

İzmir Demokrasi Üniversitesi

Uluslararası Sağlık Bilimleri Kongresi 2022

(ICHES-IDU 2022)

Özet Bildiriler Kitapçığı

21-22 Ekim 2022

İzmir Demokrasi University

International Congress of Health Sciences 2022

(ICHES-IDU 2022)

Abstract Book

21-22 October 2021

ISBN: 978-605-73774-5-6

Düzenleme Kurulu

KONGRE BAŞKANI

Prof. Dr. Bedriye TUNÇSİPER (İzmir Demokrasi Üniversitesi Rektörü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

KONGRE DÜZENLEME KURULU BAŞKANLARI

Prof. Dr. Reyhan İRKİN (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Fatma ÇELİK KAYAPINAR (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Ferruh TAŞPINAR (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Nurdan ERDOĞAN (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Özüm ERKİN GEYİKTEPE (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

KONGRE DÜZENLEME KURULU

Doç. Dr. Betül TAŞPINAR (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Elem KOCAÇAL (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Esen KARACA ÇELİK (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Güçlü ÖZEN (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Kemal Uğur TÜFEKÇİ (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Neşe AKPINAR KOCAKULAK (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Nurgül ÖZDEMİR (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Özlem ÇINAR ÖZDEMİR (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Özlem TEKİR (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Songül DURAN (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Asuman AŞIKOĞLU BOZKURT (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe SARI (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Ece EKŞİN (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Gül BÜLBÜL MARAŞ (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Gülbin KONAKÇI (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Hale TURHAN DAMAR (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Hülya CEYLAN ARIKAN (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi İlyas İNCİ (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

- Dr. Öğr. Üyesi Melda BÜYÜKÖZ (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Seda ÇİFTÇİ (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Şadiye DUR (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Vildan KOCATEPE (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Yağmur TUĞRAL (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin ÇAKIR GÖKKURT (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

KONGRE SEKRETERYASI

- Arş. Gör. Ayşe Sezgi KIZILIRMAK (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)
Arş. Gör. Tuğba TUNA (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)
Arş. Gör. Gülseren YÜREKLİ (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)
Arş. Gör. Müge COŞĞUN (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

Bilim/Hakem Kurulu

- Prof. Dr. Ali KİTİŞ (Pamukkale Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Arzu GENÇ (Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Asiye DURMAZ AKYOL (Ege Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Aynur TÜREYEN (Ege Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Derya ÖZER KAYA (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Efsun KARABUDAK (Sanko Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Ferdi BAŞKURT (Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Fisun ŞENUZUN AYKAR (İzmir Tınaztepe Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Fuat AYDIN (Erciyes Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Gül ÜNSAL (Marmara Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Hüseyin ESECELİ (Onyediy Eylül Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Murat BAŞ (Acıbadem Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Mustafa TAYYAR (Uludağ Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Neslişah RAKICIOĞLU (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Özlem GÜVEN ÜLGER (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Pembe KESKİNOĞLU (Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Seçil ABAY (Erciyes Üniversitesi , Türkiye)

Prof. Dr. Zekiye ÇETİNKAYA DUMAN (Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Zuhal KUNDURACILAR (Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Aslı KALKIM (Ege Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Aynur ÇETİNKAYA (Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Belgin YILDIRIM (Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Gülşah GÜROL ARSLAN (Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Gülşah KANER (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. İlknur GÖL (Çankırı Karatekin Üniversitesi)

Doç. Dr. Metin GÜLDAŞ (Uludağ Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Serkan BAKIRHAN (Ege Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Tuba KAYMAN (Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi)

Doç. Dr. Zeynep SOFUOĞLU (İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye)

İÇİNDEKİLER

YENİ KORONAVİRUS 2019 (COVID-19): UZUN SÜRELİ “#EVDEKAL” DURUMU VE GÜNCEL FİZİKSEL AKTİVİTE ÖNERİLERİ	1
AFLATOKSİNLER VE BEBEK BESLENMESİ	3
KORONAVİRÜS KORKUSUNUN / FOBİSİNİN KAYGI DÜZEYİ, DİYET KALİTESİ VE BESİN TAKVİYESİ KULLANIMINA ETKİSİ	5
DOĞAL TATLANDIRICI STEVİA REBAUDİANA VE İNSAN SAĞLIĞI ÜZERİNE ETKİLERİ: DERLEME	7
METABOLİK SENDROMLU BİREYLERİN AKDENİZ DİYETİNE UYUMLARININ İNCELENMESİ	9
OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNDA ESANSİYEL AMİNO ASİTLERİN ÖNEMİ: DERLEME.....	11
ÜZÜMSÜ MEYVELERİN BİYOAKTİF BİLEŞİKLERİNE SAĞLIK YÖNÜNDEN BAKIŞ	13
BESİN-İLAÇ ETKİLEŞİMİ: EPİGALLOKATEŞİN GALLAT İLE NADOLOL ARASINDAKİ ETKİLEŞİM	15
KIZARTMADA İNOVATİF BİR YÖNTEM: AIR FRYING (SICAK HAVA İLE KIZARTMA)	17
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞE ALTERNATİF PROTEİN KAYNAKLARI	19
IS HIGH INTAKE OF CALCIUM THROUGH CONSUMPTION OF CALCIUM HYDROXIDE IN BETEL QUID'S EXPLAIN THE HIGHER RISK OF CORONARY ARTERY DISEASE IN BANGLADESHIS?.....	21
COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE EKCRAN KARŞISINDA ÇALIŞIRKEN BAŞ AĞRISI OLAN BİREYLERDE GÖZ YORGUNLUĞU, FİZİKSEL VE MENTAL YORGUNLUK, BAŞ AĞRISININ GÜNLÜK YAŞAMA ETKİSİ	23
MYOKARD İNFARKTÜSÜ GEÇİREN HASTALARDA FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYİ VE SAĞLIKLA İLGİLİ YAŞAM KALİTESİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ.....	25
YAŞLI BİREYLERDE HİPERKİFOZ İÇİN UYGULANAN EGZERSİZLERE AİT RANDOMİZE KONTROLLÜ ÇALIŞMALARIN METODOLOJİK KALİTESİNİN İNCELENMESİ	27
FAZLA KİLOLU VE OBEZ ÇOCUKLARDA KOR STABİLİZASYON EGZERSİZLERİNİN ÜST EKSTREMİTE MOTOR BECERİLERİ ÜZERİNE ETKİSİ	29
SOSYAL GÖRÜNÜŞ KAYGISI ÖLÇEĞİ'NİN TÜRKÇE VERSİYONUNUN İNMELİ HASTALARDA GEÇERLİK VE GÜVENİLİRLİĞİ	31
FUTBOL OYUNCULARINDA MÜSABAKA SESLERİNİN DENGİ PERFORMANSINA ETKİSİ.....	33
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE MASKE KULLANIMININ CORE ENDURANSA VE YORGUNLUĞA ETKİSİ.....	35
TAEKWONDO SPORCULARINDA ONLINE FOAM ROLLER VE CORE EGZERSİZ EĞİTİMİ PROGRAMININ DİNAMİK DENGİ, FONKSİYONEL HAREKET TARAMASI VE BAZI PERFORMANS PARAMETRELERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	37
SPİNAL KORD YARALANMASI GEÇİREN PARAPLEJİK BİREYLERDE KULLANILAN MANUEL TEKERLEKLİ SANDALYENİN ÖZELLİKLERİ	39
ANNE-PRETERM İNFANT ETKİLEŞİMİ VE FİZYOTERAPİ	40

HUZUREVİNDE YAŞAYAN COVID-19 GEÇİRMİŞ GERİATRİK BİREYLERİN FİZİKSEL FONKSİYON, FONKSİYONEL KAPASİTE, DENGE VE YAŞAM KALİTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	42
DİYAFRAGMA ANATOMİSİ, FİZYOLOJİSİ VE PATOLOJİLERİ	44
İNTRAVENÖZ LİPİT EMÜLSİYONUNUN (İLE) İVERMEKTİN VE KARPROFEN'İN KİNETİK DAVRANIŞLARI ÜZERİNE ETKİLERİ	46
BİYOBAKİ YÖNTEMİ KULLANILARAK YAPAY KORNEA OLUŞTURULMASI	48
BEYİN DOKU MÜHENDİSLİĞİNDE HİDROJELLER	50
ANADOLU HALK TIBBINDAN GELENEKSEL ve TAMAMLAYICI TEDAVİ YÖNTEMLERİNE: FİTOTERAPİ	52
KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE TÜRKİYE'DE TARIM ÜZERİNE OLAN ETKİSİ	54
ANTIOKSİDAN BİYOLOJİK MATERYAL ETKİLEŞİMİ	56
LİSANS SON SINIF HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÖZ ŞEFKAT DENEYİMLERİ: TANIMLAYICI KALİTATİF ÇALIŞMA	58
ORTOPEDİK CERRAHİ GEÇİREN YAŞLI HASTALARIN AMELİYAT SIRASI BASINÇ YARASI RİSK DEĞERLENDİRMESİ	60
ADÖLESANLARDA KANSER FARKINDALIK ÖLÇEĞİ'NİN TÜRKÇE VERSİYONUNUN PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	62
KOAH HASTALARINDA OSTEOPOROZ RİSKİ:	
NEDEN, NASIL, ÖNLENEBİLİR Mİ?	64
PSİKOLOJİK YARDIM ALMAYA İLİŞKİN TUTUM ÖLÇEĞİ - KISA FORM (PYTÖ-K)TÜRKÇE VERSİYONUNUN 12-18 YAŞ GRUBU ÖĞRENCİLERDE GEÇERLİLİK GÜVENİLİRLİĞİNİN TEST EDİLMESİ	66
ADÖLESAN ÖĞRENCİLERDE PSİKOLOJİK YARDIM ARAMADA KENDİNİ DAMGALAMA ÖLÇEĞİNİN PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ	68
COVID-19 TANISI ALMIŞ BİREYLERİN İZOLASYON SÜRECİNDEKİ TEMEL İHTİYAÇLARI: FENOMENOLOJİK ARAŞTIRMA	70
SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA BAĞIŞIKLAMA DURUMU: LİTERATÜR İNCELEME	72
KANSERLİ ÇOCUKLARIN BİRİNCİL BAKIMVERİCİLERİNİN DENEYİMLERİNİN YORUMLAMALI FENOMENOLOJİK ANALİZ KULLANILARAK YORUMLANMASI	74
İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ İNTÖRNLÜK DERSİ ÖĞRENCİLERİNİN BAKIM DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ	76
SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN RUH SAĞLIĞI OKURYAZARLIĞI DÜZEYLERİ VE PSİKOLOJİK YARDIM ARAMA TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ: TANIMLAYICI KESİTSEL ARAŞTIRMA	78
PANDEMİ SÜRECİNDE BELİRTİ İKİLEMİ; Tükenmişlik ve Hasta Bina Sendromu	80
ANNELERİN COVID-19'DAN KORUNMAK İÇİN ÇOCUKLARINA UYGULADIKLARI BİTKİSEL/BESİNSEL YÖNTEMLER VE COVID-19 KORKUSU	81
ACİL SERVİSE BAŞVURAN ADLİ OLGULARDA KANIT GÜVENLİĞİ	83
REFORMER PİLATESİN BİREYLERİN DİNAMİK DENGE BECERİLERİNE VE VÜCUT KOMPOZİSYONLARINA ETKİSİ	85

TABATA EGZERSİZLERİNİN FUTBOL KALECİLERİNDE ÇEVİKLİK, DİKEY SIÇRAMA ve REAKSİYON ZAMANINA ETKİSİ	87
FUTBOL TARAFTARLARININ SPOR AHLAKINDAN UZAKLAŞMA DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ.....	89
SPOR YARALANMALARINDA RİSK FAKTÖRLERİ	91
DETRAINİNG'İN KARDİYOESPİRATUAR SİSTEM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ.....	93
TEKVANDO SPORCULARININ EGZERSİZ BAĞLILIK DÜZEYLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	95
SEGMENTAL KEMİK KAYBININ EŞLİK ETTİĞİ AKUT BALİSTİK ÖN KOL KIRIKLARININ İKİ AŞAMALI REKONSTRÜKSİYON TEKNİĞİ İLE TEDAVİSİ	96
PEDİATRİK FEMUR BOYUN KIRIKLARININ KAPALI REDÜKSİYON VE KANÜLE VİDA İLE FİKSASYONU	98
DİYABET İLE İLİŞKİLİ EREKTİL DİSFONKSİYON: HİSTOPATOFİZYOLOJİ VE GÜNCEL FARMAKOLOJİK TEDAVİ	100
HEMŞİRELERİN GÖĞÜS CERRAHİSİ GİRİŞİMLERİ HAKKINDA EĞİTİM ÖNCESİ VE SONRASI BİLGİ BİRİKİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	101
2-13 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARDA KALÇA EKLEMİNİN MORFOMETRİK OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ	103
SAĞLIK PERSONELLERİNİN İNFERTİLİTEYE YÖNELİK TUTUMLARI İLE TAMAMLAYICI VE ALTERNATİF TIP UYGULAMALARINA YÖNELİK BİLGİ VE GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ .	105
PEDİATRİK SUPRAKONDİLER HUMERUS KIRIKLARINDA TRANSOLEKRANON FOSSA PİNLEME İLE ÇAPRAZ PİNLEMENİN BİYOMEKANİK OLARAK KARŞILAŞTIRILMASI.....	107
AVRUPA BİRLİĞİ TARAFINDAN DESTEKLENEN GERONTEKNOLOJİK PROJELER	109
YAŞLI BİREYLERDE AĞRI YÖNETİMİNDE KULLANILAN NONFARMAKOLOJİK YÖNTEMLER	112
HASTANEYE YATAN YAŞLILARIN DÜŞME VE DÜŞME DAVRANIŞLARININ SAĞLIK OKURYAZARLIĞI İLE İLİŞKİSİNİN BELİRLENMESİ.....	114
YAŞLI BAKIM ÖĞRENCİLERİNE VERİLEN BASINÇ YARASI ÖNLEME EĞİTİMİNDE PECHAKUCHA YÖNTEMİ VE GELENEKSEL SUNUM YÖNTEMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: RANDOMİZE KONTROLLÜ ÇALIŞMA	116

BD/S-1

YENİ KORONAVİRUS 2019 (COVID-19): UZUN SÜRELİ “#EVDEKAL” DURUMU VE GÜNCEL FİZİKSEL AKTİVİTE ÖNERİLERİ

Serap DEMİR FİLİZ¹

¹ İzmir Tınaztepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir
İlgili yazar / Corresponding author: serap.demir@tinaztepe.edu.tr

ORCID: S.D.F; 0000-0002-8804-9719

Özet

Eylül 2022 itibarıyla dünya genelinde 605 milyondan fazla kesin tanı almış vaka olması ve 6,4 milyondan fazla ise ölüme sebebiyet veren Koronavirüs salgını, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından “pandemi” olarak tanımlanmıştır. Virüs için aşı ve ilaç çalışmaları sürerken, uzun bir süre ülkeler vatandaşlarına bir dizi bireysel korunma yöntemleri yanı sıra toplu taşıma kısıtlama, #evdekal önerileri vermiştir. Evde kalma beraberinde fiziksel aktivitenin sınırlandırılması sedanter yaşam alışkanlıklarını beraberinde getirmiş, gün içerisinde düzenli yapılan fiziksel aktivite süreleri kısalmış, toplumda uzun vadede potansiyel kronik hastalıkların gelişme riski artmıştır. Sedanter yaşam alışkanlıklarının toplum genelinde yaygınlaşması, yeni nesil hareketsizlik ve inaktivite durumu geçmiş yıllardan bu yana dünya nüfusunun karşı karşıya olduğu en önemli sorunlardan biri haline gelmiştir. Pandemi öncesi, 2017 yılında, DSÖ Fiziksel Aktivitede Global Aksiyon Planını 2018-2030 (GAPPA) oluşturmuş ve yayımlamış olmasına rağmen; pandemi nedeniyle bu önerilerin uygulanmasında dünya nüfusu başarısız olmuştur. Pandemi halen dünya nüfusu üzerindeki etkinliğini sürdürmektedir. Güncel çalışmalar bireylerin bu süreçteki fiziksel inaktivite düzeylerini raporlamış, somut hale getirmiştir. Pandemi sürecinin uzayacağı ön görülmekte olup evde/ev dışında “güvende ve sağlıklı” olmak, aktif kalmak ile sağlanabilecektir. Günümüzde koronavirus pandemisi önemli bir halk sağlığı sorunu olmasına karşın, bu süreçte çok az ülkenin toplum sağlığı kılavuzlarında günlük egzersiz ve/veya fiziksel aktivite rutinlerinin düzenlenmesine yer verilmiştir. Yeni tip yaşama koşulları için ev-merkezli aktiviteler ile egzersiz programlarının geliştirilmesi, GAPPA planının yenilenecek yeniden aksiyona geçirilmesi son derece önemlidir. DSÖ’nün 2020 Fiziksel Aktivite (FA) Kılavuzu’nda verilen adım-adım, kapsamlı öneriler popülasyonların hareket düzeylerinin artırılmasında kullanılabilir. Bu derlemede, uzun süreli evde kalma ve kişisel izolasyon durumunun beraberinde getirdiği sedanter yaşam alışkanlıkları, bu durumun uzun süreli sağlık çıktıları ve bu süreçte yayınlanan güncel fiziksel aktivite önerileri verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, #evdekal, sedanter yaşam, fiziksel inaktivite

NOVEL CORONAVIRUS 2019 (COVID-19): LONG-TERM “#STAYHOME” STATE AND CURRENT PHYSICAL ACTIVITY RECOMMENDATIONS

Abstract

As of September 2022, the coronavirus epidemic, which has more than 605 million definitively diagnosed cases and more than 6.4 million deaths worldwide, has been defined as a "pandemic" by the World Health Organization (WHO). While vaccine and drug studies for the virus continue, countries have given their citizens a series of individual protection methods as well as restriction of public transportation and #stayhome recommendations for a long time. Staying at home has brought with the limitation of physical activity, sedentary lifestyle habits, the duration of regular physical activity during the day has been shortened, and the risk of developing potential chronic diseases in the society in the long run has increased. The spread of sedentary lifestyle habits throughout the society, the new generation of sedentary and inactivity have become one of the most important problems faced by the world population since the past years. Although before the pandemic, in 2017, WHO created and published the Global Action Plan for Physical Activity 2018-2030 (GAPPA); The world population has failed to implement these recommendations due to the pandemic. The pandemic continues its impact on the world population. Current studies have reported and made concrete the physical inactivity levels of individuals in this process. It is foreseen that the pandemic process will prolong and being "safe and healthy" at home/outside the home can be achieved by staying active. Although the coronavirus pandemic is an important public health problem today, the regulation of daily exercise and/or physical activity routines is included in the public health guidelines of very few countries in this process. It is extremely important to develop home-centered activities and exercise programs for new types of living conditions, and to revise and reactivate the GAPPA plan. The step-by-step, comprehensive recommendations given in the WHO's 2020 Physical Activity Guidelines can be used to increase the activity levels of populations. In this review, sedentary living habits brought about by long-term stay at home and self-isolation, long-term health outcomes of this situation and current physical activity recommendations published in this process are given.

Keywords: Covid-19, #stayhome, sedentary lifestyle, physical inactivity

BD/S-2

AFLATOKSİNLER VE BEBEK BESLENMESİ

Yasemin AÇAR¹, Gamze AKBULUT¹

¹ Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Gazi Üniversitesi, Ankara
İlgili yazar / Corresponding author: yaseminacar@gazi.edu.tr

ORCID: Y.A; 0000-0002-3567-0384

Özet

Mikotoksinler, *Aspergillus*, *Penicillium* ve *Fusarium* cinslerine ait belirli mantarlar tarafından üretilen, insanlarda ve hayvanlarda alerjik yanıtlardan ölüme kadar çeşitli sağlık sorunlarına neden olan toksik ikincil metabolitlerdir. Mikotoksinler arasında aflatoksinler (AF) ve okratoksin A (OTA) en yaygın olarak görülen türlerdendir. Aflatoksinler, Uluslararası Kanser Araştırmaları Ajansı (The International Agency for Research on Cancer - IARC) tarafından “grup 1 kanserojenler” olarak sınıflandırılmıştır. Aflatoksinler tarafından kontamine olmuş besinlerin tüketimi mutajenik, kanserojenik ve teratojenik etkileri ile çeşitli sağlık sorunlarına neden olabilmektedir. Bebek ve küçük çocuklarda ise bu maruziyet durumu büyüme gerilikleri ile sonuçlanmaktadır. Çocukların ve özellikle bebeklerin vücut fizyolojileri yetişkin bireylerle karşılaştırıldığında oldukça farklıdır. Metabolizma hızları ve vücut ağırlıklarının düşük olması nedeniyle bebekler, mikotoksin maruziyeti bakımından toplumdaki riskli gruplar arasında yer almaktadır. Bebek beslenmesinde ciddi sağlık sorunlarına yol açabilecek olan aflatoksin B1 (AFB1), aflatoksin M1 (AFM1) ve okratoksin A (OTA) bebek ürünlerinde sıklıkla rastlanılan mikotoksin türleri arasında yer almaktadır. Aflatoksin B1 tahıl bazlı bebek ürünlerinde, aflatoksin M1 süt bazlı bebek formülleri ve süt ve süt ürünlerinde, okratoksin A ise tahıl bazlı ürünlerde bulunmaktadır. Anne sütü ile beslenmenin sürdürülmesi yenidoğan ve süt çocukluğu döneminde altın standart olarak kabul edilmekle birlikte bu dönemde anne sütü ile anneden bebeğe mikotoksin geçişi olabilmektedir. Aflatoksin M1 anne sütü ile bebeğe geçen mikotoksin türüdür. Bebek ürünlerinin aflatoksin düzeyleri ile ilgili limitler Avrupa’da Avrupa Birliği Komisyonu tarafından, ülkemizde ise Türk Gıda Kodeksi tarafından belirlenmiştir. Bu çalışmada bebek besinlerinde bulunan ve toksik etkilere sahip olan çeşitli aflatoksin türlerinin mevcudiyeti, toksik etkileri ve yasal düzenlemelerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aflatoksin, Bebek, Beslenme, Mikotoksin

AFLATOXINS AND INFANT NUTRITION

Abstract

Mycotoxins are toxic secondary metabolites produced by certain fungi belonging to the genera *Aspergillus*, *Penicillium*, and *Fusarium*, causing health problems in humans and animals ranging from allergic responses to death. Among mycotoxins, aflatoxins (AF) and ochratoxin A (OTA) are the most common types. Aflatoxins are classified as “group 1 carcinogens” by The International Agency for Research on Cancer (IARC). Consumption of foods contaminated by aflatoxins can cause various health problems with their mutagenic, carcinogenic and teratogenic effects. In infants and young children, this exposure results in growth retardation.

The body physiology of children and especially infants is quite different when compared to adults. Babies are among the risky groups in society in terms of mycotoxin exposure, due to their low metabolic rate and low body weight. Aflatoxin B1 (AFB1), aflatoxin M1 (AFM1), and ochratoxin A (OTA), which can cause serious health problems in infant feeding, are among the mycotoxin types frequently encountered in baby products. Aflatoxin B1 is found in cereal-based baby products, aflatoxin M1 is found in milk-based infant formulas and milk and dairy products, and ochratoxin A is found in cereal-based products. Although the continuation of breastfeeding with breast milk is accepted as the gold standard in the newborn and infancy period, mycotoxin transmission from the mother to the infant may occur through breast milk in this period. Aflatoxin M1 is a type of mycotoxin that passes to the baby through breast milk. The limits regarding the aflatoxin levels of baby products have been determined by the European Commission in Europe and by the Turkish Food Codex in our country. In this study, it was aimed to examine the presence, toxic effects, and legal regulations of various aflatoxin species found in infant foods and having toxic effects.

Keywords: Aflatoxin, Baby, Nutrition, Mycotoxin

BD/S-3

KORONAVİRÜS KORKUSUNUN / FOBİSİNİN KAYGI DÜZEYİ, DİYET KALİTESİ VE BESİN TAKVİYESİ KULLANIMINA ETKİSİ

Simge YILMAZ KAVCAR¹, Merve EKİCİ¹, Ece ÖNEŞ¹, Elif Gökçe İNBAŞI¹, Hilal KONAK¹

¹Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, İstanbul
İlgili yazar / Corresponding author simge.yilmaz@deu.edu.tr

ORCID:S.Y.K; 0000-0002-3200-0633, M.E; 0000-0002-0613-5972, E.Ö; 0000-0002-9936-8475, E.G.İ; 0000-0001-6532-1401, H.K; 0000-0001-9546-4382

Özet

Amaç: Bu araştırmanın amacı 18 yaş üstü bireylerin koronavirüs fobisinin kaygı düzeyine, diyet kalitesine ve besin takviyesi kullanımına etkisinin incelenmesidir.

Gereç- Yöntem: Çalışma grubunu, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne başvuran 18 yaş üstü araştırmaya katılmayı kabul eden bireyler oluşturmaktadır. Araştırmada sırasıyla belirtilen anket formları kullanılmıştır. Doğum tarihi, eğitim durumu gibi demografik bilgilerin yer aldığı sorular, Koronavirüs-19 Fobisi Ölçeği (CP19-S), Durumluk ve Süreklilik Anksiyete Envanteri (STAI FORM TX-2), Akdeniz Diyeti Bağlılık Ölçeği (MEDAS). Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 22.0 paket programı kullanılmıştır.

Bulgular: Kadınların Akdeniz Diyetine uyum sıklığı %52.8'dir ve bu değer erkeklerin uyum sıklığından (%24.7) anlamlı düzeyde yüksektir (<0.001). Yaş grubu 40-75 olanların Akdeniz Diyetine uyum gösterme oranı 20-39 yaş grubundan anlamlı olarak yüksektir (<0.001). Evli ve bekar olma arasında Akdeniz Diyetine uyum gösterme açısından anlamlı bir farklılık saptanmamıştır (p=0.451) Çalışma durumu ile Akdeniz Diyetine uyum arasında anlamlı bir ilişki belirlenmiştir. Emekli ve işçiler en yüksek uyum gösteren gruptur. Besin takviyesi alanların sıklığı %66.4 ve en çok kullanılan besin takviyesi sıklığı %41 oranı ile D vitamini olarak saptanmıştır. Akdeniz diyetine uyumlu olanlarda koronavirüs-19 fobi düzeyi düşük olanların sıklığı %45.2 iken uyumsuz olanlarda koronavirüs-19 fobi düzeyi yüksek olanların sıklığı %57.3 saptanmıştır. İstatistiksel açıdan aralarında anlamlı bir fark saptanmamıştır.

Sonuçlar: Koronavirüs-19 fobi düzeyi ile Akdeniz diyetine uyum ve besin takviyeleri kullanımı açısından anlamlı bir ilişki gözlenmemiştir. Çalışmanın örneklem sayısının daha geniş tutulacağı ileriye yönelik çalışmalara gereksinim vardır.

Anahtar Kelimeler: Koronavirus, diyet kalitesi, besin takviyesi, kaygı düzeyi

EFFECT OF CORONAVIRUS FEAR / PHOBIA ON ANXIETY LEVEL, DIET QUALITY AND NUTRITIONAL SUPPLEMENT USE

Abstract

Objectives: The aim of this study is to examine the effects of coronavirus phobia on anxiety levels, diet quality and nutritional supplement use in individuals over the age of 18.

Materials - Methods: The study group consists of individuals over the age of 18 who applied to Izmir Dokuz Eylul University Medical Faculty Hospital and agreed to participate in the study. In the research, the following questionnaire forms were used, respectively. Questions including demographic information such as date of birth, education level, Coronavirus-19 Phobia Scale (CP19-S), State and Trait Anxiety Inventory (STAI FORM TX-2), Mediterranean Diet Adherence Scale (MEDAS). SPSS 22.0 package program was used to evaluate the data.

Results: The frequency of compliance with the Mediterranean Diet for women is 52.8%, and this value is significantly higher than the frequency of compliance for men (24.7%) (<0.001). The rate of compliance with the Mediterranean diet in the age group of 40-75 is significantly higher than the age group of 20-39 (<0.001). No significant difference was found between being married and single in terms of compliance with the Mediterranean diet ($p=0.451$). A significant relationship was determined between working status and compliance with the Mediterranean diet. Retirees and workers are the group with the highest compliance. The frequency of those who took nutritional supplements was determined as 66.4% and the most used nutritional supplement was vitamin D with a rate of 41%. The frequency of those who were compatible with the Mediterranean Diet with low levels of coronavirus-19 phobia was 45.2%, while the frequency of those with a high level of coronavirus-19 phobia was 57.3% in those who were incompatible. There was no statistically significant difference between them.

Conclusions No significant correlation was observed between the level of coronavirus-19 phobia and compliance with the Mediterranean diet and the use of nutritional supplements. There is a need for future studies in which the sample size of the study will be larger.

Key Words: Coronavirus, diet quality, nutritional supplement, anxiety level

BD/S-4

DOĞAL TATLANDIRICI STEVIA REBAUDIANA VE İNSAN SAĞLIĞI ÜZERİNE ETKİLERİ: DERLEME

Ezgi Nur ÇINAR¹, Serap DEMİR FİLİZ¹

¹ İzmir Tınaztepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir
İlgili yazar / Corresponding author: ezgi.cinar@tinaztepe.edu.tr

ORCID: S.D.F; 0000-0002-8804-9719

Özet

Stevia rebaudiana, *Asteraceae* familyasına ait; besin ögeleri açısından zengin, doğal kaynaklı ve bu familyada tatlılık derecesi en yüksek olan bitkidir. Şeker otu ismi ile de bilinen bu bitkinin yapraklarında doğal olarak tatlı tattan sorumlu diterpen glikozitlerden *steviosid*, *rebaudioside A-F*, *steviolbioside*, *dulcoside* gibi fonksiyonel bileşenler bulunmaktadır. Günümüzde basit şeker tüketiminin sınırlandırılması ve genel sağlığın korunması amacıyla, şekerlerle benzer tatlılık seviyelerine sahip şeker ikameleri (tatlılığı yüksek, enerji içeriği düşük şekersiz tatlandırıcılar) de alternatif tat verici ögeler olarak kullanılmaktadır. Stevia dünya genelinde besin endüstrisi (yiyecek/içecek) yanı sıra ilaç sektöründe de sıklıkla kullanılmaktadır. Düşük enerjili, yüksek tatlılık derecesine sahip olan bu bileşenin insan sağlığı üzerine bilinen bir yan etkisi bulunmamaktadır. Stevia'nın farmakolojik ve terapötik birçok etkinliği *in vitro* ve *in vivo* çalışmalarda gösterilmiştir; günümüzde diyabet, kardiyovasküler hastalıklar, hipertansiyon, kanser, kronik böbrek yetmezliği, obezite, inflamatuvar bağırsak hastalığı ve diş çürükleri gibi çeşitli kronik ve kronik olmayan hastalıkların tedavisinde kullanılmaktadır. Stevia yapraklarının tatlılık derecesi diğer tatlandırıcılara kıyasla yüksek olup daha üstün duyuşsal ve işlevsel özelliklere sahiptir. Bilinen bu potansiyel faydalarından dolayı, gelecek yıllarda gelişen besin endüstrisinde önemli bir yeri olacağı savunulmaktadır. Bu derleme, Stevia ve metabolitlerinin fonksiyonel etkinlikleri, bazı hastalıkların tedavisinde kullanımı ve diğer potansiyel sağlık etkilerini tartışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Stevia rebaudiana*, steviol glikozitleri, *steviosid*, tatlandırıcılar

NATURAL SWEEPER STEVIA REBAUDIANA AND EFFECTS ON HUMAN HEALTH: REVIEW

Abstract

Stevia rebaudiana belongs to the *Asterceae* family; it is a plant rich nutrient, of natural origin and with the highest sweetness in this family. The leaves of this plant, also known as sugar grass, naturally contain functional components such as *stevioside*, *rebaudioside A-F*, *steviolbioside*, *dulcoside*, which are diterpene glycosides responsible for the sweet taste. Today, sugar substitutes with similar sweetness levels to sugars (sugar-free sweeteners with high sweetness and low energy content) are also used as alternative flavoring agents to limit simple sugar consumption and protect general health. Stevia is frequently used in the food industry (food/beverage) as well as in the pharmaceutical industry around the world. This component, which has low energy and high sweetness, has no known side effects on human health. Many pharmacological and therapeutic activities of stevia have been demonstrated in *in vitro* and *in vivo* studies; Today, it is used in the treatment of various chronic and non-chronic diseases such as diabetes, cardiovascular diseases, hypertension, cancer, chronic kidney failure, obesity, inflammatory bowel disease and dental caries. Stevia leaves have a higher sweetness level compared to other sweeteners and have superior sensory and functional properties. Due to these known potential benefits, it is argued that it will have an important place in the developing food industry in the next years. This review discusses the functional activities of Stevia and its metabolites, their use in the treatment of certain diseases, and other potential health effects.

Keywords: Stevia rebaudiana, steviol glycosides, stevioside, sweeteners

BD/S-5

METABOLİK SENDROMLU BİREYLERİN AKDENİZ DİYETİNE UYUMLARININ İNCELENMESİ

Gülnur PÜRDİK TATIK¹, Anıl Evrim GÜNGÖR²

¹ Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Lokman Hekim Üniversitesi, Ankara

² Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Güven Hastanesi, Ankara

İlgili yazar / Corresponding author: diyetisyengulnurdik@gmail.com

ORCID: G.P.T.: 0000-0003-2533-5010, A.E.G.: 0000-0001-5936-3605

Özet

Amaç: Birçok hastalığın ilerlemesini ve prognozunu etkileyerek bir risk faktörü olan metabolik sendromun tedavisinde öncelikli yaklaşım tıbbi beslenme tedavisi ile egzersizi kapsayan yaşam tarzı değişiklikleri olmalıdır. Farmakoterapinin hastalara ve ulusal sağlık sistemlerine getirdiği ekonomik yükü azaltmak için Akdeniz Diyeti umut verici bir araçtır. Bu bağlamda, bu çalışma 19-64 yaş arası metabolik sendromlu bireylerin, Akdeniz diyetine uyum düzeylerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç- Yöntem: Tanımlayıcı türde, kesitsel bir çalışma olarak tasarlanan bu araştırma, Türkiye’de bir devlet üniversitesinin hastanesinin Endokrin ve Metabolizma Hastalıkları Polikliniğine başvuran Ulusal Kolesterol Eğitim Programı Yetişkin Paneli III kriterlerine uygun toplam 203 metabolik sendromlu birey ile gerçekleştirilmiştir. Bireylerin beslenme durumlarının belirlenmesinde 24 saatlik geriye dönük kayıt formu ve Akdeniz Diyetine Uyum Ölçeği kullanılmıştır. Etik kurul onayı alınmıştır.

Bulgular: Metabolik sendromlu bireylerin Akdeniz diyetine uyum ölçeğinden aldıkları puanlarının ortalaması $6,4 \pm 1,79$ olarak saptanmıştır. Katılımcıların Akdeniz diyetine %50,2’sinin uyumlu olmadığı, %39,9’unun kabul edilebilir derecede orta uyumlu ve %9,9’unun sıkı uyumlu olduğu bulunmuştur. Akdeniz diyeti uyum ölçeği puanları ile vücut ağırlığı ve bel çevresi arasında negatif yönde, düşük düzeyde ve anlamlı ilişki saptanmıştır (sırasıyla $r = -0,147$; $p < 0,05$, $r = -0,141$; $p < 0,05$). Akdeniz diyeti uyum ölçeği puanları ile HDL kolesterol arasında pozitif yönde, düşük düzeyde ve anlamlı ilişki saptanmıştır ($r = 0,193$; $p < 0,001$). Metabolik sendromlu bireylerin günlük alınan omega-3 yağ asitleri miktarının Akdeniz diyetine uyum düzeyi yükseldikçe anlamlı olarak arttığı saptanmıştır ($p < 0,001$). Günlük alınan diyet lifi, oleik asit ve toplam tekli doymamış yağ asitleri miktarı açısından Akdeniz diyetine uyumlu olmayanlar (sırasıyla $21,96 \pm 10,95$ g; $22,56 \pm 14,02$ g; $30,83 \pm 13,09$ g) ile sıkı uyumlular (sırasıyla $26,08 \pm 8,28$ g; $25,12 \pm 15,02$ g; $33,74 \pm 14,18$ g) arasında istatistiksel fark vardır ($p < 0,05$).

Sonuçlar: Bu araştırma, metabolik sendromlu bireylerin, Akdeniz diyetine uyumlarının düşük olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Akdeniz Diyeti, Akdeniz Diyetine Uyum, Metabolik Sendrom

EXAMINATION OF ADHERENCE OF INDIVIDUALS WITH METABOLIC SYNDROME TO MEDITERRANEAN DIET

Abstract

Objectives: The primary approach in the treatment of metabolic syndrome, which is a risk factor by affecting the progression and prognosis of many diseases, should be lifestyle changes including medical nutrition treatment and exercise. Mediterranean Diet is a promising tool to reduce the economic burden of pharmacotherapy on patients and national health systems. In this context, this study was conducted to examine the adherence levels of individuals with metabolic syndrome aged 19-64 to the Mediterranean diet.

Materials - Methods: This study, which was designed as a descriptive cross-sectional study, was carried out with a total of 203 individuals with metabolic syndrome who met the National Cholesterol Education Program Adult Panel III criteria, who applied to the Endocrine and Metabolic Diseases Outpatient Clinic of a state university hospital in Turkey. A 24-hour retrospective registration form and Mediterranean Diet Adherence Scale were used to determine the nutritional status of individuals. Ethics committee approval was obtained.

Results: The mean scores of individuals with metabolic syndrome obtained from Mediterranean Diet Adherence Scale was determined as 6.4 ± 1.79 . It was found that 50.2% of the participants had no adherence, 39.9% had moderate adherence and 9.9% had strict adherence to Mediterranean Diet. A negative, low and significant correlation was found between Mediterranean Diet adherence scale scores and body weight and waist circumference ($r = -0.147$; $p < 0.05$, $r = -0.141$; $p < 0.05$, respectively). A positive, low and significant correlation was found between Mediterranean Diet adherence scale scores and HDL cholesterol ($r = 0.193$; $p < 0.001$). It was determined that the amount of daily omega-3 fatty acids increased significantly as the level of adherence to Mediterranean Diet increased ($p < 0.001$). In terms of daily intake of oleic acid and total monounsaturated fatty acids, those who had no adherence (22.56 ± 14.02 g; 30.83 ± 13.09 g, respectively) and those who had strict adherence to Mediterranean Diet (25.12 ± 15.02 g, respectively; 33.74 ± 14.18 g) there was a statistical difference ($p < 0.05$). In terms of daily dietary fiber intake, a difference was found between those who had no adherence (21.96 ± 10.95 g) and those who had strict adherence to Mediterranean Diet (26.08 ± 8.28 g) ($p < 0.05$).

Conclusions: This research shows that individuals with metabolic syndrome have low adherence to Mediterranean Diet.

Key Words: Mediterranean diet, Mediterranean diet adherence, Metabolic Syndrome

BD/S-6

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNDA ESANSİYEL AMİNO ASİTLERİN ÖNEMİ: DERLEME

Merve SAVICI¹

¹ Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, İstanbul
İlgili yazar / Corresponding author: mervesavici@gmail.com

ORCID: 0000-0002-2622-6126

Özet

Bu derlemenin amacı; otizm spektrumun tedavisinde elzem amino asitlerin önemini ve tedavi etkinliğini değerlendirmektir. Amerikan Psikiyatri Birliği'nin 2013'te yayınlanan Zihinsel Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel El Kitabı (DSM)-5 kriterleri'ne göre otizm spektrum bozukluğu için; 1) sosyal iletişim, 2) kısıtlı, tekrarlayıcı veya olağandışı duyuşal-motor davranışlar olmak üzere iki alana dayanan bir tanı kriteri belirlenmiştir . Otizm spektrum bozukluğunun (OSB) altında yatan mekanizmalar ile ilgili yapılan nöroanatomik çalışmalar, otistik bireylerde makrosefali ve anormal nöronal bağlantı olduğunu bildirirken, fare modellerini kullanan genetik çalışmaları, OSB'nin gelişiminde çeşitli nöronal proteinleri ilişkilendirmiştir . Serotonin ve dopamin gibi bazı aminoasitler merkezi sinir sistemi nörotransmitterlerinin düzenlenmesinde önemli bir rol oynar. Triptofanın serotonin seviyelerini arttırdığı bilinirken, tirozin dopamin seviyelerini artırır. Serotonin hafızayı, öğrenme yeteneğini ve ruh halini etkiler. Dopamin motor aktiviteyi, motivasyonu, dikkati ve ödül işlemeyi düzenler. Otizmlı bireylerde dopamin ve serotonin düzeyleri bozulmuştur . Yeterli seviyelerde triptofan ve tirozin, normal dopamin ve serotonin konsantrasyonlarını destekleyebilir.Yetersiz tirozin düzeylerinin OSB'si olmayan çocuklarda odağı azalttığı ve hiperaktiviteyi artırdığı gösterilmiştir. OSB'li bireylerin triptofan, tirozin, fenilalanin, homosistein ve lizin gibi amino asitlerin plazma seviyelerinin normalden yüksek veya düşük seviyede olduğu gösterilmiştir. Çok sayıda çalışma, OSB'li kişilerin plazma seviyelerindeki daha düşük tirozin seviyelerinin konsantrasyon olamama, odaklanamama ve artan hiperaktivite seviyeleri gibi OSB semptomlarına katkıda bulunabileceğini göstermiştir. Yapılan bir çalışmada, dallı zincirli amino asit (DZAA) katabolik yolundaki anormallikler, OSB'nin bir nedeni olarak tanımlanmıştır. DZAA'lerin intraserebroventriküler uygulamasının yetişkin mutant farelerde anormal davranışları iyileştirdiği gösterilmiştir. Otizm spektrum bozukluğu olan çocuklarda N-asetilsisteinin güvenli ve tolere edilebilir olduğu, hiperaktivite ve sinirliliği azalttığı ve sosyal farkındalığı geliştirdiği bildirilmiştir. Literatür incelemesi yapıldığında otizm spektrum bozukluğu olan bireylerde esansiyel amino asit tedavisi ile ilgili çalışmaların sınırlı olduğu görülmüştür. Yapılan çalışmalarda bu kişilerin plazma elzem amino asit, serotonin ve dopamin seviyelerinin anormal olduğu, ve uygun takviye ile semptomların iyileşmesine katkı sağlayabileceği gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Otizm spektrum, Elzem amino asit, Serotonin, Dopamin

THE IMPORTANCE OF ESSENTIAL AMINO ACIDS IN AUTISM SPECTRUM DISORDER: REVIEW

Abstract

The aim of this review is to evaluate the importance of essential amino acids in the treatment of autism spectrum and the efficacy of treatment. According to the American Psychiatric Association's Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM)-5 criteria published in 2013, for autism spectrum disorder, there are two areas: 1) social communication, 2) restricted, repetitive or unusual sensory-motor behaviors. based on diagnostic criteria. Neuroanatomical studies on the mechanisms underlying autism spectrum disorder (ASD) have reported macrocephaly and abnormal neuronal connectivity in autistic individuals, while genetic studies using mouse models have linked various neuronal proteins in the development of ASD. Some amino acids, such as serotonin and dopamine, play an important role in the regulation of central nervous system neurotransmitters. Tryptophan is known to increase serotonin levels, while tyrosine increases dopamine levels. Serotonin affects memory, learning ability, and mood. Dopamine regulates motor activity, motivation, attention, and reward processing. Dopamine and serotonin levels are impaired in individuals with autism. Adequate levels of tryptophan and tyrosine can support normal dopamine and serotonin concentrations. Insufficient tyrosine levels have been shown to reduce focus and increase hyperactivity in children without ASD. It has been shown that individuals with ASD have higher or lower than normal plasma levels of amino acids such as tryptophan, tyrosine, phenylalanine, homocysteine, and lysine. Numerous studies have shown that lower levels of tyrosine in the plasma levels of people with ASD may contribute to ASD symptoms such as inability to concentrate, focus, and increased levels of hyperactivity. In one study, abnormalities in the branched-chain amino acid (BCAA) catabolic pathway were identified as a cause of ASD. Intracerebroventricular administration of BCAAs has been shown to ameliorate abnormal behavior in adult mutant mice. It has been reported that N-acetylcysteine is safe and tolerable, reduces hyperactivity and irritability, and improves social awareness in children with autism spectrum disorders. When the literature was reviewed, it was seen that studies on essential amino acid therapy in individuals with autism spectrum disorder were limited. Studies have shown that these people have abnormal plasma levels of essential amino acids, serotonin and dopamine, and that with appropriate supplementation, they can contribute to the improvement of symptoms.

Key Words: Autism spectrum, Essential amino acid, Serotonin, Dopamine

BD/S-7

ÜZÜMSÜ MEYVELERİN BİYOAKTİF BİLEŞİKLERİNE SAĞLIK YÖNÜNDEN BAKIŞ

Reyhan İRKİN¹

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Konak, İzmir.
İlgili yazar / Corresponding author: reyhan.irkın@idu.edu.tr

ORCID: R.İ.; 0000-0002-6838-2215

Özet

Renkli, üzüksü meyveler arasında yer alan böğürtlen (*Rubus* türleri), siyah ahududu (*Rubus occidentalis*), yaban mersini (*Vaccinium corymbosum*), kızılıık (*Vaccinium macrocarpon*), kırmızı ahududu (*Rubus idaeus*) ve çilek (*Fragaria ananassa*) taze veya işlenmiş olarak insan beslenmesinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu meyveler özellikle fonksiyonel gıdalarda, diyetlerde özüt olarak veya diğer bitkisel kaynaklarla karışım halinde tüketilebilmektedirler. Bu meyvelerin en önemli özellikleri vücudumuzda çeşitli zararlı etkilere neden olan serbest radikalleri bağlayıcı olmalarıdır. Üzümsü meyveler başlıca yüksek polifenol, vitamin, mineral ve lifler ile önemli faydalar sağlamaktadırlar. Polifenoller içerisinde hidrosibenzoik asitler, hidrosisinamik asitler, antosiyaninler gibi çeşitli sınıflara ayrılan bileşikler, proantosiyandinler, flavonoller, flavonlar, flavanoller, flavanonlar, meyve meyvelerinde oluşan izoflavonlar, stilbenler ve lignanları içermektedirler. Bu bileşiklerin ise antimitojenik, yaşlanma karşıtı, antioksidan, antimikrobiyal, nöroprotektif, antikanserojen vb. özelliklere sahip oldukları anlaşılmıştır. Biyoaktif üzüksü meyve bileşikleri, özellikle fenolik bileşikler ile ilgili son yıllarda yapılmış çalışmalar ve metodoloji uygulamaları çok artmıştır. Üzümsü meyvelerin fenolik bileşiklerinin antimikrobiyal aktivitesinin doğal antimikrobiyal ajanlar olarak gıda endüstrisinde ve tıpta kullanımları için birçok fırsatlar sunmaktadır. Antibiyotiğe dirençli bakterilerin neden olduğu enfeksiyonların önlenmesi ve kontrolü için üzüksü meyve bileşiklerinin alternatif yaklaşımlarının geliştirilmesi de önemli bir konu haline gelmektedir. Bu çalışmada son yıllarda oldukça önem kazanmış üzüksü meyveler ve içerdikleri biyoaktif bileşenler hakkında son yıllara ait derlenen bilgiler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Üzümsü meyveler, böğürtlen, kızılıık, yaban mersini, antioksidan

A HEALTH VIEW ON BIOACTIVE COMPOUNDS OF BERRY FRUITS

Abstract

Blackberries (*Rubus species*), black raspberry (*Rubus occidentalis*), blueberry (*Vaccinium corymbosum*), cranberry (*Vaccinium macrocarpon*), red raspberry (*Rubus idaeus*) and strawberry (*Fragaria ananassa*) are known as berry-like fruits. These fruits can be consumed especially in functional foods, diets as extracts or in combination with other herbal sources. The most important features of these fruits are that they bind free radicals that cause various harmful effects in our body. Berries provide important benefits mainly with high polyphenols, vitamins, minerals and fibers. Polyphenols include compounds classified into various classes such as hydroxybenzoic acids, hydroxycinnamic acids, anthocyanins, proanthocyanidins, flavonols, flavones, flavanols, flavanones, isoflavones formed in fruits, stilbenes and lignans. These compounds have some antimutagenic, anti-aging, antioxidant, antimicrobial, neuroprotective, anticarcinogenic, etc. properties. Studies and methodology applications on bioactive berry compounds, especially phenolic compounds, have increased in recent years. The antimicrobial activity of phenolic compounds of berries offers many opportunities for their use as natural antimicrobial agents in the food industry and medicine. The development of alternative approaches of berry compounds for the prevention and control of infections caused by antibiotic-resistant bacteria is also becoming an important issue. In this study, information compiled in recent years about berry fruits and the bioactive components is summarized.

Keywords: Berries, Blackberry, Cranberry, Blueberry, Antioxidant.

BD/S-8

BESİN-İLAÇ ETKİLEŞİMİ: EPİGALLOKATEŞİN GALLAT İLE NADOLOL ARASINDAKİ ETKİLEŞİM

Tuğba TUNA¹, K. Esen KARACA ÇELİK¹

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Konak, İzmir.
İlgili yazar/Corresponding author: tugba.tuna@outlook.com.tr

ORCID: T.T; 0000-0001-6034-7768; E.K.Ç; 0000-0002-3625-4761

Besin öğelerinin, sinerjistik veya antagonistik etkiler uygulayarak ilaçların farmakodinamik mekanizmalarına veya emilim, metabolizma ve atılım gibi farmakokinetik süreçlerine müdahale ederek ilaç etkinliğinin azalmasına veya ilaç toksisitesinin artmasına neden olabileceği yapılan çalışmalarda bildirilmiştir. Besin ve ilaç etkileşimi, klinik alanda hastanın sağlık durumunun bozulması, uzun süreli hastanede kalma veya hastaneye yeniden yatma gibi durumlarla farmakoterapötik komplikasyonlara neden olabilen yaygın bir sorundur. Bu nedenle besin-ilaç etkileşimlerinin ortaya çıkmasıyla ilişkili faktörlerin belirlenmesi hem klinik alanda başarılı olma hem de ekonomik nedenler açısından önemlidir. Kardiyovasküler hastalıklar (KVH) kronik hastalıklardan kaynaklanan ölüm nedenlerinin başında gelmektedir. 2030 yılına kadar KVH kaynaklı yıllık ölümlerin sayısının 23.6 milyon kişiye ulaşacağı tahmin edilmekle beraber KVH prevalansını ve KVH ölümlerinin sayısını azaltmak için yeni terapötik önleme çözümleri kullanılmaya başlanmıştır. Epigallokateşin gallat (EGCG), flavonoid ailesinin bir kateşin bileşiğidir. Yeşil çay bitkisi *Camellia sinensis*'ten ekstrakte edilmektedir ve yeşil çayın biyolojik aktivitesinin çoğundan sorumlu olduğu düşünülmektedir. Yapılan çalışmalarda EGCG'nin antioksidan, antiinflamatuvar, antianjiyogenik, antiproliferatif, proapoptotik ve antimetastatik özellik gösterdiğinden dolayı kardiyovasküler hastalıklar, metabolik hastalıklar, nörodejeneratif hastalıklar ve kanser dahil olmak üzere çok sayıda hastalığın tedavisinde ve önlenmesinde olumlu etkilerinin olabileceği gösterilmiştir. Nadolol antihipertansif ve antiaritmik aktiviteleri olan seçici olmayan bir beta-adrenerjik antagonisttir. Yeşil çay ve EGCG'nin sağlığı geliştirici etkilerinden dolayı popüler olarak kullanılmakta; bu sebepten dolayı ilaçlarla eşzamanlı kullanımı yaygın olarak görülebilmektedir. EGCG gibi bileşenler nadolol gibi kardiyovasküler ilaçların emilimini, oral biyoyararlanımını veya aktivitesini çeşitli mekanizmalarla engelleyebilmekte ve potansiyel olarak ilaç etkinliğinin azalmasına veya ilaç toksisitesi riskinin artmasına neden olabilmektedir. Şimdiye kadar bildirilen çalışmaların çoğu, düşük ile orta düzeyde bir etkileşime işaret etmektedir. Nadolol tedavisi gören hastalar için EGCG takviyesi alıyorsa etkili yönetimi sağlamak ve nadolol tedavisinde doğru ayarlamaları belirlemek için daha fazla çalışmaya ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Besin-ilaç Etkileşimi, Epigallokateşin gallat, Nadolol

NUTRIENT-DRUG INTERACTION: INTERACTION BETWEEN EPIGALLOCATECHIN GALLAT AND NADOLOL

Abstract

It has been reported in studies that nutrients may cause decreased drug efficacy or increased drug toxicity by interfering with the pharmacodynamic mechanisms of drugs or pharmacokinetic processes such as absorption, metabolism and excretion by exerting synergistic or antagonistic effects. Food and drug interaction is a common problem in the clinical field, which can lead to pharmacotherapeutic complications such as deterioration of the patient's health status, prolonged hospitalization or hospital readmission. Therefore, determining the factors associated with the emergence of food-drug interactions is important both for clinical success and for economic reasons. Cardiovascular diseases (CVD) are the leading causes of death from chronic diseases. Although the annual number of CVD deaths is estimated to reach 23.6 million by 2030, new therapeutic prevention solutions have been used to reduce the prevalence of CVD and the number of CVD deaths. Epigallocatechin gallate (EGCG) is a catechin compound of the flavonoid family. Extraction from the green tea plant *Camellia sinensis* and is thought to be responsible for much of the biological activity of green tea. Studies have shown that EGCG may have positive effects in the treatment and prevention of many diseases, including cardiovascular diseases, metabolic diseases, neurodegenerative diseases and cancer, due to its antioxidant, anti-inflammatory, antiangiogenic, antiproliferative, proapoptotic and antimetastatic properties. Nadolol is a non-selective beta-adrenergic antagonist with antihypertensive and antiarrhythmic activities. It is popularly used because of the health-promoting effects of green tea and EGCG; For this reason, simultaneous use with drugs is common. Components such as EGCG may interfere with the absorption, oral bioavailability or activity of cardiovascular drugs such as nadolol by various mechanisms, potentially leading to decreased drug efficacy or increased risk of drug toxicity. Most of the studies reported so far indicate a low to moderate interaction. For patients on nadolol therapy, more studies are needed to ensure effective management and to determine the right adjustments to nadolol therapy if they are taking EGCG supplements.

Key Words: Nutrient-drug Interaction, Epigallocatechin gallate, Nadolol

BD/S-9**KIZARTMADA İNOVATİF BİR YÖNTEM:
AIR FRYING (SICAK HAVA İLE KIZARTMA)****Yasemin ÇAKIR GÖKKURT¹, Efsun KARABUDAK²**¹ Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir² Beslenme ve Diyetetik Bölümü, SANKO Üniversitesi, Gaziantepİlgili yazar / Corresponding author: yasemin.cakirgokkurt@idu.edu.tr

ORCID: Y.Ç.G.: 0000-0002-8697-9250, E.K.: 0000-0002-4210-1657

Özet

Yağ içeriği yüksek besinlerin tüketimi obezite başta olmak üzere çeşitli sağlık sorunları ile ilişkilendirilir. Son yıllarda tüketici bilincinin artmasıyla birlikte kızarmış yiyeceklerde daha sağlıklı seçeneklere yönelim vardır. Bu durum besin sanayii açısından; arzu edilen görünüm, doku ve lezzet özelliklerini koruyarak daha düşük yağ içerikli ürün üretmenin yollarını ve araçlarını aramak için itici güç olmuştur. Air frying (sıcak hava ile kızartma), geleneksel derin yağda kızartma yöntemine alternatif olarak öne sürülen yöntemlerden biridir. Air frying, sıcak hava akımında yayılan yağ damlacıkları ile ham maddelerin yüzeyi arasında doğrudan temas yoluyla kızarmış ürünlerin elde edildiği bir tekniktir. Yapılan çeşitli çalışmalarda bu yöntemin derin yağda kızartmaya göre çeşitli avantajları belirtilmektedir. Bu avantajlar, kullanılan yağ miktarının daha az olması ve dolayısıyla düşük yağlı ürünlerin elde edilmesi, akrilamid ve oksidasyon ürünlerinin oluşumunda azalmalar olarak belirtilmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda insan sağlığına olumlu etkilerinin olabileceği öne sürülmektedir. Sıcak hava ile kızartma yönteminin, kullanılan yağ miktarının az olması ve kızartma sonrası yağ atığının yok denecek kadar az olmasına bağlı olarak olumlu çevresel etkilere de sahip olduğu ifade edilmektedir. Bu potansiyel olumlu özelliklere karşın sıcak hava ile kızartılan yiyeceklerin duyu özelliklerinin derin yağda kızartılanlarla kıyaslandığı sonuçlar çelişkilidir. Ürünün kabuk oluşumu, lezzeti, rengi ve parlaklığı gibi birçok duyu özelliğinin düşük yağ içeriğinden etkilenebileceği belirtilmektedir. Derin yağda kızartmaya göre daha uzun işlem süresine sahip olması yöntemin bir diğer dezavantajıdır. Ayrıca akrilamid düzeyindeki azalmaları gösteren çalışmaların aksine miktarın derin yağda kızartmaya benzer olduğunu gösteren çalışmalar da bulunmaktadır. Hava ile kızartma teknolojisi daha sağlıklı bir kızartma alternatifi olarak belirtilmekle birlikte kapsamlı bir şekilde çalışılmamıştır. Besinler, bileşenleri ve özellikleri üzerindeki etki mekanizmalarının ve insan sağlığı üzerindeki etkilerinin ayrıntılı olarak incelendiği daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Kızartma, sıcak hava ile kızartma, derin yağda kızartma

AN INNOVATIVE METHOD FOR FRYING: AIR FRYING

Abstract

Consumption of foods high in fat is associated with various health problems, especially obesity. In recent years with the increase in consumer awareness, there is a trend towards healthier options in fried foods. This has driven the food industry to look for ways and means to produce products with lower fat content while maintaining the desired appearance, texture and flavor properties. Air frying is one of the methods proposed as an alternative to the traditional deep-frying method. Air frying is a technique in which fried products are obtained by direct contact between the oil droplets spread in hot air stream and the surface of raw materials. Various studies have indicated several advantages of this method over deep-frying. ese advantages are stated as less amount of oil used and thus obtained low-fat products, reductions in the formation of acrylamide and oxidation products. In line with these results, it is suggested that it may have positive effects on human health. It is stated that the hot air frying method also has positive environmental effects due to the low amount of oil used and the negligible amount of oil waste after frying. Despite these potential positive properties, the results of studies comparing the sensory properties of air-fried foods with deep-fried foods are inconsistent. It is stated that many sensory properties of the product such as crust formation, flavor, color and brightness may be affected by low oil content. Another disadvantage of the method is that it has a longer processing time than deep fat frying. In addition, there are also studies showing that the amount of acrylamide is similar to deep frying, contrary to studies showing decreases in it. Although air frying technology is mentioned as a healthier frying alternative, it has not been studied extensively. Further studies are needed to examine the mechanisms of action on food, food components and properties, and their effects on human health in detail.

Key Words: Frying, air frying, deep fat frying

BSD/S-10**SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞE ALTERNATİF PROTEİN KAYNAKLARI****Emine Buket ALKAN¹, K. Esen KARACA ÇELİK¹**¹İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Konak, İzmir.

İlgili yazar/Corresponding author: esen.karaca@idu.edu.tr

ORCID: E.B.A., 0000-0002-1225-7271; E.K.Ç., 0000-0002-3625-4761

Dünyada son yıllarda besinlere duyulan ihtiyaç her zamankinden daha fazla artmıştır. Bu nedenle milyarları besleyebilmek, artan besin ihtiyacını karşılayabilmek ve sanayileşmede büyümeyi sağlayabilmek için tarımsal mekanizasyona gidilmiş ve bu da inanılmaz oranlarda fosil yakıt tüketimi ile sonuçlanmıştır. Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), Sürdürülebilir Gıda Sistemlerini, 'Gelecek nesiller için ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirlikten ödün verilmeyecek şekilde herkes için gıda güvenliği ve beslenme sağlayan sistemlerdir' şeklinde tanımlamaktadır. Sürdürülebilir protein kaynakları; tahıllar (ör. buğday), tohumlar (ör. chia), bakliyatlar (ör. fasulye, mercimek, bezelye), mikroalgler, mantarlar (ör. Mikoproteinler), bitkiler (su mercimeği) ve böceklerdir. Bitkisel proteinlerin avantajı düşük sera gazı etkisiyle hayvancılığa göre çevreye daha az zararlı olmasıdır. Bu nedenle hayvansal protein kaynaklarının yerini bitkisel kaynakların almasının iklim değişikliği ve biyoçeşitlilikteki azalmayı önleyebileceği veya yavaşlatabileceği beklenmektedir. Dezavantajı ise tarım alanlarına yüksek talep nedeniyle toprak verimliliğinin azalması, su kaynaklarının tarım kimyasalları ile kirlenmesi, ormansızlaşma ve çölleşmeye katkıda bulunmasıdır. Bitkiler vitamin, mineral, lif, antioksidan ve anti-inflamatuar bileşenlerden zengin olmakla birlikte genellikle elzem amino asit bakımından yetersizdir. Bitkilerden özellikle su mercimeği olarak da bilinen lemna minor tatlı sularında yaşayan, yaygın dağılım alanı gösteren bir su bitkisidir. Su mercimeğinin avantajı ise yüksek protein içeriği ve çevre dostu üretimidir. Böcek proteini kaynakları için 2000'den fazla tür yenilebilir böcek sınıflandırılmıştır. Hayvansal protein kaynağına en tartışmalı alternatiflerden biri olan ve bazı toplumlarda kültürel alışkanlıklarla çelişebilen işlenmiş böceklerin toz bileşen (böcek unu) olarak kullanılması tüketicilerin kabulünü daha kolay sağlayan alternatif bir yol olmuştur. Böcekler sürdürülebilir bir gıda sistemi olarak kabul edilirler ve besleyici değerlerinin yanı sıra ekolojik, çevresel ve ekonomik açıdan olumlu etkileri de vardır. Geleneksel olarak yetiştirilen sığır, kümes hayvanları ve deniz ürünlerine kıyasla düşük sera gazı ve amonyak emisyonlarına neden olurlar. Mikrobiyal protein-tek hücre proteinleri (Mikroalg) üretimi için geniş topraklar veya alanlar gerekmez. Bazıları açık havuz sistemlerde üretilirken bazıları tank veya reaktörlerde üretilir. Atıkları arıtıldığı için de çevre dostudurlar. Farklı bir yaklaşım olarak in vitro et hayvanlardan alınan kök hücreyle çoğaltılır, kök hücreler farklılaşarak kas lifleri oluşur, kas lifleri olgunlaştıktan sonra kıyma haline getirilerek hazırlanır. Sonuç olarak doğal kaynakları ve biyoçeşitliliği korumak için yeni protein kaynaklarına gereksinim vardır. Son yıllarda genellikle bitkisel proteinler üzerine çalışmalar yapılmışken, böcekler ve mikrobiyal proteinler üzerine çalışmalar yetersizdir. Yeni tanımlanan proteinlerin mide-bağırsak sistemindeki davranışı ve özellikle alerjinitesi önemlidir. Besin bileşimleri, sindirilebilirlik ve alerjenite gibi özellikler üzerine daha fazla çalışma gereklidir.

Anahtar Kelimeler: sürdürülebilirlik, alternatif protein kaynakları, protein, beslenme

ALTERNATIVE PROTEIN RESOURCES TO SUSTAINABILITY

Emine Buket ALKAN¹, K. Esen KARACA CELİK¹

The need for nutrients in the world has increased more than ever in recent years. For this reason, agricultural mechanization has been applied to feed billions, to meet the increasing nutritional needs and to ensure growth in industrialization, and this has resulted in unbelievable fossil fuel consumption. The Food and Agriculture Organization (FAO) defines Sustainable Food Systems as 'systems that ensure food security and nutrition for all without compromising economic, social and environmental sustainability for future generations'. Sustainable protein sources; cereals (eg wheat), seeds (eg chia), legumes (eg beans, lentils, peas), microalgae, fungi (eg Mycoproteins), plants (eg duckweed), and insects. The advantage of vegetable proteins is that they are less harmful to the environment than animal husbandry with their low greenhouse gas effect. For this reason, it is expected that the replacement of animal protein sources by plant sources can prevent or slow down the climate change and decrease in biodiversity. The disadvantage is that due to the high demand for agricultural lands, soil fertility decreases, water resources are polluted with agricultural chemicals, and it contributes to deforestation and desertification. Plants are rich in vitamins, minerals, fiber, antioxidants and anti-inflammatory components, but are often deficient in essential amino acids. Among plants, lemna minor, also known as duckweed, is an aquatic plant that lives in fresh waters and shows a widespread distribution area. The advantage of duckweed is its high protein content and environmentally friendly production. More than 2000 species of edible insects have been classified for insect protein sources. The use of processed insects as a powder ingredient (insect meal), which is one of the most controversial alternatives to animal protein source and may conflict with cultural habits in some societies, has been an alternative way that provides easier acceptance by consumers. The advantage of duckweed is its high protein content and environmentally friendly production. More than 2000 species of edible insects have been classified for insect protein sources. The use of processed insects as a powder ingredient (insect meal), which is one of the most controversial alternatives to animal protein source and may conflict with cultural habits in some societies, has been an alternative way that provides easier acceptance by consumers. Insects are considered a sustainable food system, and besides their nutritional value, they also have positive ecological, environmental and economic impacts. They cause low greenhouse gas and ammonia emissions compared to conventionally raised beef, poultry and seafood. Large soils or fields are not required for the production of microbial protein-single cell proteins (Microalgae). Some are produced in open pool systems, while others are produced in tanks or reactors. They are also environmentally friendly as their wastes are purified. As a different approach, in vitro meat is reproduced with stem cells taken from animals, stem cells differentiate and muscle fibers are formed, and after the muscle fibers mature, they are prepared by grinding into minced meat. Consequently, new protein sources are needed to protect natural resources and biodiversity. While studies on vegetable proteins have been made in recent years, studies on insects and microbial proteins are insufficient. The behavior of the newly identified proteins in the gastrointestinal tract and especially their allergenicity are important. Further studies are needed on properties such as nutritional composition, digestibility and allergenicity.

Keywords: sustainability, alternative protein sources, protein, nutrition

BD/S-11

IS HIGH INTAKE OF CALCIUM THROUGH CONSUMPTION OF CALCIUM HYDROXIDE IN BETEL QUID'S EXPLAIN THE HIGHER RISK OF CORONARY ARTERY DISEASE IN BANGLADESHIS?

Parvez I. HARİS¹

¹ Faculty of Health and Life Sciences, De Montfort University, Leicester, United Kingdom,
İlgili yazar/Corresponding author: pharis@dmu.ac.uk

ORCID: 0000-0002-4071-3553

Coronary Artery Disease (CAD) is a major cause of death in not only Western countries but also in developing countries. It has been reported that Bangladeshi ethnicity has higher risk of having CAD and may be an independent risk factor for multi-vessel CAD. There are a number of risk factors for CAD including obesity, unhealthy diet, smoking and physical inactivity. The precise reasons for Bangladeshis having a higher risk of CAD have not been determined. Unhealthy diet, smoking and physical inactivity is prevalent amongst Bangladeshi ethnicity in the UK. Our research has shown that Bangladeshis in the UK chew betel quid's which is a mixture containing Areca catechu nut and Piper Betel leaves. Many also include slaked lime (calcium hydroxide) and sometimes tobacco leaves as part of the betel quid. Studies from Taiwan have reported that chewing betel quid's increases the risk of CAD. However, what has not been discussed in the literature is the impact of high calcium intake through betel quid chewing on CAD and other conditions. Those who chew betel quid's several times a day can easily exceed the maximum daily intake of 2,500 mg of calcium just from consumption of calcium hydroxide included the betel quid. Additionally, calcium will also be derived from foods and possibly from prescribed calcium supplements which will further elevate the calcium intake in betel quid chewers. The high intake of calcium by Bangladeshis who chew Betel quid's with slaked lime (calcium hydroxide) is of great concern since it has been reported that the risk of CAD increases by 20% with calcium supplementation. The risk has been reported to be higher in those who take calcium supplements and at the same time have low vitamin D status. Many Bangladeshis in the UK are known to suffer from vitamin D deficiency. Therefore, it is particularly worrying for this group who also consume high quantities of calcium from slaked lime and are at the same time prescribed calcium supplements for certain medical conditions such as *osteoporosis*. Studies have reported that calcium supplementation increases coronary artery calcification. Considering these research findings, it is concluded here that extremely high intake of calcium through betel quid chewing, with or without intake of additional calcium supplement, is a major contributory factor for CAD and especially multi-vessel CAD in Bangladeshis. Unfortunately, dietary information from patients, including information on consumption of calcium through betel quid's, are not routinely obtained by clinicians before prescribing medications and supplements. This omission may be inadvertently placing the health of patients at risk and this needs to be urgently addressed. It is suggested here that the role of higher calcium intake in CAD in the Bangladeshi ethnicity is investigated, and public health guidance is given regarding excessive intake of calcium especially by those who chew betel quid's and at the same time take calcium supplements.

BETEL CEVİZİNDE KALSİYUM HİDROKSİT TÜKETİMİNDEN YÜKSEK KALSİYUM ALIMI BANGLADEŞ'TE KORONER ARTER HASTALIĞININ YÜKSEK RİSKİNİ AÇIKLAYABİLİR Mİ?

Koroner Arter Hastalığı (KAH) sadece Batı ülkelerinde değil, gelişmekte olan ülkelerde de önemli bir ölüm nedenidir. Bangladeş etnik kökeninin KAH olma riskinin daha yüksek olduğu ve çok damarlı KAH için bağımsız bir risk faktörü olabileceği bildirilmiştir. Obezite, sağlıksız beslenme, sigara ve fiziksel hareketsizlik dahil olmak üzere KAH için bir dizi risk faktörü bulunmaktadır. Bangladeşlilerin daha yüksek KAH riskine sahip olmasının kesin nedenleri belirlenmemiştir. Sağlıksız beslenme, sigara içme ve fiziksel hareketsizlik, Birleşik Krallık'ta yaşayan Bangladeşli etnik köken arasında yaygındır. Araştırmamız, Birleşik Krallık'taki Bangladeşlilerin, Areca catechu fındık ve Piper Betel yapraklarını içeren bir karışım olan betel cevizi çiğnediğini göstermiştir. Birçoğu ayrıca sönmüş kireç (kalsiyum hidroksit) ve bazen de Betel cevizi bir parçası olarak tütün yapraklarını içerir. Tayvan'dan yapılan araştırmalar, betel cevizi çiğnemenin KAH riskini artırdığını bildirmiştir. Bununla birlikte, literatürde tartışılmayan şey, betel cevizi çiğneme yoluyla yüksek kalsiyum alımının KAH ve diğer koşullar üzerindeki etkisidir. Günde birkaç kez betel cevizi çiğneyenler, sadece betel cevizi içeren kalsiyum hidroksit tüketiminden günlük maksimum 2.500 mg kalsiyum alımını kolayca aşabilirler. Ek olarak, kalsiyum besinlerden ve muhtemelen betel cevizi çiğneyenlerde kalsiyum alımını daha da artıracak reçeteli kalsiyum takviyelerinden elde edilecektir. Betel cevizi sönmüş kireç (kalsiyum hidroksit) ile çiğneyen Bangladeşlilerin yüksek kalsiyum alımı, kalsiyum takviyesi ile KAH riskinin %20 arttığı bildirildiğinden büyük endişe kaynağıdır. Kalsiyum takviyesi alan ve aynı zamanda D vitamini durumu düşük olanlarda riskin daha yüksek olduğu bildirilmiştir. Birleşik Krallık'taki birçok Bangladeşlinin D vitamini eksikliğinden muzdarip olduğu bilinmektedir. Bu nedenle, sönmüş kireçten yüksek miktarda kalsiyum tüketen ve aynı zamanda osteoporoz gibi belirli tıbbi durumlar için kalsiyum takviyesi reçete edilen bu grup için özellikle endişe vericidir. Çalışmalar, kalsiyum takviyesinin koroner arter kalsifikasyonunu artırdığını bildirmiştir. Bu araştırma bulguları göz önüne alındığında, burada, ek kalsiyum takviyesi alınsın ya da alınmasın, betel cevizi çiğneme yoluyla aşırı yüksek kalsiyum alımının, Bangladeşlilerde KAH ve özellikle çok damarlı KAH için önemli bir katkıda bulunan faktör olduğu sonucuna varılmıştır. Ne yazık ki, betel cevizi yoluyla kalsiyum tüketimi hakkında bilgiler de dahil olmak üzere hastalardan alınan diyet bilgileri, ilaçlar ve takviyeler reçete edilmeden önce klinisyenler tarafından rutin olarak elde edilmez. Bu ihmal, istemeden hastaların sağlığını riske atıyor olabilir ve bunun acilen ele alınması gerekiyor. Burada Bangladeş etnik kökeninde KAH'da yüksek kalsiyum alımının rolünün araştırılması ve özellikle betel cevizi çiğneyen ve aynı zamanda kalsiyum takviyesi alan kişiler tarafından aşırı kalsiyum alımı konusunda halk sağlığı rehberliği verilmesi önerilmektedir.

FTR/S-1

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE EKРАН KARŞISINDA ÇALIŞIRKEN BAŞ AĞRISI OLAN BİREYLERDE GÖZ YORGUNLUĞU, FİZİKSEL VE MENTAL YORGUNLUK, BAŞ AĞRISININ GÜNLÜK YAŞAMA ETKİSİ

Gülşah BARĞI ¹, Niran ÇAKIR ², Rojda KAYMAZ ², İlayda KAYAPINAR ²

¹ Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi İzmir

² Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

İlgili yazar/Corresponding author: kayapinarilayda@hotmail.com

ORCID: G.B.: 0000-0002-5243-3997, N.Ç.: 0000-0002-8913-7841, R.K.: 0000-0002-5511-2726, İ.K.: 0000-0003-1589-3406

Özet

Amaç: COVID-19 pandemisi, zorunlu kısıtlamalar ve/veya uzaktan çalışma sistemine bağlı olarak dijital ekranlar karşısında geçirilen süreler artmıştır. Ancak uzamış COVID-19 pandemisi sürecinde ekran karşısında çalışırken baş ağrısı olan yetişkin bireylerde göz yorgunluğu, fiziksel ve mental yorgunluk ve baş ağrısının günlük yaşama olan etkileri henüz bilinmemektedir. Bu yüzden bu çalışmada ekran karşısında çalışırken baş ağrısı olan ve olmayan bireylerde göz yorgunluğu, fiziksel ve mental yorgunluk ve baş ağrısının günlük yaşama etkisinin karşılaştırılması amaçlandı.

Gereç- Yöntem: Çalışmaya dahil edilen bireyler günde en az 4 saat ekran karşısında aktif olarak çalışmaktaydılar. Bu bireyler uzaktan çevrimiçi bir formla değerlendirildikten sonra ekran karşısında çalışırken baş ağrısı olanlar (n=36, 28±5,54 yıl) ve olmayanlar (n=30, 29,5±6,99 yıl) şeklinde gruplandırıldılar. Sayısal Derecelendirme Skalası ile bireylerin göz yorgunluğu ve baş ağrısı, Baş Ağrısı Etki Testi (BAET) ile baş ağrısının günlük yaşama olan etkisi ve Chalder Yorgunluk Ölçeği (CYÖ) ile fiziksel ve mental yorgunluk değerlendirildi.

Bulgular: Gruplar arasında demografik özellikler, dinlenmede hissedilen göz yorgunluğu ve fiziksel yorgunluk alt ölçek puanları benzerdi (p>0,05). Ekran karşısında çalışırken baş ağrısı olan bireylerde aktiviteler yaparken hissedilen göz yorgunluğu puanı, CYÖ toplam puanı, mental yorgunluk alt ölçek puanı ve BAET toplam puanı baş ağrısı olmayan bireylere göre daha yüksek bulundu (p<0,05).

Sonuçlar: Halen devam etmekte olan COVID-19 pandemisi sürecinde ekran karşısında çalışırken baş ağrısı olan yetişkin bireylerde baş ağrısı olmayan bireylere göre günlük yaşam aktiviteleri sırasında göz yorgunluğu, genel yorgunluk, mental yorgunluk ve baş ağrısının günlük yaşama olan etkisi daha fazladır. Bu problemleri azaltmak için ofis ortamında ergonomik müdahaleler, ekran düzenlemesi ve egzersiz eğitimi gibi yaklaşımlara önem verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Astenopi, Baş Ağrısı, Bilgisayarlar, COVID-19, Yorgunluk

EYE FATIGUE, PHYSICAL AND MENTAL FATIGUE, THE EFFECT OF HEADACHE ON DAILY LIVING IN INDIVIDUALS WITH HEADACHE WHILE WORKING FROM A SCREEN DURING COVID-19 PANDEMIC PROCESS

Abstract

Objectives: Due to COVID-19 pandemic, mandatory restrictions and/or remote working system, the time spent in front of digital screens has increased. However, eye fatigue, physical and mental fatigue, the effect of headache on daily living in adult individuals who have headaches while working in front of the screen during the prolonged COVID-19 pandemic are not yet known. Therefore, in this study, it was aimed to compare eye fatigue, physical and mental fatigue, and the effects of headache on daily living in individuals with and without headaches while working in front of a screen.

Materials - Methods: The individuals included in the study were actively working in front of the screen for at least 4 hours a day. After these individuals had been evaluated remotely with an online form, they were grouped as those with headaches (n=36, 28±5.54 years) and those without headaches (n=30, 29.5±6.99 years) while working in front of a screen. Eye fatigue and headache were evaluated with the Numerical Rating Scale, the effect of headache on daily living with the Headache Impact Test (HIT), and physical and mental fatigue with the Chalder Fatigue Scale (CFS).

Results: Demographic characteristics, eye fatigue at rest and physical fatigue subscale scores were similar between the groups ($p>0.05$). Individuals with headaches while working in front of the screen had higher eye fatigue score during activities, CFS total score, mental fatigue subscale score, and HIT total score compared to individuals without headache ($p<0.05$).

Conclusions: During the ongoing COVID-19 pandemic, adult individuals who have a headache while working in front of the screen have more eye fatigue during daily living, general fatigue, mental fatigue, and the effects of headache on daily living activities than individuals without headache. To reduce these problems, approaches such as ergonomic interventions, screen arrangement and exercise training should be given importance in the office environment.

Key Words: Asthenopia, Headache, Computers, COVID-19, Fatigue

FTR/S-2

MYOKARD İNFARKTÜSÜ GEÇİREN HASTALARDA FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYİ VE SAĞLIKLA İLGİLİ YAŞAM KALİTESİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Hazal YAKUT ¹, Elvan FELEKOĞLU ², Sevgi ÖZALEVLİ ³, Ahmet Anıl BAŞKURT ⁴, Hüseyin DURSUN ⁴

¹ Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye

² Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, İzmir, Türkiye

³ Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye

⁴ Tıp Fakültesi Kardiyoloji Anabilim Dalı, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye

İlgili yazar / Corresponding author: fzhazalyakut@outlook.com

ORCID:H.Y; 0000-0003-4918-9249

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı miyokard infarktüsü (Mİ) geçiren hastalarda fiziksel aktivite düzeyi ile sağlıkla ilgili yaşam kalitesi arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Gereç- Yöntem: Kesitsel çalışmamıza Mİ geçiren 35 hasta dahil edildi. Yedi hasta New York Kalp Derneği sınıflamasına göre sınıf I, 24 hasta sınıf II ve 4 hasta sınıf III idi. Fiziksel aktivite düzeyi Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi-Kısa Form (IPAQ-SF) ile ölçüldü ve hastaların günlük oturma süreleri kaydedildi. Sağlıkla ilgili yaşam kalitesi MacNew Kalp Hastalığı Sağlıkla İlgili Yaşam Kalitesi Anketi ile değerlendirildi.

Bulgular: Hastaların örnekleme ağırlıklı olarak erkekti (%69), ortalama yaş 57.82±5.45 yıl ve ortalama vücut kitle indeksi 30.03±5.71 kg/m² idi. Hastaların IPAQ-SF ortalama skoru 559.01±440.86 MET-dakika/hafta ve grubun fiziksel aktivite düzeyi çoğunlukla düşüktü (<600 MET-dk/hafta). IPAQ-SF günlük oturma süresi 7.34±3.71 saattir. Ortalama MacNew Kalp Hastalığı Sağlıkla İlgili Yaşam Kalitesi Anketi toplam puanı 5.30±0.97 idi. Hastaların fiziksel aktivite düzeyi ile MacNew anketinin toplam puanı ve fiziksel alt skoru puanı arasında güçlü ve pozitif bir korelasyon saptandı (sırasıyla r= 0.367 ve r= 0.401 p<0.05). IPAQ-SF oturma süresi ile MacNew anketinin toplam puanı ve fiziksel alt skoru puanı arasında negatif ve orta-güçlü bir korelasyon bulundu (sırasıyla r= -0.419 ve r= -0.506 p<0.05).

Sonuçlar: Bulgularımız, sağlıklı bireylerde olduğu kadar Mİ geçiren hastalarda da yaşam boyunca düzenli fiziksel aktiviteyi sürdürmenin önemini vurgulamaktadır, çünkü Mİ geçiren hastalarda daha yüksek fiziksel aktivite düzeyi daha iyi sağlıkla ilgili yaşam kalitesi ile ilişkili bulunmuştur. Bu nedenle, Mİ geçiren hastalara sağlıkla ilgili yaşam kalitesini iyileştirmeyi ve edinilmiş kötü yaşam tarzı alışkanlıklarını azaltmayı amaçlayan fiziksel aktivite önerileri ve bireyselleştirilmiş egzersiz reçeteleri sunulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Miyokard infarktüsü, fiziksel aktivite, sağlıkla ilgili yaşam kalitesi

RELATIONSHIP BETWEEN PHYSICAL ACTIVITY AND HEALTH RELATED QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH MYOCARDIAL INFARCTION

Abstract

Objectives: The aim of this study was to evaluate the relationship between physical activity and health related quality of life (HRQoL) in patients with myocardial infarction (MI).

Materials - Methods: Thirty-five patients with MI were included in the cross-sectional study. Seven patients were in New York Heart Association functional classification I, 24 patients were in class II, and 4 patients were in class III. Physical activity level was measured by The International Physical Activity Questionnaire-Short Form (IPAQ-SF). Daily sitting times were also questioned and recorded. MacNew Heart Disease Health-Related Quality of Life Questionnaire was used for assessment of HRQoL.

Results: The sample of patients was predominantly male (69%), the mean age was 57.82 ± 5.45 yrs and the mean body mass index was 30.03 ± 5.71 kg/m². The mean IPAQ-SF of the patients was 559.01 ± 440.86 MET-minutes/week and the physical activity level of the group was mostly low (< 600 MET-min/week). IPAQ-SF sitting time was 7.34 ± 3.71 hours. The mean MacNew HRQoL total score was 5.30 ± 0.97 . IPAQ-SF showed a strong and positive correlation with MacNew HRQoL total score and physical score ($r = 0.367$ and $r = 0.401$ $p < 0.05$, respectively). IPAQ-SF sitting time showed a negative and moderate to strong correlation with MacNew HRQoL total score and physical score ($r = -0.419$ and $r = -0.506$ $p < 0.05$, respectively).

Conclusions: Our findings emphasize the value of maintaining regular physical activity throughout life in patients with MI as well as healthy individuals, because more physical activity is associated with better HRQoL in patients with MI. Therefore, physical activity recommendations and individualized exercise prescriptions should be offered to patients with MI who aim to improve HRQoL and reduce the risk of acquired lifestyle diseases.

Key Words: Myocardial infarction, physical activity, health related quality of life

FTR/S-4

YAŞLI BİREYLERDE HİPERKİFOZ İÇİN UYGULANAN EGZERSİZLERE AİT RANDOMİZE KONTROLLÜ ÇALIŞMALARIN METODOLOJİK KALİTESİNİN İNCELENMESİ

Sümeyya TARKAN¹, Bayram ÜNVER¹¹ Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir

İlgili yazar / Corresponding author: sumeyya.yalki@gmail.com

ORCID: S.T.: 0000-0002-6921-9321, B.Ü.: 0000-0002-9829-5884

Amaç: Torasik omurgada artmış öne eğrilik olan hiperkifoz, 65 yaş üstü yetişkinlerin %40'ını etkileyen yaygın ilerleyici bir deformitedir ve yaşla birlikte ilerleme eğilimi gösterir. 40°'den büyük kifoz genellikle hiperkifoz olarak tanımlanır ve 50°'nin üzerinde düşme ve kırık riski artar. Yaşlanan bir popülasyonda hiperkifozun artan prevalansı ve insidansı düşünüldüğünde etkili önleyici ve terapötik müdahaleler gereklidir. Artmış kifoz osteoporoz, vertebra kırıkları, dejeneratif disk hastalığı ve spinal ekstansör kas zayıflığı ile ilişkilendirilmiştir ve tedavi müdahalelerinin buna göre düzenlenmesi gerekebilir. Klinik araştırmalardaki "altın standart"ın, sağlık profesyonellerinin tedavilerin güvenliği ve etkinliği hakkında kararlar aldığı randomize kontrollü çalışmalar (RCT'ler) olduğu bilinmektedir. Ancak, kötü tasarlanmış ve raporlanmış çalışmalar yayınlanmaktadır ve bu RKÇ'ler yanıltıcı sonuçlar verebilir. Klinik araştırmaların kalite değerlendirmesi, klinik uygulamada hatalı sonuçları önleyebileceği ve tıbbi bakımın kalitesini artırabileceği için önemlidir. Randomize kontrollü çalışmalar, uygulanacak egzersizlerin seçiminde en yüksek kalitede klinik kanıt sağlamasına rağmen, literatürde yaşlı bireylerde hiperkifoz için uygulanan egzersizlerin RKÇ'lerinin metodolojik kalitesini araştıran bir çalışma yoktur. Çalışmamızın amacı yaşlı bireylerde hiperkifoz için uygulanan egzersizlere ait randomize kontrollü çalışmaların metodolojik kalitesinin incelenmesidir.

Yöntem: PubMed, PEDro ve Cochrane veri tabanları "kifoz, yaşlılık ve egzersiz" anahtar kelimeleri kullanarak tarandı. Bu incelemeye, yaşlı bireylerde kifoza özgü egzersizleri uygulayan ve tasarımı randomize kontrollü olan çalışmalar dahil edildi. Metodolojik kaliteyi analiz etmek için PEDro ölçeği ve CONSORT kontrol listesine dayalı 9 maddelik anket kullanıldı.

Bulgular: 1994 ve 2021 yılları arasında yapılan toplam 15 RKÇ çalışmaya dahil edildi. Bu çalışmalar yaşlı bireylerde kuvvetlendirme, germe, solunum ve postür düzeltici egzersizleri, yüksek yoğunluklu direnç eğitimi ve yogayı içeriyordu. Ortalama CONSORT skoru 5,13±2,2 olarak hesaplandı. En sık eksik olan maddeler: verilerin toplandığı yerler (%0, 0/15), başlıkta çalışmayı randomize bir çalışma olarak tanımlama (%46,6, 7/15) ve klinik araştırma kaydıdır (%46,6, 7/15). Ortalama PEDro skoru 6,87±1,3 olarak hesaplanmıştır. En sık eksik olan maddeler: Tedaviyi uygulayan tüm terapistlerin körlenmesi (%0, 0/15), tüm katılımcıların körlenmesi (%6,6, 1/15) ve gruplara ayırmanın gizlenmesidir (%40, 6/15).

Sonuç: Yaşlı bireylerde kifoza yönelik egzersizlerin RKÇ'lerinin metodolojik kalitesi yeterli değildir. Doğru ve etkili egzersiz programlarının belirlenebilmesi için gelecekteki çalışmalarda raporlama kriterlerine uyulmasını öneriyoruz.

Anahtar Kelimeler: Kifoz, Yaşlılık, Egzersiz, Metodolojik Kalite

INVESTIGATION OF THE METHODOLOGICAL QUALITY OF RANDOMIZED CONTROLLED STUDIES OF EXERCISES FOR HYPERKYPHOSIS IN ELDERLY INDIVIDUALS

Objective: Hyperkyphosis with increased anterior curvature of the thoracic spine is a common progressive deformity that affects 40% of adults over the age of 65. Kyphosis greater than 40° is usually defined as hyperkyphosis, and over 50° the risk of falls and fractures increases. Considering the increasing prevalence and incidence of hyperkyphosis in an aging population, effective preventive and therapeutic interventions are required. Increased kyphosis has been associated with osteoporosis, vertebral fractures, degenerative disc disease, and spinal extensor muscle weakness, and treatment interventions may need to be tailored accordingly. It is known that the "gold standard" in clinical trials are randomized controlled trials (RCTs) in which healthcare professionals make decisions about the safety and efficacy of treatments. However, poorly designed and reported studies are published and these RCTs can give misleading results. Quality assessment of clinical trials is important because it can prevent incorrect results in clinical practice and improve the quality of medical care. Although randomized controlled trials provide the highest quality clinical evidence for the selection of exercises to be performed, there is no study in the literature investigating the methodological quality of RCTs of exercises for hyperkyphosis in elderly individuals. The aim of our study is to examine the methodological quality of RCTs of exercises for hyperkyphosis in elderly individuals.

Methods: PubMed, PEDro and Cochrane databases were searched using the keywords "kyphosis, aging and exercise". We included randomized controlled trials that performed exercise for kyphosis in the elderly in this review. A 9-item questionnaire based on the PEDro scale and the CONSORT checklist was used to analyze methodological quality.

Results: 15 RCTs published between 1994 and 2021 were included. These studies included strengthening, stretching, respiratory and posture correcting exercises, high-intensity resistance training, and yoga in the elderly. The mean CONSORT score was calculated as 5.13±2.2. The most frequently missing items were: where data were collected (0.0/15%), defining the study as a randomized trial in the title (46.6%, 7/15%), and clinical trial enrollment (46.6%, 7/15). The mean PEDro score was calculated as 6.87±1.3. The most frequently missing items were blinding of all therapists (0.0%, 0/15%), blinding of all participants (6.6%, 1/15%), and concealing the distinction between groups (40%, 6/15%).

Conclusion: The methodological quality of RCTs of exercises for kyphosis in the elderly is not sufficient. We recommend that future studies follow the reporting criteria so that accurate and effective exercise programs can be determined.

Key Words: Kyphosis, Old Age, Exercise, Methodological Quality

FTR/S-5

FAZLA KİLOLU VE OBEZ ÇOCUKLARDA KOR STABİLİZASYON EGZERSİZLERİNİN ÜST EKSTREMİTE MOTOR BECERİLERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Cemre YAREN GÜNGÖRENLER¹ Tülay TARSUSLU ŞİMŞEK²

¹ Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Yüksek İhtisas Üniversitesi, Ankara

² Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir

İlgili yazar / Corresponding author: cyarengungorenler@gmail.com

ORCID: C.Y.G; 0000-0001-8661-1416

Özet

Amaç: Bu araştırma fazla kilolu ve obez çocuklarda kor stabilizasyon egzersizlerinin üst ekstremite motor becerileri üzerine etkisini araştırmak amacıyla planlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Çalışma yarı deneysel kontrollü bir çalışma olarak planlandı. Araştırmaya obez, fazla kilolu ve normal kilolu çocuklar dahil edildi. Çocuklara araştırmacı gözetiminde sekiz haftalık kor stabilizasyon egzersizleri uygulanmış olup egzersizler öncesi ve sonrası üst ekstremite motor becerileri değerlendirildi. Üst ekstremite motor becerilerini değerlendirmek amacıyla Bruininks Oseretsky Motor Yeterlilik Testi-2 Kısa Formunun alt testleri (bilateral koordinasyon, üst ekstremite koordinasyon ve el becerisi) kullanıldı Verilerin istatistiksel analizi için SPSS 25.0 programı (SPSS Inc., Chicago, IL, USA) kullanılmış olup, anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak belirlendi. Sürekli değişkenlerin normallik dağılımı Shapiro-Wilk testi ile değerlendirildi. Verilerin ön test ve son test değerlerinin grup içi karşılaştırılmasında veriler normal dağılım gösteriyorsa bağımlı örneklem t-testi, normal dağılım göstermiyorsa Wilcoxon işaretli sıralar testi kullanıldı.

Bulgular: Araştırma; 7-10 yaş arası 12'si obez, 18'i fazla kilolu, 16'sı normal kilolu toplam 46 çocuk ile tamamlandı. Obez çocuklarda bilateral koordinasyon alt testi burnun ucuna dokunma parametresinde ve üst ekstremite koordinasyon alt testleri ile el becerisi alt testinde istatistiksel olarak anlamlı bir gelişme kaydedildi ($p<0,05$). Fazla kilolu grubunda ise üst ekstremite koordinasyon alt testinin top sürme parametresinde, bilateral koordinasyon alt testlerinde ve el becerisi alt testinde anlamlı bir gelişme olduğu saptandı ($p<0,05$). Araştırmamızın kontrol grubu niteliği taşıdığını düşündüğümüz normal kilolu grubunda ise sadece bilateral koordinasyon alt testlerinde anlamlı bir gelişme görüldü ($p<0,05$).

Sonuçlar: Fazla kilolu ve obez çocuklarda uygulanan sekiz haftalık kor stabilizasyon egzersizleri üst ekstremite motor becerilerini geliştirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Obezite, Kor Stabilizasyonu, Üst Ekstremitte

THE EFFECT OF CORE STABILIZATION EXERCISES ON UPPER EXTREMITY MOTOR SKILLS IN OVERWEIGHT AND OBESE CHILDREN

Abstract

Objectives: This study was planned to investigate the effect of core stabilization exercises on upper extremity motor skills in overweight and obese children.

Materials - Methods: This study was planned as a quasi-experimental controlled study. Obese, overweight and normal weight children were included in the study. An eight-week core stabilization exercise program was applied to the children and upper extremity motor skills were assessed before and after the exercise program. The Bruininks Oseretsky Motor Proficiency Test-Edition 2-Short Form (bilateral coordination, upper extremity coordination and manual dexterity) was used to assess upper extremity motor skills. SPSS 25.0 program (SPSS Inc., Chicago, IL, USA) was used for statistical analysis of the data and the level of significance was determined as $p < 0.05$. The normality distribution of continuous variables was evaluated with the Shapiro-Wilk test. In the comparison of the pre-test and post-test values of the data, the dependent sample t-test was used if the data showed normal distribution, and the Wilcoxon signed-rank test was used if the data did not show normal distribution.

Results: The study was completed with a total of 46 children aged 7-10, 12 of whom were obese, 18 were overweight and 16 were normal weight. Statistically significant improvement was noted in the “touching the tip of the nose” test of bilateral coordination subtest, upper extremity coordination subtests and dexterity subtests in obese children ($p < 0.05$). In the overweight group, there was a significant improvement in the dribbling parameter of the upper extremity coordination subtest, bilateral coordination subtests and dexterity subtests ($p < 0.05$). In the normal weight group, which was the control group of our study, a significant improvement was observed only in the bilateral coordination subtests ($p < 0.05$).

Conclusions: An Eight-week core stabilization exercise program applied in overweight and obese children can improve upper extremity motor skills.

Keywords: Obesity, Core Stabilization, Upper Extremity

FTR/S-6

SOSYAL GÖRÜNÜŞ KAYGISI ÖLÇEĞİ'NİN TÜRKÇE VERSİYONUNUN İNMELİ HASTALARDA GEÇERLİK VE GÜVENİLİRLİĞİ

Büşra ÇATALTAŞ¹, Tuba CAN AKMAN²¹Sağlık Bilimleri Enstitüsü Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Pamukkale Üniversitesi, Denizli²Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli

İlgili yazar / Corresponding author: bakil16@posta.pau.edu.tr

ORCID ID: B.Ç.; 0000-0001-8006-2460

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği'nin inmeli hastalar üzerinde geçerliğini ve güvenilirliğini araştırmak ve sosyal görünüş kaygısının inme sonrası anksiyete ve depresyon üzerine etkisini belirlemektir.

Gereç- Yöntem: Bu çalışmaya Denizli'de yaşayan çalışmaya katılmayı kabul eden 30 yaş ve üzeri 80 inmeli birey (hemiplejik/hemiparetik) alınmıştır. Olgulara demografik bilgi formu Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ), Hastane Anksiyete Depresyon Ölçeği (HAD), Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği (SGKÖ) uygulanmıştır. Ölçeği test tekrar test güvenilirliği için 20 hastaya bir hafta sonra Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği tekrar uygulanmıştır. Güvenirlik analizi için, test-tekrar test ve iç tutarlılık analizi yapılmıştır. Geçerlilik analizi için açıcı ve doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ölçüte bağlı geçerliği saptamak amacıyla ise HAD-A, HAD-D ve Rosenberg Benlik Saygısı ölçeklerine göre Pearson katsayısı kullanılarak korelasyonuna bakılmıştır

Bulgular: Güvenilirliğine ilişkin bulgulara bakıldığında madde analizinde 15. Madde hariç tüm maddeler anketin toplam puanı ile anlamlı olarak orta ve yüksek düzey korelasyonu ($r= 0.46-0.84$ arasında) saptanmıştır ($p<0.001$). İç tutarlılık analizi için yapılan Cronbach-alfa katsayısı 0.91 ve test- tekrar test güvenilirlik katsayısı 0.83 olarak bulunmuştur ($p<0.001$). Geçerlik analizinde ölçeğin HAD-A, HAD-D ve Rosenberg Benlik Saygısı ölçekleriyle zayıf ve orta derecede korele olduğu saptanmıştır. ($r=0.358- 0.634$ arasında)

Sonuçlar: Bu çalışmanın sonuçlarına göre Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği inmeli hastalarda uygulanabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçektir. İnmeli bireylerde görülen sosyal görünüş kaygısının anksiyete ve depresyon ile ilişkisi olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İnme, Sosyal Görünüş Kaygısı, Geçerlik, Güvenilirlik

THE VALIDITY AND RELIABILITY OF THE TURKISH VERSION OF SOCIAL APPEARANCE ANXIETY SCALE IN STROKE PATIENTS

Abstract

Objectives: The aim of this study was to investigate the validity and reliability of the Social Appearance Anxiety Scale (SAAS) in stroke patients and to determine the effect of social appearance anxiety on anxiety and depression after stroke.

Materials - Methods: This study was included 80 subjects (hemiplegic / hemiparetic) who were 30 years and over aged and agreed to participate in the study in Denizli. The demographic information form, Rosenberg Self-Esteem Scale (RSE), Hospital Anxiety Depression Scale and Social Appearance Anxiety Scale were applied. Test-retest reliability (20 patients; 7days interval) was described by using Pearson correlation analysis. For reliability analysis, test-retest and internal consistency analysis were performed. Exploratory and confirmatory factor analysis was performed for validity analysis. In order to determine of criterion-related validity, the relationship between the SAAS and HAD-A, HAD-D, RSE were examined by Pearson correlation analysis.

Results: Findings on reliability; all items except the 15th item total correlation coefficient were detected between medium and strong levels ($r=0.46- 0.84$ $p <0.001$). Cronbach-alpha coefficient for the internal consistency analysis was 0.91, and the test-retest reliability coefficient was 0.83 ($p <0.001$). In the validity analysis, the scale was weak and moderately correlated with HAD-A, HAD-D and Rosenberg Self-Esteem scales ($r=0.358- 0.634$).

Conclusions: Social Appearance Anxiety Scale is a valid and reliable scale for stroke patients. The relationship between anxiety and depression was found to be related to social appearance anxiety in stroke individuals.

Key Words: Stroke, Social Appearance Anxiety, Validity, Reliability

FTR/S-7**FUTBOL OYUNCULARINDA MÜSABAKA SESLERİNİN DENGELİ PERFORMANSINA ETKİSİ****Ebru TEKİN¹, Halit EGESÖY², Fatma ÜNVER³**¹ Terapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir² Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Pamukkale Üniversitesi, Denizli³ Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Pamukkale Üniversitesi, Denizli

İlgili yazar / Corresponding author: ebrutekin123@gmail.com

ORCID: E.T; 0000-0002-6984-1110, H.E; 0000-0003-1347-8647, F.Ü; 0000-0002-3100-0818

Özet

Amaç: Müsabaka ortamındaki tezahürat seslerinin sporcunun dengesini nasıl etkilediği bilinmemektedir. Bu çalışma müsabaka ortamındaki seslerin futbolcunun statik ve dinamik dengesini nasıl etkilediğini öğrenmek amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Bu çalışmaya yaşları ortalaması 21.57±2.94 yıl olan 28 futbol oyuncusu dahil edilmiştir. Kişilerin demografik bilgileri kaydedildikten sonra Tecnobody cihazında denge ölçümleri her biri otuzar saniyelik iki tekrar statik/dinamik olacak şekilde gerçekleştirilmiştir. Öğrenme etkisini ortadan kaldırmak adına tüm testler ikişer kez gerçekleştirilmiş ve ikinci ölçümler kaydedilmiştir. Dinamik denge testi belirli kutucuklara ulaşma hedefli oyun şeklinde gerçekleştirilmiştir. Kişilerin sessiz ortamda denge değerlendirmesi gerçekleştirilmiştir. Sonrasında futbolcular otururken müsabaka sırasındaki taraftar sesleri kulaklıksız olarak 15 dakika boyunca dinletilmiştir. Denge testleri bu sesler eşliğinde tekrar gerçekleştirilmiştir. Testlerdeki yorgunluk derecesi 20'li borg skalası ile sorgulanmıştır.

Bulgular: Kişilerin yorgunluk düzeyleri hem statik (p=0.014) hem de dinamik (p=0.001) denge testinde müsabaka seslerinin dinletildiği ortamda anlamlı derecede daha az bulunmuştur. Müsabaka seslerinin dinletildiği ortamda statik denge testinde taranılan alanın anlamlı olarak azaldığı (p=0.009), ön-arka salınımın anlamlı olarak değişmediği, sağ-sol salınımın ise anlamlı olarak azaldığı (p=0.001) bulunmuştur. Dinamik denge testinde hedefe ulaşma puanında müsabaka seslerinin dinletildiği ortamda anlamlı artış (p=0.002), ön-arka salınımın anlamlı olarak değişmediği, sağ-sol salınımın ise anlamlı olarak azaldığı (p=0.012) bulunmuştur.

Sonuç: Sonuç olarak müsabaka ortamındaki seslerin futbolcuların denge performansına motive edici etkisinin olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ses, Denge, Futbol, Müsabaka

THE EFFECT OF COMPETITION SOUNDS ON BALANCE PERFORMANCE IN FOOTBALL PLAYERS

Abstract

Objective: It is not known how cheering sounds in the competition environment affect the balance of the athlete. This study was carried out in order to learn how the sounds in the competition environment affect the static and dynamic balance of the football player.

Materials-Method: 28 football players with a mean age of 21.57 ± 2.94 years were included in this study. After recording the demographic information of the individuals, balance measurements were performed on the TecnoBody device in two repetitions of thirty seconds each, static/dynamic. In order to eliminate the learning effect, all tests were performed twice and the second measurements were recorded. The dynamic balance test was carried out as a game aimed at reaching certain tiles. Balance assessment was carried out in a quiet environment. Afterwards, while the football players were sitting, the voices of the fans during the match were listened for 15 minutes without headphones. Balance tests were performed again in the presence of these sounds. The degree of fatigue in the tests was questioned with the borg scale of 20.

Results: The fatigue levels of the subjects were found to be significantly lower in both static ($p=0.014$) and dynamic ($p=0.001$) balance tests in the environment where the sounds of the competition were played. It was found that the area scanned in the static balance test was significantly reduced ($p=0.009$), the anterior-posterior oscillation did not change significantly, and the right-left oscillation was significantly reduced ($p=0.001$) in the environment where the competition sounds were played. In the dynamic balance test, it was found that the score of reaching the goal was significantly increased in the environment where the competition sounds were listened to ($p=0.002$), the front-back swing did not change significantly, and the right-left swing was significantly decreased ($p=0.012$).

Conclusion: As a result, it is seen that the sounds in the competition environment have a motivating effect on the balance performance of the football players.

Keywords: Sound, Balance, Football, Competition

FTR/S-8

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE MASKE KULLANIMININ CORE ENDURANSA VE YORGUNLUĞA ETKİSİ

Fatma Nur ALTIN¹, Ebru TEKİN², Fatma Ünver³

¹Terapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın

²Terapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir

³Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Pamukkale Üniversitesi, Denizli

İlgili yazar / Corresponding author: ftmnrtn@gmail.com

ORCID: Fatma Nur ALTIN: 0000-0002-9782-3964, Ebru TEKİN: 0000-0002-6984-1110, Fatma Ünver: 0000-0002-3100-0818

Özet

Amaç: Tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 pandemisi nedeniyle ülkeler tarafından bir takım tedbirler alınmıştır. Bu tedbirlerden biri cerrahi maske kullanımıdır ve yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Fakat cerrahi maskelerin etkileri hakkında az sayıda çalışma bildirilmiştir ve enduransa etkisi hakkında çalışma bulunmamaktadır. Bu kritik dönemde cerrahi maskelerinin etkilerinin netleştirilmesine ihtiyaç vardır. Bu sebeple çalışmanın amacı, cerrahi maskelerin core endurans ve yorgunluk üzerindeki etkisini incelemektir.

Gereç-Yöntem: Çalışma, Pamukkale Üniversitesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Fakültesinde eğitim gören 30 üniversite öğrencisi (yaş ortalaması 22,69±2,03 yıl) ile gerçekleştirildi. Çalışmaya dahil edilen öğrencilerin demografik verileri alındıktan sonra maskeli ve maskesiz plank ve lateral plank testleri yapılarak core endurans ölçümü alındı. Bunun yanında ölçümler sırasında yorgunluğun ölçülmesi için hem maskeli hem maskesiz Modifiye Borg Skalası uygulandı. Maskeli ve maskesiz ölçümler arasında yaklaşık 2 gün süre bırakıldı.

Bulgular: Öğrencilerin plank, sağ lateral plank ve sol lateral plank testleri sonucunda maskeli ve maskesiz test değerleri ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulundu ($p<0,01$). Bunun yanında maskeli ve maskesiz ölçümler sonrası yorgunluk değerlerinde de anlamlı farklılık vardı ($p<0,01$).

Sonuçlar: Yapılan çalışma sonucunda üniversite öğrencilerinde maske kullanımının core enduransı düşürdüğü bununla birlikte yorgunluğu arttırdığı görülmüştür. Bu sonuçlar kas yorgunluğunun oksijen alımına bağlı olması bunun yanında oksijen alımının dayanıklılığı arttırdığının göstermektedir. Maske kullanımının gerek sporcularda gerek sağlıklı bireylerde enduransa ve yorgunluğa etkisi göz ardı edilmemesi gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: core endurans, maske, yorgunluk

THE EFFECT OF MASK USE ON CORE ENDURANCE VE FATİĞUE IN UNIVERSITY STUDENTS

Özet

Objectives: Due to the COVID-19 pandemic, which has affected the whole world, some measures have been taken by the countries. One of these measures is the use of surgical masks and it has been widely used. However, few studies have been reported on the effects of surgical masks and there are no studies on the effect on endurance. In this critical period, the effects of surgical masks need to be clarified. For this reason, the aim of the study is to examine the effect of surgical masks on core endurance and fatigue.

Materials-Methods: The study was carried out with 30 university students (mean age 22.69 ± 2.03 years) studying at Pamukkale University, Faculty of Physiotherapy and Rehabilitation. After the demographic data of the students included in the study were obtained, masked and unmasked plank and lateral plank tests were performed and core endurance measurement was taken. In addition, both masked and unmasked Modified Borg Scales were used to measure fatigue during the measurements. There was approximately 2 days between masked and unmasked measurements.

Results: As a result of the plank, right lateral plank and left lateral plank tests of the students, a significant difference was found between the masked and unmasked test values ($p < 0.01$). In addition, there was a significant difference in fatigue values after masked and unmasked measurements ($p < 0.01$).

Conclusions: As a result of the study, it was observed that the use of masks in university students decreased core endurance and increased fatigue. These results show that muscle fatigue is dependent on oxygen intake, and that oxygen intake increases endurance. While the use of masks is used by both athletes and healthy individuals, its effect on endurance and fatigue should not be ignored.

Key Words: Core endurance, mask, fatigue

FTR/S-9

TAEKWONDO SPORCULARINDA ONLINE FOAM ROLLER VE CORE EGZERSİZ EĞİTİMİ PROGRAMININ DİNAMİK DENGE, FONKSİYONEL HAREKET TARAMASI VE BAZI PERFORMANS PARAMETRELERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Hilal Şeymanur BİNİR¹, Fatma Nur ALTIN², Fatma ÜNVER¹

¹Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Pamukkale Üniversitesi, Denizli

²Terapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın

İlgili yazar / Corresponding author: ftmnrln@gmail.com

ORCID: H.Ş.B.: 0000-0002-3562-1152, F.N.A: 0000-0002-9782-3964, F.Ü: 0000-0002-3100-0818

Özet

Amaç: Taekwondo sporcularında online olarak verilen core egzersiz eğitimi ve FR egzersiz eğitiminin fonksiyonel hareket taraması, dinamik denge ve bazı performans parametreleri üzerindeki etkilerini karşılaştırmaktır.

Gereç-Yöntem: Çalışma, Ocak 2021 ve Eylül 2021 tarihleri arasında Denizli Büyükşehir Belediyesi Taekwondo Kulübü'nde lisanslı olarak spor yapan yaşları 10-14 arasındaki gönüllü 44 taekwondo sporcusu (yaş ortalaması 12,07±1,47 yıl) ile gerçekleştirildi. Çalışmada FR (n=22) ve core (n=22) olmak üzere iki grup oluşturuldu. FR ve core grubundaki sporcular haftada 2 gün olmak üzere 8 hafta boyunca online egzersiz eğitimi aldı. Kas iskelet sistemi asimetri ve disfonksiyonları Fonksiyonel Hareket Taraması Testi (FHT), dinamik denge Y Denge Testi (YDT), çeviklik Taekwondo'ya Özel Çeviklik Testi, esneklik Otur-Uzan Testi ve atlama performansı Üç Adım Atlama Testi ve Durarak Uzun Atlama Testi ile değerlendirildi. Tüm değerlendirmeler egzersiz programı öncesi ve sonrası olmak üzere iki defa spor merkezinde ölçüldü.

Bulgular: Taekwondo sporcularında online olarak verilen core egzersiz ve FR eğitiminin FHT, YDT ve bazı performans parametreleri üzerindeki etkilerini karşılaştırmak amacıyla yapılan çalışmamızın sonucunda, her iki grubun egzersiz sonrası hareket parametreleri karşılaştırıldığında ise anlamlı olarak farklı bulunmadı ($p>0,05$). Bunun yanında her iki grubunda egzersiz sonrası performans parametrelerinde anlamlı artışlar vardı ($p<0,05$, $p<0,01$).

Sonuçlar: Yapılan çalışma sonucunda taekwondo sporcularında core ve FR egzersizlerinin FHT, YDT ve esneklik parametreleri üzerinde gelişmeler sağladığı görülmüştür. Ancak meydana gelen farklılıklarda egzersiz eğitimlerinin birbirleri üzerinde üstünlüğü olmadığı görülmüştür. Bunun yanında her iki grubun kendi içinde fonksiyonel parametrelerde gelişmeler sağlamış olması sebebiyle core ve FR egzersiz eğitimleri taekwondo sporcuları ve diğer spor branşları antrenmanlarına eklenebilir.

Anahtar kelimeler: Core, Foam Roller, Taekwondo

COMPARISON OF THE EFFECTS OF ONLINE FOAM ROLLS AND CORE EXERCISE TRAINING PROGRAM ON TAEKWONDO ATHLETES ON DYNAMIC BALANCE, FUNCTIONAL MOVEMENT SCREENING AND SOME PERFORMANCE PARAMETERS

Özet

Objectives: To compare the effects of online core exercise training and FR exercise training on functional movement scanning, dynamic balance and some performance parameters in taekwondo athletes.

Materials-Methods: The study was carried out with 44 volunteer taekwondo athletes (average age 12.07 ± 1.47 years) between the ages of 10-14 who were doing sports licensed in Denizli Metropolitan Municipality Taekwondo Club between January 2021 and September 2021. Two groups, FR (n=22) and core (n=22), were formed in the study. Athletes in the FR and core groups received online exercise training for 8 weeks, 2 days a week. Musculoskeletal system asymmetry and dysfunctions were evaluated with Functional Motion Screening Test (FHT), dynamic balance Y Balance Test (YDT), agility Taekwondo-Specific Agility Test, flexibility Sit-Reach Test and jumping performance with Triple Jump Test and Standing Long Jump Test. All evaluations were measured at the sports center twice, before and after the exercise program.

Results: As a result of our study to compare the effects of core exercise and FR training given online in taekwondo athletes on FHT, YDT and some performance parameters, the post-exercise movement parameters of both groups were not significantly different ($p > 0.05$). In addition, there were significant increases in performance parameters after exercise in both groups ($p < 0.05$, $p < 0.01$).

Conclusions: As a result of the study, it was seen that core and FR exercises provided improvements on FHT, YDT and flexibility parameters in taekwondo athletes. However, it was observed that the exercise trainings did not have superiority over each other in the differences that occurred. In addition, core and FR exercise training can be added to the training of taekwondo athletes and other sports branches, since both groups have improved in functional parameters.

Key Words: Core exercise training, Foam roller exercise training, Taekwondo

FTR/S-11

SPİNAL KORD YARALANMASI GEÇİREN PARAPLEJİK BİREYLERDE KULLANILAN MANUEL TEKERLEKLİ SANDALYENİN ÖZELLİKLERİ

Ferruh TAŞPINAR¹, Ebru KANIK¹, Betül TAŞPINAR¹, Hakan GÜLMEZ²

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İzmir, Türkiye.

² İzmir Demokrasi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye.

İlgili yazar / Corresponding author: ebru.kose@outlook.com.tr

ORCID: F.T; 0000-0002-5084-2949, E.K; 0000-0003-2134-6118, B.T; 0000-0002-3106-2285, H.G; 0000-0001-5467-3743

Özet

SKY' li (Spinal Kord Yaralanması) paraplejik bireylerin fonksiyonel kapasitesini olabilecek en iyi seviyede tutmak ve sosyal katılımlarını sağlamak için manuel tekerlekli sandalye (TS) kullanılmaktadır. SKY' li paraplejik bireyler, TS ile mobilitesini daha iyi seviyelere taşıyabilmektedirler. Manuel TS sayesinde sosyal hayat içinde karşılaştıkları fiziki engellerin üstesinden gelmektedirler. Bu sebeple TS, söz konusu bireyler için büyük önem taşımaktadır. Bu derlemede, bireyin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak tasarlanması gereken manuel TS bölümleri incelenmektedir. Bireyin ihtiyacına göre belirlenmesi ve reçete edilmesi gereken manuel TS bölümleri şu şekilde açıklanmaktadır; iskelet tipi, iskelet malzemesi, iskelet eğikliği ve konikliği, koltuk yüksekliği, ön iskelet açısı, arka tekerleklerin eğimi, tekerlekler ve manuel TS aksesuarları. SKY' li paraplejik bireylerin ihtiyaçları ve mobilite hedefleri belirlenmeli, TS' leri kişiye özel tasarlanmalıdır. Bireye uyumlu bir TS postürü desteklemeli, optimal hareket kabiliyeti sağlamalı ve vücut bölümlerini yaralanmalara karşı korumalıdır. Bireylerin ölçüleri ve fonksiyonel durumlarına uygun bir TS kullanması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spinal Kord Yaralanmaları, Parapleji, Tekerlekli sandalye

FEATURES OF MANUAL WHEELCHAIR USED IN PARAPLEGIC INDIVIDUALS WITH SPINAL CORD INJURY

Abstract

Manual wheelchairs (W/C) are used to keep the functional capacity of paraplegic individuals with SCI (Spinal Cord Injury) at the best possible level and to ensure their social participation. Paraplegic individuals with SCI can improve their mobility with W/C. Thanks to manual W/C, they overcome the physical obstacles they encounter in social life. For this reason, W/C is of great importance for these individuals. This review examines the manual W/C sections that should be designed with the individual's needs in mind. The manual W/C sections that need to be determined and prescribed according to the individual's needs are explained as follows; frame type, frame material, frame tilt and taper, seat height, front frame angle, rear wheel pitch, wheels and manual W/C accessories. The needs and mobility goals of paraplegic individuals with SCI should be determined, and their W/Cs should be designed individually. It should support a harmonious W/C posture, provide optimal mobility and protect body parts from injury. Individuals should use a W/C that is suitable for their size and functional status.

Keywords: Spinal Cord Injuries, Paraplegia, Wheelchair

FTR/S-12**ANNE-PRETERM İNFANT ETKİLEŞİMİ VE FİZYOTERAPİ****Elif AKYÜREK¹, Yağmur TUĞRAL²**¹ Konak Rehberlik ve Araştırma Merkezi, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, İzmir² Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir
İlgili yazar / Corresponding author: eakyurek1999@hotmail.com

ORCID: E.A; 0000-0003-4886-4513 ; Y.T; 0000-0002-9118-3572

Özet

Amaç: Bu çalışma, preterm dönemde doğan infantlar ile annelerinin etkileşimini fizyoterapi perspektifinden inceleyerek literatürü özetlemeyi amaçlamıştır.

Gereç-Yöntem: Çalışma konusu ile ilgili yayınlar anne-infant etkileşimi, fizyoterapi, ten tene temas, erken müdahale, anne-infant bağlanması, maternal psikiyatri anahtar sözcükleri ile PubMed ve Google Scholar'da taranmış, çalışma konusuna ve anahtar sözcüklere uyumlu, tam metnine ulaşılabilen makaleler incelenmiştir.

Bulgular: Çalışmalar, dokunma ve temasın insan deneyiminin önemli parçası olduğuna dair bir temel üzerine inşa edilmiştir. Anne-infant temasının çocuğun motor, duysal, kognitif, sosyal ve emosyonel durumu üzerinde pozitif etkileri olduğu ifade edilmiştir. Annenin iyilik hali ve psikolojik durumunun olumsuz etkilenimi nedeniyle anne, bebeği ile temas kurmayı reddedebilmektedir. Preterm yenidoğanın doğumdan sonra hemen kuvöze alınmak zorunda kalması veya yoğun bakımda uzun süre kalması sonucunda doğumdan sonraki ilk günlerde anne-yenidoğan etkileşimi gerçekleşemeyebilmektedir. Bu engeller sonucunda yenidoğan, dokunma hissini yeterince deneyimleyememektedir. Taktil duyusunun bebeklerde gelişen ilk duyu olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bu deneyim eksikliği çocukluk döneminde fiziksel, kognitif ve emosyonel birtakım olumsuz durumlar ile sonuçlanabilmektedir. Bu nedenle infantta motor, duysal ve kognitif yeteneklerin optimal gelişimi için, infantın en erken dönemde anne ile infantın ten tene temasını, fizyoterapi ve rehabilitasyon yaklaşımlarını içeren bir müdahale programına dahil edilmesi önerilmektedir.

Sonuçlar: Preterm bir yenidoğan, birçok olumsuz faktör ile dünyaya gelmektedir. Bu faktörleri iyileştirebilmek için en erken dönemde gerekli fizyoterapi müdahalelerin uygulanmasının ve anne-infant etkileşiminin gerçekleşebileceği uygun koşulların sağlanmasının, preterm yenidoğanın infantil, okul çağı ve adölesan dönemdeki gelişimini olumlu yönde etkileyebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: erken müdahale, preterm, ten tene temas, yenidoğan

MOTHER-PRETERM INFANT INTERACTION AND PHYSIOTHERAPY

Abstract

Objectives: This study aimed to summarize the literature by examining the interaction between preterm infants and their mothers from the perspective of physiotherapy.

Materials - Methods: The publications related to the subject of the study were searched in PubMed and Google Scholar with the keywords of mother-infant interaction, physiotherapy, skin-to-skin contact, early intervention, mother-infant attachment, maternal psychiatry, and the full-text articles compatible with the study subject and keywords were analyzed

Results: The studies are built on a foundation that touch and contact are essential parts of the human experience. It has been stated that mother-infant contact has positive effects on the child's motor, sensory, cognitive, social and emotional status. Due to the negative impact of the mother's well-being and psychological state, the mother may refuse to contact her baby. Mother-newborn interaction may not occur in the first days after birth as a result of the preterm newborn having to be put into an incubator immediately after birth or staying in the intensive care unit for a long time. As a result of these obstacles, the newborn cannot adequately experience the sense of touch. Considering that the tactile sense is the first sense to develop in infants, this lack of experience may result in some physical, cognitive, and emotional negative situations in childhood. Therefore, for the optimal development of motor, sensory and cognitive abilities in infants, it is recommended that the infant be included in an intervention program that includes skin-to-skin contact, physiotherapy and rehabilitation approaches at the earliest stage.

Conclusions: A preterm newborn is born with many negative factors. In order to improve these factors, it is thought that carrying out the appropriate physiotherapy interventions in the earliest period and providing appropriate conditions for mother-infant interaction can positively affect the development of the preterm newborn in the infantile, school age and adolescence period.

Key Words: early intervention, preterm, skin-to-skin contact, newborn

FTR/S-13

HUZUREVİNDE YAŞAYAN COVID-19 GEÇİRMİŞ GERİATRİK BİREYLERİN FİZİKSEL FONKSİYON, FONKSİYONEL KAPASİTE, DENGE VE YAŞAM KALİTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hüseyin BAŞEĞMEZ, Ferruh TAŞPINAR, Betül TAŞPINAR

¹ Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

²Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

İlgili yazar / Corresponding author: huseyinbasegmez1996@gmail.com

ORCID: H.Başegmez: 000-0002-7127-1401 F.Taşpınar:0000-0002-5084-2949 B.Taşpınar: 0000-0002-3106-2285

Özet

Amaç: COVID-19 enfeksiyonu geriatric bireylerde birçok organ ve sistemde problemlere neden olmaktadır. Yapılan çalışmalarda COVID-19'un sistemlerde meydana getirdiği olumsuz etkilerin belirlenmesi endişeleri artırmaktadır. Bu nedenle çalışmamız huzurevinde yaşayan COVID-19 geçirmiş geriatric bireylerin fiziksel fonksiyon, fonksiyonel kapasite, denge ve yaşam kalitesi incelenmesi açısından planlanmıştır.

Gereç- Yöntem: Çalışmaya huzurevinde yaşayan 65 yaş üstü 42 birey dahil edildi. Yirmi bir birey COVID-19 geçirmiş ve 21'i COVID-19 geçirmemişti. Çalışmaya katılan bireylerin verilerinin toplanması için öncelikle bir değerlendirme formu oluşturuldu. Bireylerin komorbid hastalıkları, fiziksel fonksiyonları, fonksiyonel kapasite, postural denge ve yaşam kaliteleri sırasıyla Charlson Komorbidite İndeksi, fiziksel performans testi, yaşlılar için fiziksel aktivite ölçeği, el kavrama kuvveti ve sırt ve bacak dinamometresi, 6 dakika yürüme testi, Berg denge ölçeği ve Kısa Form 36 (SF-36) ile değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmada COVID-19 geçiren bireylerin COVID-19 geçirmeyen bireylere göre fiziksel fonksiyon sonuçları, 6 dakika yürüme mesafesi, Berg denge puanının daha düşük olduğu saptandı ($p<0,05$). Ayrıca SF-36 ölçeği'nin fiziksel fonksiyon, fiziksel rol güçlüğü ve genel sağlık alt parametreleri COVID-19 geçiren geriatric bireylerde istatistiksel ve anlamlı olarak daha düşük bulundu ($p<0,05$).

Sonuçlar: Bu çalışmanın sonuçları, COVID-19'un huzurevinde yaşayan geriatric bireylerde, fiziksel fonksiyon, fonksiyonel kapasite, denge ve yaşam kalitesini olumsuz etkilediğini göstermektedir. Huzurevlerinde COVID-19'un neden olduğu olumsuz etkileri azaltmak ve yaşlıların fiziksel fonksiyonları artırmak için kişiye özel fizyoterapi programlarının planlanması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: COVID-19, Postural Denge, Fiziksel fonksiyonel performans, Pandemi, Yaşlı.

EVALUATION OF PHYSICAL FUNCTION, FUNCTIONAL CAPACITY, BALANCE, AND QUALITY OF LIFE IN GERIATRIC INDIVIDUALS RECOVERING FROM POST-COVID-19 LIVING IN NURSING HOME

Abstract

Objectives: COVID-19 infection causes problems in many organs and systems in geriatric individuals. In the studies conducted, the determination of the negative effects of COVID-19 on the systems increases the concerns. Therefore, our study was planned to examine the physical function, functional capacity, balance and quality of life of geriatric individuals who have had COVID-19 living in nursing homes.

Material- Methods: Forty-two individuals over the age of 65 living in nursing homes were included in the study. Twenty-one participants had COVID-19 and 21 had not had COVID-19. In order to collect the data of the individuals participating in the study, an evaluation form was created. Comorbid diseases, physical functions, functional capacity, postural balance and quality of life of individuals, respectively, Charlson Comorbidity Index, physical performance test, physical activity scale for the elderly, hand grip strength and back and leg dynamometer, 6-minute walking test, Berg balance scale and Short Form 36 (SF-36) was evaluated with.

Results: In the study, it was found that individuals who have COVID-19 had lower physical function results, 6-minute walking distance, and Berg balance score compared to individuals who have not had COVID-19 ($p<0.05$). In addition, the physical function, physical role difficulty and general health sub-scale of the SF-36 scale were found to be statistically and significantly lower in geriatric individuals who have COVID-19 ($p<0.05$).

Conclusions: The results of this study show that COVID-19 negatively affects physical function, functional capacity, balance and quality of life in geriatric individuals living in nursing homes. It is thought that personalized physiotherapy programs should be planned in order to reduce the negative effects of COVID-19 in nursing homes and to improve the physical functions of the elderly.

Keywords: COVID-19, Postural Balance, Physical Functional Performance, Pandemics, Elderly.

FTR/S-14

DİYAFRAGMA ANATOMİSİ, FİZYOLOJİSİ VE PATOLOJİLERİ

Kubilay GÜNGÖRER¹, Betül TAŞPINAR², Ferruh TAŞPINAR²

¹Atayalvaç Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Terapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta

²Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

*İlgili yazar / Corresponding author: kubilaygunqorer@gmail.com

ORCID: K.G.;0000-0002-9864-0799, B.T.;0000-0002-3106-2285, F.T.; 0000-0002-5084-2949

Özet

Diyafragma, birincil ventilasyon kasıdır. Diyafragma, göğüs boşluğunu karın boşluğundan ayıran ve sağ ve sol hemidiyafragmalara bölünmüş kubbeli bir anatomik yapıdır. Sağ hemidiyafragma soldan daha yüksektir. Bunun sebebi sağ tarafta karaciğerin yukarıya doğru basısı ve sol tarafta kalbin aşağıya doğru basısıdır. Diyafragmanın innervasyonu, C3-C5 servikal sinirlerinden kaynaklanan ve hem duysal hem de motor işlevi olan sağ ve sol frenik sinirler tarafından sağlanır. Diyafragmada, göğüs ve karın arasında önemli yapıların geçişine izin veren üç ana açıklık vardır. Bunlar vena cava inferior hiatusu, hiatus özafagus, hiatus aortucisdir. Aslında diyafragma kası, diğer iskelet kasları gibi dört tip motor ünitelerden oluşur: yavaş, hızlı dirençli, hızlı orta ve hızlı yorulan motor üniteler sırasıyla daha yüksek çap, daha yüksek kısalma hızı, daha fazla kuvvet üretimi ve daha düşük yorulma direnci bakımından farklılık gösterir. Daha düşük kuvvet, yüksek görev solunum aktivitesi gerçekleştirmek için önce yavaş ve hızlı dirençli motor üniteleri devreye girer. Ekspulsif davranış, hızlı orta ve hızlı yorulan birimleri tarafından yorgunluğun giderilmesi için yeterli zamana izin veren güçlü, kısa süreli kasılma gerektirir. Diyafragmanın, travmatik diyafragmatik rüptür, konjenital diyafragmatik herniler (Morgagni Hernisi, Bochdalek Hernisi, Hiatal Herni), gastroözefageal ve paraözefageal tip hiatal herniler, diyafragma disfonksiyonları (paralizi, zayıflık ve evantrasyon) gibi patolojileri vardır. Diyafragma balgam çıkarma, kusma, yutma, miksiyon ve defekasyon gibi çeşitli süreçlere katkıda bulunur. Venöz ve lenfatik dönüşü kolaylaştırır ve diyafragmanın üstünde ve altında bulunan iç organların düzgün çalışmasına yardımcı olur. Aktivitesi, duruş ve vücut pozisyonu değişikliklerinin korunmasında esastır. Ağrı algısını ve duysal durumu etkileyebilir. Fizyoterapistler gibi çeşitli profesyoneller için diyafragmanın değerlendirilmesi, sadece bir tedavi stratejisi geliştirmek için değil, aynı zamanda hasta üzerinde yapılan tedavinin geçerliliği hakkında bilgi edinmek için gereklidir.

Anahtar kelimeler: diyafragma anatomisi, diyafragma fizyolojisi, diyafragma patolojileri

DIAPHRAGMA ANATOMY, PHYSIOLOGY AND PATHOLOGIES

Abstract

The diaphragm is the primary ventilation muscle. The diaphragm is a domed anatomical structure that separates the thoracic cavity from the abdominal cavity and is divided into right and left hemidiaphragms. The right hemidiaphragm is higher than the left. The reason for this is the upward pressure of the liver on the right side and the downward pressure of the heart on the left side. Innervation of the diaphragm is provided by the right and left phrenic nerves, which originate from the C3-C5 cervical nerves and have both sensory and motor functions. There are three main openings in the diaphragm that allow the passage of important structures between the thorax and abdomen. These are the inferior hiatus of the vena cava, hiatus esophagus, and hiatus aorticus. In fact, the diaphragmatic muscle, like other skeletal muscles, consists of four types of motor units: slow, fast resisting, fast medium and fast fatigue motor units differ in higher diameter, higher shortening rate, greater force production, and lower fatigue resistance, respectively. Slow and fast resistive motor units engage first to perform lower force, high-duty breathing activity. Expulsive behavior requires strong, short-term contraction that allows enough time for fatigue to be relieved by fast-medium and fast-fatigue units. The diaphragm has pathologies such as traumatic diaphragmatic rupture, congenital diaphragmatic hernias (Morgagni Hernia, Bochdalek Hernia, Hiatal Hernia), gastroesophageal and paraesophageal type hiatal hernias, diaphragmatic dysfunctions (paralysis, weakness, and eventration). The diaphragm contributes to various processes such as expectoration, vomiting, swallowing, micturition, and defecation. It facilitates venous and lymphatic return and helps the internal organs above and below the diaphragm to function properly. Its activity is essential in maintaining posture and body position changes. It can affect pain perception and emotional state. For various professionals, such as physiotherapists, assessment of the diaphragm is essential not only to develop a treatment strategy, but also to gain insight into the validity of the treatment performed on the patient.

Key words: diaphragmatic anatomy, diaphragmatic physiology, diaphragmatic pathologies

GNL/S-1

İNTRAVENÖZ LİPİT EMÜLSİYONUNUN (İLE) İVERMEKTİN VE KARPROFEN'İN KİNETİK DAVRANIŞLARI ÜZERİNE ETKİLERİ

Büşra ASLAN AKYOL¹, Cengiz GÖKBULUT²

¹ Veterinerlik Farmakoloji ve Toksikolojisi, Veteriner Fakültesi, YÖK 100/2000 Doktora Bursiyeri, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir

² Tıbbi Farmakoloji, Tıp Fakültesi, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir

İlgili yazar / Corresponding author: busraslan26@gmail.com

ORCID: B.A; 0000-0002-4123-8408; C.G; 0000-0002-4912-7307

Özet

Amaç: Bu çalışma, tavşanlarda subtoksik dozlarda damar içi yolla uygulanan ivermektin ve karprofenin kinetik davranışları üzerine intravenöz lipit emülsiyonunun (İLE) etkisinin araştırılması amacıyla yapılmıştır.

Gereç- Yöntem: Klinik olarak sağlıklı ortalama 2.78±0.2 kg ağırlığında 24 adet erkek Yeni Zelanda tavşanı kullanılmıştır. Tavşanlar kendi içinde her biri 6 hayvan içeren iki gruba (karprofen ve karprofen+İLE veya ivermektin ve ivermektin+İLE) ayrıldı. Karprofen grubunda, 6 tavşana damar içi karprofen (12 mg/kg) uygulanmasını takiben diğer 6 tavşana aynı dozda karprofen ve belirli aralıklarla üç defa bolus olarak İLE (2.5 ml/kg) uygulandı. İvermektin grubunda, 6 tavşana damar içi ivermektin (0.6 mg/kg) uygulanmasını takiben diğer 6 tavşana aynı dozda ivermektin ve belirli aralıklarla üç defa bolus olarak İLE (2.5 ml/kg) uygulandı. Kan örnekleri ilaç uygulamasından sonra farklı zamanlarda kulak veninden alındı. Plazma örneklerinde ilaç konsantrasyonları yüksek basınçlı sıvı kromatografi ile belirlendi. Kinetik parametreler karprofen ve ivermektin için bölmesiz model kullanılarak hesaplandı.

Bulgular: Uygulamalardan sonra gruptaki hayvanların tümünde klinik olarak herhangi bir olumsuzluk gözlemlenmedi. İLE uygulamasının karprofen ve ivermektinin kinetik profilini önemli ölçüde değiştirdiği tespit edildi. Tavşanlara karprofen ve eş zamanlı İLE uygulamasını takiben karprofen+İLE grubunda sadece karprofen uygulanan gruba göre sırasıyla C_0 ve ilk 6 saat EAA değerleri istatistiksel olarak anlamlı şekilde yüksek ($P<0.05$) iken $V_{d_{ss}}$ ile V_z değerlerinin ise anlamlı olarak düşük ($P<0.05$) olduğu belirlendi. İvermektin ve eş zamanlı İLE uygulamasını takiben ivermektin+İLE grubunda sadece ivermektin uygulanan gruba göre sırasıyla C_0 , $EAA_{0-\infty}$ değerlerinin istatistiksel olarak anlamlı şekilde yüksek ($P<0.05$) iken Cl , V_z ve $V_{d_{ss}}$ değerlerinin ise anlamlı şekilde düşük ($P<0.05$) olduğu belirlendi.

Sonuçlar: İLE'nin uygulanan doz ve sürede tavşanlarda ivermektin ve karprofenin kinetik profilini değiştirdiği ve yüksek oranda lipitte çözünen bileşiklerin toksisitesinden etkilenen periferik dokulardan plazmanın lipit fazına çekildiği lipit lavabo teorisini desteklediği sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: İvermektin, İntravenöz Lipit Emülsiyonu, Karprofen, Kinetik

THE EFFECTS OF INTRAVENOUS LIPID EMULSION (ILE) ON THE KINETIC DISPOSITIONS OF IVERMECTIN AND CARPROFEN

Abstract

Objectives: This study was conducted to investigate the effect of intravenous lipid emulsion (ILE) on the kinetic dispositions of ivermectin and carprofen following intravenous administration at subtoxic doses in rabbits.

Materials - Methods: Twenty-four, clinically healthy male New Zealand rabbits weighing 2.78 ± 0.2 kg were used. Rabbits were further divided into two groups (carprofen and carprofen+ILE or ivermectin and ivermectin+ILE), each containing 6 animals. In the carprofen group, carprofen (12 mg/kg) was administered to 6 rabbits, followed by the same dose of carprofen and ILE (2.5 ml/kg) as a bolus three times at regular intervals. In the ivermectin group, 6 rabbits received ivermectin (0.6 mg/kg) followed by the same dose of ivermectin and ILE (2.5 ml/kg) as a bolus three times at regular intervals in the other 6 rabbits. Blood samples were collected from the auricular vein at various times after drug administration. The drug concentrations in plasma samples were determined by high-pressure liquid chromatography. Kinetic parameters were calculated for carprofen and ivermectin using a non-compartmental model.

Results: No clinical adverse effects were observed in the animals in all groups. ILE administration dramatically changed the plasma disposition of both carprofen and ivermectin. C_0 and the first 6 hours of AUC values were significantly higher ($P < 0.05$), while $V_{d_{ss}}$ and V_z values were found to be significantly lower ($P < 0.05$) in carprofen+ILE group compared to those in carprofen alone group. Similarly, C_0 and $AUC_{0-\infty}$ values were significantly higher ($P < 0.05$) while Cl , V_z , $V_{d_{ss}}$ values were significantly lower ($P < 0.05$) in ivermectin+ILE group compared to ivermectin alone group.

Conclusions: It was concluded that ILE changed the kinetic profile of ivermectin and carprofen in rabbits at the administered dose and time, supporting the lipid sink theory in which highly lipid-soluble compounds are absorbed into the lipid phase of plasma from peripheral tissues affected by toxicity.

Key Words: Ivermectin, Intravenous Lipid Emulsion, Carprofen, Kinetics

GNL/S-2

BİYOBASKI YÖNTEMİ KULLANILARAK YAPAY KORNEA OLUŞTURULMASI

İLYAS İNCİ¹

¹Dışçılık Hizmetleri Bölümü, Dış Protez Teknolojisi Programı, İzmir Demokrasi Üniversitesi, 35140 İzmir

İlgili yazar / Corresponding author: ilyas.inci@idu.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7231-7822

Özet

Amaç: Tüm Dünya’da milyonlarca insanı etkileyen kornea hasarından kaynaklanan körlük, çok önemli bir sağlık sorunudur. Yaşlanma, dini inanç, politika ve benzeri sebepler nedeniyle bağışlanan kornea miktarının az olmasından dolayı ihtiyaç duyulan kornea sayısı ve bağış yapılan kornea miktarı arasında çok büyük bir fark vardır. Doku mühendisliğinde en çok kullanılan yöntemlerden biri olan 3 boyutlu biyobaskı tekniği kullanılarak sürekli artan kornea ihtiyacına çözüm bulabilmek amacıyla laboratuvar ortamında kornea oluşturulması ile ilgili birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmanın amacı, biyobaskı yöntemi kullanılarak kornea üretilmesini hedefleyen literatürdeki çalışmalar hakkında bilgiler vermektir.

Gereç- Yöntem: Literatürdeki çalışmalarda kornea benzeri doku oluşturmak amacıyla biyomürekkep hazırlanması için biyomalzeme olarak özellikle kollajen, jelatin ve sodyum aljinat kullanılmıştır.

Bulgular: Bu biyomalzemeler kullanılarak hazırlanan biyomürekkeplerin, hücrelerin çoğalmalarını destekleyici özellikleri olduğu ve yüksek biyoyumluluk oranlarına sahip oldukları gösterilmiştir. Ayrıca, biyobaskı yönteminde kullanılan biyomürekkeplerdeki hücrelerde kornea dokusu belirteçleri olan lumikan ve keratokan gibi genlerin ekspresyonlarının arttığı bulunmuştur.

Sonuçlar: Bu çalışmalardan umut verici sonuçlar elde edilmiş olup kornea üretilmesi konusunda 3 boyutlu biyobaskı yönteminin büyük potansiyele sahip olduğu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: kornea, biyobaskı, biyomürekkep, doku mühendisliği

FORMATION OF ARTIFICIAL CORNEA BY USING BIOPRINTING METHOD

Abstract

Objectives: Blindness caused by corneal damage is a very important health problem which affects millions of people all over the world. Due to the small amount of donated corneas owing to aging, religious belief, politics and similar reasons, there is a huge difference between the number of corneas needed and the amount of donated corneas. In order to find a solution to the continuously increasing corneal demand, many studies were carried out on the formation of corneas in the laboratory by using the 3-dimensional bioprinting technique, which is one of the most used methods in tissue engineering. The aim of this study is to give information about the studies in the literature aiming to produce cornea using the bioprinting method.

Materials - Methods: In the studies in the literature, especially collagen, gelatin and sodium alginate were used as biomaterials for the preparation of bioink in order to create cornea-like tissue.

Results: It was shown that prepared bioinks by using these biomaterials have properties that support cell proliferation and have high biocompatibility rates. In addition, it was found that the expression of genes such as lumican and keratocan, which are corneal tissue markers, were increased in the cells in the bioinks used in the bioprinting method.

Conclusions: Promising results were obtained from these studies, and it was shown that the 3-dimensional bioprinting method has great potential for corneal production.

Key Words: cornea, bioprinting, bioink, tissue engineering

GNL/S-3

BEYİN DOKU MÜHENDİSLİĞİNDE HİDROJELLER

Melda BÜYÜKÖZ¹, Göksun BAŞARANLAR²

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü, Yaşlı Bakım Programı, İzmir

² İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Elektrik ve Otomasyon Bölümü, Biyomedikal Cihaz Teknolojisi Programı, İzmir

İlgili yazar / Corresponding author: melda.buyukoz@idu.edu.tr

ORCID: M.B. 0000-0002-2399-2917, G.B. 0000-0002-3970-2419

ÖZET

Sinir sistemi, bir hastalık veya travma sonrasında kısıtlı rejenerasyon yeteneğine sahiptir. Kök hücreler doku yenilenmesinde çok büyük bir potansiyele sahip olmalarına rağmen, yapılan çalışmalar sadece hücrelerin etkili bir rejenerasyon süreci için yeterli olmadığını göstermiştir. Doku mühendisliği, hücrelerin dejenere olan bölgeye göçü veya doku onarımı için özel yapılar oluşturan multidisipliner bir alandır. Doku mühendisliğinde üç önemli bileşenin; biyomalzemelerin, hücrelerin ve büyüme faktörlerinin rejenerasyonun kaderini belirlediği bilinmektedir. Biyomalzemelerden üretilen ve hücre dışı matriksi taklit eden özel yapılar doku mühendisliğinde doku iskelesi olarak adlandırılır ve hücre bağlanmasını, çoğalmasını ve farklılaşmasını destekler özelliklere sahip olmaları hedeflenir. Beyin dokusu rejenerasyonuna doku mühendisliği yaklaşımında en sık kullanılan yapılardan bir tanesi de hidrojellerdir. Hidrojeller polimer zincirlerinin kimyasal veya fiziksel çapraz bağlanması ile oluşturulan suda şişebilen ve büyük miktarda su tutabilen üç boyutlu (3B) hidrofilik polimer ağlarıdır. Beyine yönelik uygulamalarda enjekte edilebilirlik özellikleri dolayısıyla daha güvenli bir profil vaat etmeleri ve yapılarını oluştururken kullanılacak olan ana malzeme polimerlerin doğal olarak beyin hücre dışı omurgasında bulunan polimerden hazırlanabilmesi, hidrojelleri beyin hasarları ve hastalıklarla ilgili araştırmalarda en sık çalışılan malzeme formu haline getirmiştir. Bu alanda oluşturulan yapay hücre dışı matriksler aynı zamanda in vitro nörolojik hastalıkları modelleme potansiyeline sahiptir ve bu nedenle, hayvan modellerine de güçlü bir alternatiftir. Bu sunumda, hastalık veya bir kaza sonrası beyinde oluşan defektlerde sinir dokusu rejenerasyonu için hidrojellerin kullanım stratejileri üzerine odaklanılacak aynı zamanda alandaki sınırlamalar ve beklentiler üzerine de vurgu yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Beyin Doku Mühendisliği, Biyomalzemeler, Hidrojeller

HYDROGELS IN BRAIN TISSUE ENGINEERING

Abstract

Regeneration of the nervous system is restricted, especially after a disease or trauma. Stem cells have great potential for regeneration, but it is known that only cells cannot be sufficient for the effective regeneration process. Tissue engineering is a potential tool to regenerate cells by creating structures to migrate cells to the injury site and repair the tissue. In tissue engineering, three essential components, biomaterials, cells, and growth factors, are known to direct the fate of the regeneration. External biomaterial structures are known scaffolds in tissue engineering, and they support cell attachment, proliferation, and differentiation. One of the most commonly used structures in brain tissue engineering is hydrogels. Hydrogels are three-dimensional (3D) hydrophilic polymer networks that can swell in water and hold large amounts of water, formed by chemical or physical cross-linking of polymer chains. The fact that their application nature and similarity with the brain's extracellular matrix make hydrogels one of the most frequently used structures in brain tissue engineering investigations. In this area, artificial structures also have great potential to mimic neurological diseases in vitro, and therefore, they are a solid alternative to animal models. This presentation will focus on using strategies of hydrogels in nerve tissue regeneration and also emphasize the limitations and prospects of the field.

Key Words: Brain Tissue Engineering, Biomaterials, Hydrogels

GNL/S-4

ANADOLU HALK TIBBINDAN GELENEKSEL ve TAMAMLAYICI TEDAVİ YÖNTEMLERİNE: FİTOTERAPİ

Sema ÇARIKÇI¹

¹ Çevre Koruma Teknolojileri Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir
İlgili yazar / Corresponding author: sema.carikci@idu.edu.tr

ORCID: S.Ç; 0000-0003-3657-9926

Özet

Amaç:

Bu çalışma “Anadolu halk tıbbı”ndan başlayarak geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamalarının en önemli ayağı olan “Fitoterapi”nin Türkiye’deki yeri ve öneminin genel hatlarıyla belirlenmesi için yapılan bir derleme çalışmasıdır.

Gereç- Yöntem:

Bitkiler ilk çağlardan itibaren insanların sadece temel gıdası olmakla kalmamış, sağlığını koruma ve iyileştirme uygulamalarında da başvurulan en önemli kaynak olmuştur. Türkiye florasının zenginliği, birçok tıbbi bitki bakımından gen merkezi olması ekonomik ve tıbbi açıdan ülkemizi oldukça önemli bir konuma getirmektedir. Yüzyıllardır nesilden nesile aktarılan bitkisel kökenli şifa reçeteleri Anadolu halk tıbbının temelini oluşturmuştur. Sadece Anadolu değil tüm dünyada bitkilerle tedavi günümüzün en popüler konusu olmakla birlikte en fazla tartışılan konu olmaya da başlamıştır. “Mucize bitki”, “her derde deva” gibi yanlış reklamlar, bilinç dışı tüketimler, hekimlerin önyargılı yaklaşımı, eğitimi olsun olmasın fikri olanın bu konuda bilgi beyanı, bu alanın daha bilimsel yöntemlerle aydınlatılması gerekliliğini ortaya çıkarmış ve Fitoterapi kavramını bilim dünyasına katmıştır. Bu çalışmanın ana konusu “Tıbbi bitkilerle tedavi” anlamına gelen Fitoterapi’nin Anadolu’da halk tıbbı uygulamalarından günümüzdeki geleneksel ve tamamlayıcı tedavi yöntemlerine kadar olan gelişimi olup literatürdeki çalışmalar incelenerek derleme olarak bu çalışmada sunulacaktır.

Bulgular:

Halk tıbbında kullanılan bitkiler şu anda ilaç geliştirme çalışmalarının temelini oluşturmaktadır. Bu alanda en önemli ilerleme Eczacılık bilimi dalında Farmakognozi / Fitoterapi alanında yapılan çalışmalar olup geleneksel bilgilerin bilimsel zeminde incelenmesi ve doğrulanmasını sağlamıştır.

Sonuçlar:

Çalışmalar göstermiştir ki herhangi bir kanıt olmadan bitkilere tedavi edici özellik yüklemek doğru değildir. Ancak günümüzdeki en önemli sentetik ilaçların ana kaynaklarının bitkiler olduğu düşünülürse bu alandaki çalışmaların oldukça yüksek bir öneme sahip olduğu açıktır. “Akılcı fitoterapi” uygulamalarının modern tedavi yöntemleri ile iç içe geçmesi bu alanda yol alınmasının en önemli metodu olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bitkisel ilaç, Halk tıbbı, Fitoterapi

FROM ANATOLIAN FOLK MEDICINE TO TRADITIONAL AND COMPLEMENTARY THERAPY: PHYTOTHERAPY

Abstract

Objectives:

This study is a revision study to determine the place and importance of "Phytotherapy", which is the most important pillar of traditional and complementary medicine practices, starting from "Anatolian folk medicine" in Turkey.

Materials - Methods:

Since the first ages, plants have not only been the basic food of people, but also the most important source used in the practices of protecting and improving their health. The richness of Turkey's flora, being a gene centre for many medicinal plants, brings our country to a very important position in terms of economy and medicine. Herbal-based healing prescriptions, which have been passed down from generation to generation for centuries, have formed the basis of Anatolian folk medicine. Not only in Anatolia, but all over the world, herbal treatment has become the most popular topic of our day, but it has also started to be the most discussed topic. False advertisements such as "miracle herb", "cure-all", unconscious consumption, the prejudiced approach of physicians, and declaration of knowledge on this subject by those who have an idea or not, revealed the necessity of enlightening this field with more scientific methods and added the concept of Phytotherapy to the world of science. The main subject of this study is the development of Phytotherapy, which means "treatment with medicinal plants", from folk medicine practices in Anatolia to today's traditional and complementary treatment methods, and the studies in the literature will be examined and presented in this study as a revision.

Results:

Plants used in folk medicine currently form the basis of drug development studies. The most important progress in this field is the studies in the field of Pharmacognosy / Phytotherapy in the field of Pharmacy, and it has provided the examination and verification of traditional knowledge on a scientific basis.

Conclusions:

Studies have shown that it is not correct to attribute therapeutic properties to plants without any evidence. However, considering that plants are the main sources of today's most important synthetic drugs, studies in this field have remarkably high importance. The intertwining of "rational phytotherapy" practices with modern treatment methods will be the most important method of moving forward in this field.

Key Words: Herbal medicine, Folk medicine, Phytotherapy

GNL/S-5

KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE TÜRKİYE'DE TARIM ÜZERİNE OLAN ETKİSİ

Hülya ARIKAN CEYLAN

Tıbbi görüntüleme Teknikleri, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İzmir Demokrasi Üniversitesi
İlgili yazar / Corresponding author: hulya.arikanceylan@idu.edu.tr

ORCID:H.A.C; 0000-0003-1869-3290

ÖZET

Küresel ısınma ve buna bağlı olarak gerçekleşen iklim değişikliği, etkileri ve sonuçları bakımından bütün dünyayı ve dolayısıyla Türkiye'yi de etkileyen en önemli sorunların başında gelmektedir. Fosil yakıtların yakılması, ormansızlaşma, arazi kullanımındaki değişiklikler, sanayi süreçleri ve hayvancılık gibi insan faaliyetleri sonucu atmosfere karbondioksit, metan, halokarbonlar ve azot oksit gibi "sera gazları" salınmaktadır. Bu gazların atmosferde birikmesiyle ortaya çıkan "sera etkisi" zamanla gelişerek "küresel ısınma" ile ifade edilen Dünya'nın ortalama sıcaklığında bir artışa neden olacaktır. Küresel ısınma sonucu oluşan iklim değişikliği sebebiyle; yağış dönemlerinin sıklık ve şiddetlerinin değişmesi, kuraklık, çölleşme, fırtına, sel, ısı dalgaları gibi olumsuz çevre ve hava olaylarının oluşumu tetiklenmektedir. Devamlılığı ve sürdürülebilirliği iklime bağlı olan tarım sektörü de dahil olmak üzere birçok alanda etkisini göstermeye başlayan küresel iklim değişikliği son zamanlarda dünya için en yıkıcı tehdit halini almıştır. Bununla birlikte, iklimde oluşan değişikliklerin doğrudan etkilediği tarım sektörü aynı zamanda iklim değişikliğinin oluşumu üzerinde de çeşitli etkilere sahiptir. Küresel iklim değişikliğiyle birlikte ülkemizi bekleyen tehlikenin başında, bitkilerinin büyümesi ve gelişmesi üzerindeki ciddi olumsuz etkileri olan kuraklık ve çölleşme olduğu ifade edilirken, orman yangınları ve sel hem ormanları hem de tarım arazilerini şimdiden olumsuz yönde etkilemeye başlamıştır. Tarım kaynaklı gıda sektörünün stratejik öneminden dolayı, küresel iklim değişikliğinin bir sonucu olan ve şiddetinin giderek artacağı düşünülen kuraklık ve çölleşmenin olumsuz etkilerini en aza indirmek için birtakım önlemler alınarak, değişen iklim koşullarına uygun tarımsal faaliyetler uygulanmaya çalışılmaktadır. Tarım sektörünü sürdürülebilir kılmak için alınan bu önlemler ülkemizin sahip olduğu su, toprak, iklim ve biyoçeşitlilik gibi doğal kaynaklarının korunması, sürdürülebilir, verimli ve etkin kullanımına yönelik uygulamalar olarak planlanmaktadır.

Bu bildiride, iklim değişikliğine bağlı olarak ortaya çıkan çevresel faktörlerin Türkiye'deki tarım sektörüne olan etkilerini ve oluşan olumsuz iklim koşullarına karşı geliştirilen uyum faaliyetleri, tarımsal yönetim planlamaları ve politikaları değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İklim değişikliği, küresel ısınma, iklim değişikliği ve tarım ilişkisi, sera gazı emisyonu

GLOBAL CLIMATE CHANGE AND ITS IMPACT ON AGRICULTURE IN TURKEY

ABSTRACT

Global warming and the resulting climate change are among the most important problems affecting the whole world and therefore Turkey in terms of its effects and consequences. As a result of human activities such as burning fossil fuels, deforestation, changes in land use, industrial processes and animal husbandry, "greenhouse gases" such as carbon dioxide, methane, halocarbons and nitrous oxide are released into the atmosphere. The "greenhouse effect" resulting from the accumulation of these gases in the atmosphere will develop over time and cause an increase in the average temperature of the Earth, which is expressed as "global warming". Due to climate change resulting from global warming; the formation of adverse environmental and weather events such as changes in the frequency and intensity of precipitation periods, drought, desertification, storms, floods, and heat waves are triggered. Global climate change, which has started to show its effects in many areas, including the agricultural sector, whose continuity and sustainability depends on the climate, has recently become the most devastating threat to the world. However, the agricultural sector, which is directly affected by the changes in the climate, also has various effects on the formation of climate change. While it is stated that drought and desertification, which have serious negative effects on the growth and development of plants, are the leading threats to our country with the global climate change, forest fires and floods have already begun to negatively affect both forests and agricultural lands. Due to the strategic importance of the agricultural food sector, some measures are taken to minimize the negative effects of drought and desertification, which is a result of global climate change and is thought to increase in severity, and agricultural activities are tried to be implemented in accordance with changing climatic conditions. These measures taken to make the agricultural sector sustainable are planned as practices for the protection and sustainable, efficient and effective use of natural resources such as water, soil, climate and biodiversity of our country.

In this paper, the effects of environmental factors arising from climate change on the agricultural sector in Turkey and adaptation activities, agricultural management plans and policies developed against adverse climatic conditions are evaluated.

Keywords: Climate change, global warming, the relationship between climate change and agriculture, greenhouse gas emission

GNL/S-6

ANTIOKSİDAN BİYOLOJİK MATERYAL ETKİLEŞİMİ

Sabriye AYDINOĞLU ¹, Oğuzhan BAYRAKÇI ²

¹ Analitik Kimya Anabilim Dalı, Eczacılık Fakültesi, Çukurova Üniversitesi, ADANA

² Analitik Kimya Anabilim Dalı, Eczacılık Fakültesi, Çukurova Üniversitesi, ADANA

İlgili yazar / Corresponding author: saydinoglu@cu.edu.tr

ORCID: S.A.: 0000-0001-5054-4071 Y.YO.B.: 0000-0002-0934-7700

Özet

Amaç: Sahip oldukları antioksidan aktivitelerinin birçok hastalığın engellenmesinde etkili olduğu düşünülen flavonoidlere ilgi artmaktadır. Bu kapsamda, mevcut çalışmalar bitkisel ürünlerdeki flavonoidlerin miktar analizleri ve antioksidan aktiviteleri üzerine çalışmalar yoğunlaşmaktadır. Diğer yandan bu maddelerin DNA ve serum proteinleriyle olan etkileşimleri biyolojik aktivitelerin anlaşılması için anahtar rol oynamaktadır. Bu amaçla doğada en yaygın flavonoid olarak bulunan Kuersetinin DNA ve Sığır Serum albümin (BSA) ile etkileşimi incelenmiştir.

Gereç- Yöntem: Kuersetin'in DNA ve BSA'ya bağlanma modellerinin ve bağlanma sabitlerinin anlaşılması için spektroskopik ölçümler yapılmıştır. Sabit sıcaklık, iyonik şiddet ve pH'da UV-GB spektroskopisi ile ölçümler gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: UV-GB spektroskopisi kullanılarak yapılan ölçümlerde, Kuersetinin artan BSA ve DNA konsantrasyonları için UV bölgesindeki spektrumunda benzer bir şekilde batokromik kayma ve hipokromik etki gözlemlenmiştir. Ayrıca her iki sistem için bağlanma sabiti hesaplanmıştır.

Sonuçlar: Kuersetinin DNA ve BSA materyallerine bağlanma sabitleri yapılan ölçümler sonucunda sırasıyla; $1,56 \times 10^6$ ve $6,17 \times 10^4$ L. mol⁻¹ olarak belirlenmiştir. Bunun yanısıra yapılan çalışma sonucunda Kuersetinin spektral davranışında gözlemlenen değişiklikler Kuersetinin DNA'ya bağlanma modelinin İnterkalasyon olduğunu göstermektedir

Anahtar Kelimeler: Kuersetin, Termodinamik, DNA, BSA

ANTIOXIDANT BIOLOGICAL MATERIAL INTERACTION

Abstract

Objectives: Flavonoids have increasing interest because of their antioxidant activity which assumed to prohibits from various diseases. In this manner, the studies on this topic focus on flavonoids quantification from various natural products and their antioxidant activity. On the other hand, their interaction with biological materials as like DNA and serum proteins may play key role in order to understand their biological activity. In this purpose, one of most common flavonoid Quercetin (Q) interaction respectively with calf-thymus DNA (ct-DNA) and Bovine serum albumin (BSA) were investigated.

Materials - Methods: In order to understand binding model and binding constant of Q-DNA and Q-BSA system, UV-Vis, spectrophotometry was used. The measurements were performed at constant pH, ionic strength and temperature.

Results: The UV-Vis spectrum of Quercetin was demonstrated bathochromic shift with hypochromic effect respectively in the presence of increased amount of DNA or BSA. On the other hand, the binding constant of each system was determined.

Conclusions: The binding constant of DNA and BSA system was determined as respectively; $1,56 \times 10^6$ and $6,17 \times 10^4$ L. mol⁻¹. Moreover, the binding model of Quercetin to c-DNA was evaluated as intercalative binding mode.

Key Words: Quercetin, Thermodynamic, DNA, BSA

HEM/S-1

LİSANS SON SINIF HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÖZ ŞEFKAT DENEYİMLERİ: TANIMLAYICI KALİTATİF ÇALIŞMA

Özgü SERÇE YÜKSEL^{1,2}, Neslihan GÜNÜŞEN¹, Sevecen ÇELİK İNCE³

¹ Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye

² Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye

³ Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Bölümü, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

İlgili yazar/Corresponding author: ozguserce@gmail.com

ORCID: Ö.S.Y; 0000-0002-6629-3710, N.G;0000-0002-1666-291X, S.Ç.; 0000-0003-3113-4565

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, hemşirelik son sınıf öğrencilerinin öz-şefkat deneyimlerini, hasta bakımında öz-şefkatin önemine ilişkin algılarını ve öz şefkatin önündeki engelleri keşfetmektir.

Gereç- Yöntem: Bu nitel tanımlayıcı araştırma, Türkiye'nin batısında yer alan bir üniversitenin hemşirelik fakültesinde yürütülmüştür. 20 hemşirelik son sınıf öğrencisi ile bireysel yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veriler nitel içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Bu çalışmanın analizi sonucu üç ana tema ortaya çıkmıştır: (1) başkalarına gösterdiğim gibi kendime şefkat gösterebiliyor muyum?, (2) öz şefkat engelleri ve (3) öz-şefkati geliştirmek.

Sonuçlar: Bu çalışmada, hemşirelik son sınıf öğrencilerinin şefkatli bakım verebilmeleri için öz şefkatin önemli olduğu sonucuna varılmıştır. Bulgular, öz şefkatin önündeki engellere yönelik farkındalık artırılarak, öz şefkat kavramının lisans eğitimine entegre edilmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu çalışma, ayrıca lisans eğitiminde şefkatli bakımın, öğrencilerin hasta kadar kendilerine de uygulayabilecekleri bir kavram olarak ele alınmasının gerekliliğini göstermektedir. Hemşire eğitimciler, öz şefkatin önündeki engellerin farkında olarak, öz şefkat kavramını eğitim müfredatlarına entegre edebilirler. Böylece hemşireler öğrencilik yıllarından başlayarak suçluluk duymadan kendi önceliklerine dikkat etmeyi öğrenebilirler.

Anahtar Kelimeler: Bakım, Şefkat, Öğrenci Hemşire, Hemşirelik Eğitimi, Öz Şefkat, Kalitatif Araştırma

FINAL YEAR BACCALAUREATE NURSING STUDENTS' EXPERIENCES OF SELF-COMPASSION: A DESCRIPTIVE QUALITATIVE STUDY

Abstract

Objectives: The aim of the study was to explore the self-compassion experiences, perceptions of the importance of self-compassion in patient care, and barriers to self-compassion of senior baccalaureate nursing students.

Materials- Methods: This descriptive qualitative study was conducted in the nursing faculty of a university located in the west of Turkey. Individual semi-structured interviews were conducted with 20 senior nursing students. Purposive sampling method was used. Data were analyzed using qualitative content analysis.

Results: Three themes emerged: (1) am I able to show compassion for myself as I show it for others?, (2) barriers to self-compassion, and (3) Improving self-compassion.

Conclusions: It was concluded that self-compassion is important for providing compassionate care from the perspective of senior baccalaureate nursing students. The findings suggest the necessity of integrating the concept of self-compassion into undergraduate education by being aware of any barriers to self-compassion. Nurse educators can integrate the concept of self-compassion into education curricula by being aware of the barriers to self-compassion. Thus, starting from school years, nurses can learn to pay attention to their own priorities without feeling guilty.

Keywords: Care, Compassion, Nursing Students, Self-Compassion, Qualitative Research

HEM/S-2**ORTOPEDİK CERRAHİ GEÇİREN YAŞLI HASTALARIN AMELİYAT SIRASI BASINÇ YARASI RİSK DEĞERLENDİRMESİ****Aliye OKGÜL AYCAN¹, Aynur ÇILDIR², Mehtap KARACA³**¹ İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi² İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi³ İzmir Bakırçay Üniversitesi Çiğli Eğitim ve Araştırma Hastanesi

İlgili yazar/Corresponding author: cildir_aygul_97@hotmail.com

Özet

Amaç: Bu çalışma ortopedik cerrahi geçiren yaşlı hastaların ameliyat sırası basınç yarası risk değerlendirmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma Mart-Haziran 2022 tarihleri arasında İzmir ilinde yer alan bir Eğitim ve Araştırma Hastanesinin ameliyathanesinde yürütülmüştür. Çalışmanın örneklemini ilgili hastanede planlı olarak ortopedi ameliyatı olan, çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden 115 yaşlı hasta oluşturmuştur. Çalışmanın verileri “Veri Toplama Formu”, “3S Ameliyathane Basınç Yarası Risk Değerlendirme Ölçeği Türkçe Formu” kullanılarak toplanmıştır. Çalışmanın yürütülebilmesi için etik izin, kurum izni ve hastalardan yazılı izin alınmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, Ki-Kare Testi, Kruskal Wallis, Spearman Korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma kapsamına alınan hastaların yaş ortalamasının 74.2±7.0 yıl, %68.7’sinin kadın olduğu belirlenmiştir. Hastaların basınç yarası risk puan ortalaması 14.3±2.0’dır. Ameliyat öncesi dönemde immobil olan hastaların ölçek puan ortalamasının mobil hastalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir (p=0,0001). Hastaların yaşları ile ölçek puanları arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir(p=0,023). Hastaların cinsiyetinin, komorbid hastalığa sahip olma durumunun, hastada protez varlığının, ameliyat sırası hipotermi gelişiminin basınç yarasının gelişimini etkilemediği saptanmıştır. Bu çalışmada hastaların %23.5’inde basınç yarası geliştiği belirlenmiştir.

Sonuçlar: Araştırmanın sonuçları doğrultusunda; ameliyat öncesi dönemde immobil olan yaşlı hastalarda basınç yarası riskinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Basınç yarası riskinin yaş arttıkça arttığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ameliyathane, Basınç Yarası, Ortopedi Cerrahisi, Risk Değerlendirmesi

INTRAOPERATIVE PRESSURE INJURY RISK ASSESSMENT OF THE ELDERLY PATIENTS UNDERGOING ORTHOPEDIC SURGERY

Abstract

Objectives: This study was conducted to evaluate the risk of pressure ulcers during surgery in elderly patients undergoing orthopedic surgery.

Materials - Methods: This descriptive study was conducted in the operating room of a Training and Research Hospital in Izmir between March-June 2022. The sample of the study consisted of 115 elderly patients who had planned orthopedic surgery in the relevant hospital and voluntarily agreed to participate in the study. The data of the study were collected by using "Data Collection Form", "3S Operating Room Pressure Wound Risk Assessment Scale Turkish Form". Ethical permission, institutional permission and written permission from patients were obtained to carry out the study. Descriptive statistics, Chi-Square Test, Kruskal Wallis, Spearman Correlation analysis were used in the analysis of the data.

Results: The mean age of the patients included in the study was 74.2 ± 7.0 years and 68.7% were female. The mean pressure ulcer risk score of the patients was 14.3 ± 2.0 . It was determined that the mean scale score of immobile patients was higher than mobile patients in the preoperative period ($p=0.0001$). It was determined that there was a significant positive relationship between the age of the patients and the scale scores ($p=0.023$). It was determined that the sex of the patients, the presence of comorbid disease, the presence of prosthesis in the patient, the development of hypothermia during surgery did not affect the development of the pressure ulcer. In this study, it was determined that 23.5% of the patients developed pressure ulcers.

Conclusions: In line with the results of the research; It was determined that the risk of pressure ulcers was high in elderly patients who were immobile in the preoperative period. It has been determined that the risk of pressure ulcers increases with age.

Key Words: Operating Room, Pressure Ulcer, Orthopedic Surgery, Risk Assessment

HEM/S-3**ADÖLESANLARDA KANSER FARKINDALIK ÖLÇEĞİ'NİN TÜRKÇE
VERSİYONUNUN PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ****Şeyma ZEYBEK¹, Fatma Şeyda ÖZBIÇAKÇI²**¹Halk Sağlığı Hemşireliği, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir²Halk Sağlığı Hemşireliği, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmirİlgili yazar / Corresponding author: seymazeybek.93@hotmail.com

ORCID: Ş.Z: 0000-0002-8482-9646, F.S.Ö: 0000-0001-6051-946X

Özet

Amaç: Bu çalışma, adölesanlar için Kanser Farkındalık Ölçeği'nin Türk toplumundaki kültürel uygunluğu ve psikometrik özelliklerini değerlendirmeyi amaçlamıştır.

Gereç-Yöntem: Karşılaştırmalı korelasyonel metodolojik tipteki araştırma, Şubat 2021-Temmuz 2021 tarihleri arasında toplam yedi lisede öğrenim gören 400 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırma verileri, Google Anket özelliği ile öğrencilere ulaştırılarak anket yöntemiyle elektronik olarak uzaktan erişimle toplanmıştır. Verilerin toplanmasında "Temel Demografik Veri Toplama Formu" ve "Kanser Farkındalık Ölçeği (KFÖ)-CAM" kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesi bilgisayar ortamında SPSS 22.00 programı kullanılarak araştırmacılar tarafından yapılmıştır. Ölçeğin güvenilirlik çalışmasında test-tekrar test ve iç tutarlılık yöntemleri, geçerlilik çalışmasında ise; dil ve kavram geçerliliği, kapsam (içerik) geçerliliği yöntemleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %75,5'i kız, %24,5'i erkektir. Kanserin belirtileri konusundaki soruya %67,8'i ve kanserden korunma konusundaki soruya %35'i, 10 üzerinden 1-5 arasında puanlama yapmıştır. Öğrencilerin CAM'den aldıkları ortalama puan 45.60 ± 7.23 olarak bulunmuştur. Ölçek puan ortalamaları normal dağılıma sahiptir ve istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak kabul edilmiştir. CAM'in dilsel ve kavramsal açıdan yeterli olduğu belirlenmiştir. Toplam ölçek KGİ değeri .99 ile yeterli düzeyde, ICC değeri .95 ile mükemmel düzeyde uyumlu bulunmuştur. Alt boyutlarının güvenilirlik katsayısı uyarı işaretleri için .74, risk faktörleri için .62, en yaygın kanserler için .62, Sağlık Bakanlığı tarama programları ve ilk davet yaşı için .72 olarak bulunmuştur. Tüm ölçek Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı .72'dir. Ölçeğe ait madde-alt boyut puan korelasyon katsayılarının .33-.75 arasında olduğu ve tüm maddelerin kendi alt boyut toplam puanları ile olan güvenilirlik düzeyinin çok ileri düzeyde anlamlı ($p < .001$) olduğu belirlenmiştir. Test-tekrar testte ölçeğin toplam ve alt boyutlarından alınan puanlar yeterli düzeydedir ve uyumun .77-.93 arasında olduğu görülmüştür.

Sonuçlar: KFÖ-CAM, adölesanlarda kullanılabilecek güvenilir ve geçerli bir ölçektir.

Anahtar Kelimeler: Adölesanlar, Kanser Önleme, Geçerlilik, Güvenilirlik, Kanser Farkındalık Ölçeği

EVALUATION OF CANCER AWARENESS MEASURE AMONG ADOLESCENTS: PSYCHOMETRIC PROPERTIES OF THE TURKISH VERSION OF CAM SCALE

Abstract

Objectives: This study aimed to evaluate the cultural relevance and psychometric properties of the Cancer Awareness Measure-CAM for adolescents in Turkish society.

Materials-Methods: The comparative correlational methodological type of research was conducted with sampled 400 students studying in seven high schools between February 2021 and July 2021. The research data were collected by remote access electronically, using a survey method, by being delivered to the students with the Google Survey feature. "Basic Demographic Data Collection Form" and "Cancer Awareness Measure-CAM" were used to collect data. The evaluation of the data was made by the researchers using the SPSS 22.00 program in the computer environment. In the reliability study of the scale, test-retest and internal consistency methods were used, and in the validity study; language and construct validity, and content validity methods were used.

Results: Study participants 75.5% of the students were girls and 24.5% were boys. Students scored the question about the symptoms of cancer 67.8% and 35% of them scored the question about cancer prevention between 1-5 out of 10. The average score the students got from CAM was found to be 45.60 ± 7.23 . The mean scores of the measure had a normal distribution and the statistical significance level was accepted as $p < .05$. It has been determined that CAM is linguistically and conceptually sufficient. The total measure CVI value was found to be adequate at .99, and the ICC value was found to be perfectly compatible with .95. The reliability coefficients of cronback-alfa for the sub-dimensions were .74 for warning signs, .62 for risk factors, .62 for the most common cancers, and .72 for Ministry of Health screening programs and age at first invitation. The overall measure reliability coefficient is .72 It was determined that the item-sub-dimension score correlation coefficients of the measure were between .33-.75 and the reliability level of all items with their sub-dimension total scores was highly significant ($p < .001$). In the test-retest, the scores obtained from the total and sub-dimensions of the measure were sufficient and the consistency was found to be between .77-.93.

Conclusions: CAM is a valid and reliable measure that can be used for self reported cancer awareness in Turkish adolescents. These instruments suitable to be utilized by professionals working in the field of school health.

Keywords: Adolescents, cancer prevention, validity, reliability, cancer awareness measure

HEM/S-4

KOAH HASTALARINDA OSTEOPOROZ RİSKİ: NEDEN, NASIL, ÖNLENEBİLİR Mİ?

Büşra GÜMÜŞ¹, Aslı KALKIM²

¹Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Hemşireliği Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi, Ege Üniversitesi, İzmir

²Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim dalı, Ege Üniversitesi, İzmir
İlgili yazar / Corresponding author: gumus-b@hotmail.com

ORCID: B.G:0000-0003-4640-9656 , A.K:0000-0002-7878-5640

Özet

Kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOAH), geri dönüşü olmayan hava yolu obstrüksiyonuna neden olan kronik bir akciğer hastalığıdır. KOAH'a birçok hastalık eşlik edebilir, bu hastalıklardan biri osteoporozdur. KOAH hastalarında sıklıkla görülen osteoporoz, kemik kütlesi kaybı ve bozulan kemik mikro yapısı ile karakterize metabolik bir hastalıktır. KOAH hastalarında; akciğer hastalığı (dispneye bağlı aktivitede azalma, sistemik inflamasyon, iskelet-kas kitlesinde azalma), verilen kortikosteroid tedavisi, yaşlanma ve alışkanlıklara (sigara, alkol kullanımı) bağlı nedenlerle osteoporoz sık görülmektedir. Solunum fonksiyonu üzerinde önemli etkileri olmakla beraber yaşam kalitesini etkilemektedir. Genel olarak, bu etkiler göğüs duvarının uyumunda ilerleyici bir azalmayı, solunum kaslarının kuvvetinde azalmayı ve akciğer parankimi ile birlikte periferik solunum yollarında anatomik değişiklikleri içerir. Ülkemiz'de KOAH görülme sıklığı %19,1 oranındadır. KOAH hastaları arasında osteoporoz prevalansı %37,6'dır; ancak çalışmalara bakıldığında, bu oranın %14'ten %66'ya kadar geniş olduğu bulunmuştur.

KOAH'lı hastalarda osteoporozun erken tespiti ve tedavisi kırık riskini azaltmaktadır ancak kemik sağlığına öncelik vermek için zaman ve farkındalık eksikliği, bunun önündeki temel engellerdir. Ulusal Osteoporoz Vakfı, osteoporozu önlemek için ağırlık taşıma ve kas güçlendirici egzersizleri (yürüyüş, aerobik, ağırlık kaldırma, elastik egzersiz bantları kullanma ve yerçekimine karşı direnç içeren egzersizler) önermektedir. Kalsiyum ve D vitamini takviyesi kırıkların riskini azaltmaktadır. Bunların dışında K vitamini, çinko, bakır, magnezyum ve manganezin osteoporozun önlenmesi için önemlidir. KOAH'lı hastaların iştahları azalmış olabilir, yavaş ve küçük öğünler yiyebilirler, bu nedenle diyetin kalitesi de kas gücünde önemli bir rol oynamaktadır.

Sonuç olarak, osteoporozun topluma yükünün azaltılmasının en önemli yolu sağlık profesyonelleri arasında bilgi ve farkındalığı arttırmaktır. Osteoporozu ve KOAH'ı olan hastaların hemşirelik bakımı, hastanın fiziksel işleyişini ve öz bakımını tamamlama becerisini değerlendirmeyi içerir. Hemşirelik yönetimi, egzersizlere teşvik etmeyi, gerektiğinde hastaya kendi kendine bakımında yardımcı olmayı ve dengesiz yürüyüşü olan hastalar için ayaktan yardım sağlamayı içermelidir. Ayrıca, mobilizasyon sırasında hipoksiye bağlı düşmeleri önleme, vitamininden zengin sağlıklı beslenme, sigarayı bırakma ve reçete edilen ilaçlar konusunda hastaya eğitim vermekte hemşire sorumluluğundadır.

Anahtar Kelimeler: KOAH, Osteoporoz, Hemşire

RISK OF OSTEOPOROSIS IN COPD PATIENTS: WHY, HOW, CAN IT BE PREVENTED?

Abstract

Chronic obstructive pulmonary disease (COPD) is a chronic lung disease that causes irreversible airway obstruction. Many diseases can accompany COPD, one of these diseases is osteoporosis. Osteoporosis, which is frequently seen in COPD patients, is a metabolic disease characterised by loss of bone mass and impaired bone microstructure. In COPD patients; Osteoporosis is common due to lung disease (decrease in activity due to dyspnea, systemic inflammation, decrease in skeletal-muscle mass), corticosteroid treatment, aging and habits (smoking, alcohol use). It has significant effects on respiratory function and affects quality of life. In general, these effects include a progressive decrease in the compliance of the chest wall, decrease in the strength of the respiratory muscles, and anatomical changes in the lung parenchyma and peripheral airways. The prevalence of COPD in our country is 19.1%. The prevalence of osteoporosis among COPD patients is 37.6%; however, studies have found that this rate ranges from 14% to 66%.

Early detection and treatment of osteoporosis in patients with COPD reduces the risk of fractures, but lack of time and awareness to prioritise bone health are key barriers to this. The National Osteoporosis Foundation recommends weight bearing and muscle-strengthening exercises (walking, aerobics, weight lifting, using elastic exercise bands and exercises involving resistance to gravity) to prevent osteoporosis. Calcium and vitamin D supplements reduce the risk of fractures. Apart from these, vitamin K, zinc, copper, magnesium and manganese are important for the prevention of osteoporosis. Patients with COPD may have a reduced appetite and eat slow and small meals, so the quality of the diet also plays an important role in muscle strength.

As a result, the most important way to reduce the burden of osteoporosis on society is to increase knowledge and awareness among health professionals. Nursing care of patients with osteoporosis and COPD includes assessing the patient's physical functioning and ability to complete self-care. Nursing management should include encouraging exercise, assisting the patient with self-care when necessary, and providing outpatient assistance for patients with unsteady gait. In addition, it is the nurse's responsibility to educate the patient about preventing hypoxia-related falls during mobilization, a healthy diet rich in vitamins, quitting smoking and prescribed medications.

Key Words: COPD, Osteoporosis, Nurse

HEM/S-5

PSİKOLOJİK YARDIM ALMAYA İLİŞKİN TUTUM ÖLÇEĞİ - KISA FORM (PYTÖ-K) TÜRKÇE VERSİYONUNUN 12-18 YAŞ GRUBU ÖĞRENCİLERDE GEÇERLİLİK GÜVENİLİRLİĞİNİN TEST EDİLMESİ

Özlem ÖZKAN SALKIM¹, Şeyda ÖZBIÇAKÇI²

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Halk Sağlığı Hemşireliği Doktora Öğrencisi,

² Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 35340 Balçova, İzmir, Türkiye,
İlgili yazar / Corresponding author: ozlemozkan.salkim@ogr.deu.edu.tr

ORCID: Ö.Ö.S; 0000-0002-3211-4075X, Ş.Ö.; 0000-0001-6051-946X

Özet

Amaç: Ülkemizde üniversite öğrencilerinde geçerli güvenilir olduğu kanıtlanmış olan ölçeğin adölesanlarda geçerlik güvenirliği test edilmemiştir. Okul çocuklarında yürütülecek olan bir projede kullanılmak üzere, Psikolojik Yardım Almaya İlişkin Tutum Ölçeği-Kısa Form (PYTÖ-K) 'nin adölesan grupta kültürel uygunluğu ve psikometrik özelliklerinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: Bu çalışma, tanımlayıcı, korelasyonel ve metodolojik desenedir. Araştırmanın örneklemini İzmir ilinde toplam altı okulda öğrenim gören gönüllü 287 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak Psikolojik Yardım Almaya İlişkin Tutum Ölçeği-Kısa Form (PYTÖ-K) ve soru formu kullanılmıştır. Veriler, uzman görüşüne dayalı kapsam geçerlik indeksi (KGİ), açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi, Cronbach'ın Alfa katsayısı ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Faktör yükleri iki alt boyutta toplam varyansın % 58 sini açıklamıştır. KMO değeri .93 saptanmış örneklem yeterli bulunmuştur. Ölçeğin tamamının cronbach alfa katsayısı .91 olarak belirlenmiştir. Alt boyutlarının alfa değeri sırasıyla .94, .84 olarak saptanmıştır. Hem açıklayıcı hem de doğrulayıcı faktör analizinde tüm faktör yükleri 0.30'dan fazladır. Doğrulayıcı faktör analizinde tüm uyum indeksleri 0.80'den fazla ve RMSEA değeri 0.077 olarak belirlenmiştir.

Sonuç: Çalışmanın sonuçları, adölesanlarda psikolojik yardım almaya ilişkin tutumlarının değerlendirilmesinde kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu ortaya koymuştur. Öğrencilerle çalışan araştırmacılar ve okul hemşireleri için koruyucu ve önleyici çalışmalarda yön gösterici nitelikte olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Yardım Alma Tutum, Adölesanlar, Öğrenciler, Geçerlik, Güvenilirlik.

TESTING THE VALIDITY AND RELIABILITY OF THE TURKISH VERSION OF THE ATTITUDES TOWARDS SEEKING PSYCHOLOGICAL HELP SCALE - SHORT FORM (SPHS-S) IN 12-18 AGE GROUP STUDENTS

Summary

Objective: The validity and reliability of the scale, which has been proven to be valid and reliable in university students in our country, has not been tested in adolescents. It is aimed to evaluate the cultural appropriateness and psychometric properties of the Attitudes Towards Seeking Psychological Help-Short Form (PYTS-F) to be used in a project to be carried out with school children.

Method: This study is in descriptive, correlational and methodological design. The sample of the study consisted of 287 volunteer students studying in a total of six schools in İzmir. Attitudes Towards Seeking Psychological Help-Short Form (PYTS-F) and a questionnaire were used as data collection tools. Data were evaluated with content validity index (CGI), exploratory and confirmatory factor analysis, Cronbach's Alpha coefficient based on expert opinion.

Results: Factor loadings explained 58% of the total variance in the two sub-dimensions. The KMO value was determined as .93, and the sample was found to be sufficient. The Cronbach's alpha coefficient of the entire scale was determined as .91. The alpha values of the sub-dimensions were determined as .94 and .84, respectively. In both exploratory and confirmatory factor analysis, all factor loads are greater than 0.30. In the confirmatory factor analysis, all fit indices were found to be more than 0.80 and the RMSEA value was determined as 0.077.

Conclusion: The results of the study revealed that it is a valid and reliable measurement tool that can be used in the evaluation of adolescents' attitudes towards seeking psychological help. It is thought that it will be a guide in protective and preventive studies for researchers and school nurses working with students.

Keywords: Attitude to Seeking Psychological Help, Adolescents, Students, Validity, Reliability.

HEM S-6**ADÖLESAN ÖĞRENCİLERDE PSİKOLOJİK YARDIM ARAMADA
KENDİNİ DAMGALAMA ÖLÇEĞİNİN PSİKOMETRİK
ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ****Şeyda ÖZBIÇAKÇI¹ Özlem ÖZKAN SALKIM²,**¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 35340 Balçova, İzmir, Türkiye,² Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Halk Sağlığı Hemşireliği Doktora Öğrencisi,
İlgili yazar / Corresponding author: ozbicak@deu.edu.tr

ORCID: Ş.Ö.; 0000-0001-6051-946X, Ö.Ö.S; 0000-0002-3211-4075X

Özet:

Amaç: Ülkemizde üniversite öğrencilerinde geçerli güvenilir olduğu kanıtlanmış olan ölçeğin adölesanlarda geçerlik güvenirliği test edilmemiştir. Okul çocuklarında yürütülecek olan bir projede kullanılmak üzere, adölesan yaş grubu öğrenciler için “Psikolojik Yardım Aramada Kendini Damgalama” (SSOSH) ölçeğinin psikometrik özelliklerini test etmek amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışma, tanımlayıcı, korelasyonel ve metodolojik desenedir. Araştırmanın örneklemini İzmir ilinde toplam altı okulda öğrenim gören gönüllü 250 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak Psikolojik Yardım Aramada Kendini Damgalama Ölçeği kullanılmıştır. Veriler, uzman görüşüne dayalı kapsam geçerlik indeksi (KGİ), açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi, Cronbach’ın Alfa katsayısı ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Faktör yükleri iki alt boyutta toplam varyansın %52 sini açıklamıştır. KMO değeri .76 saptanmış örneklem yeterli bulunmuştur. Ölçeğin tamamının cronbach alfa katsayısı .74 olarak belirlenmiştir. Alt boyutlarının alfa değeri sırasıyla .76, .74 olarak saptanmıştır. Hem açıklayıcı hem de doğrulayıcı faktör analizinde tüm faktör yükleri 0.30’dan fazladır. Doğrulayıcı faktör analizinde tüm uyum indeksleri 0.80’den fazla ve RMSEA değeri 0.067 olarak belirlenmiştir.

Sonuç: Çalışmanın sonuçları, adölesanlarda psikolojik yardım aramada kendini damgalama düzeyinin değerlendirilmesinde kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu ortaya koymuştur. Öğrencilerle çalışan araştırmacılar ve okul hemşireleri için koruyucu ve önleyici çalışmalarda yön gösterici nitelikte olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kendini damgalama, Yardım Arama, Adölesanlar, Öğrenciler, Geçerlik, Güvenirlik

SELF-STIGMA OF SEEKING HELP SCALE (SSOSH) INVESTIGATION OF PSYCHOMETRIC PROPERTIES OF SELF STIGMA SCALE IN SEEKING PSYCHOLOGICAL HELP IN ADOLESCENT STUDENTS

Summary:

Objective: The validity and reliability of the scale, which has been proven to be valid and reliable in university students in our country, has not been tested in adolescents. It is aimed to test the psychometric properties of the "Self-Stigma in Seeking Psychological Help" (SSOSH) scale for adolescent age group students to be used in a project to be conducted with school children.

Method: This study is in descriptive, correlational and methodological design. The sample of the study consisted of 250 volunteer students studying in a total of six schools in Izmir. The Self Stigma Scale in Seeking Psychological Help was used as a data collection tool. Data were evaluated with content validity index (CGI), exploratory and confirmatory factor analysis, Cronbach's Alpha coefficient based on expert opinion.

Results: Factor loadings explained 52% of the total variance in the two sub-dimensions. The KMO value was determined as .76 and the sample was found to be sufficient. The Cronbach's alpha coefficient of the entire scale was determined as .74. The alpha values of the sub-dimensions were determined as .76 and .74, respectively. In both exploratory and confirmatory factor analysis, all factor loads are greater than 0.30. In confirmatory factor analysis, all fit indices were found to be more than 0.80 and the RMSEA value was determined as 0.067.

Conclusion: The results of the study revealed that it is a valid and reliable measurement tool that can be used to evaluate the level of self-stigma in seeking psychological help in adolescents. It is thought that it will be a guide in protective and preventive studies for researchers and school nurses working with students.

Keywords: Self-stigmatization, Help-seeking, Adolescents, Students, Validity, Reliability

HEM/S-7

COVID-19 TANISI ALMIŞ BİREYLERİN İZOLASYON SÜRECİNDEKİ TEMEL İHTİYAÇLARI: FENOMENOLOJİK ARAŞTIRMA

Burcu CEYLAN¹, Jülide Gülizar YILDIRIM²

¹İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Hemşirelik Esasları AD, İzmir

²İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Halk Sağlığı Hemşireliği AD, İzmir

İlgili yazar / Corresponding author: ceylan4426@gmail.com

ORCID: B.C; 0000-0003-2602-8442, J.G.Y; 0000-0002-9846-8992

Özet

Amaç: COVID-19 tanısı almış hasta bireylerin izolasyon sürecindeki temel ihtiyaçlarını belirleyebilmek ve deneyimlerini anlamaktır.

Gereç- Yöntem: Çalışma, fenomenolojik yaklaşım deseni kullanılarak İzmir ili Çiğli ilçesinde ikamet eden COVID-19 tanısı almış ve 14 gün izolasyon sürecini tamamlamış bireylerle yürütülmüştür. Ölçüt örneklem yöntemi kullanılarak veriler doygunluğa ulaşıncaya kadar görüşmelere devam edilmiş ve 30 katılımcı ile çalışma tamamlanmıştır. Veriler birey tanıtıcı form ve Maslow'un Temel İhtiyaçlar teorisinden yararlanılarak hazırlanmış 6 soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak, telefonla görüşme yöntemiyle toplanmıştır.

Bulgular: Araştırma kapsamında fizyolojik gereksinimler, güvenlik gereksinimi, ait olma/sevgi gereksinimi, saygınlık gereksinimi ve kendini gerçekleştirme gereksinimi olmak üzere beş tema belirlendi. **Fizyolojik ihtiyaçlar** boyutunda beslenme ve uyku düzeninin çoğu hastada yaşanan belirtilere dair bozulduğu görülmüştür. **Güvenlik gereksiniminde** hasta bireylerin çoğu evdeki diğer bireylere bulaşı önlemek için oda ayırma, maske takma, ayrı yemek yeme gibi davranışlar sergileyerek diğer aile üyelerini korudukları ve aile üyelerinin güvende olduğunu hissetmek hasta bireylere de güven hissi verdiğini ifade etmişlerdir. **Ait olma/Sevgi gereksiniminde** bireylerin aile/arkadaşları ile olan ilişkilerinin olumlu yönde etkilendiği, hergün telefonla aranarak nasıl oldukları, ihtiyaçları varsa karşılama ve yemek getirme gibi yaklaşımlarının olduğu ve bu yaklaşımların bireylere kendilerini iyi hissettirdiği sonucuna varılmıştır. **Saygınlık gereksiniminde**, bireylerin çoğu saygınlığında bir değişim olmadığını bildirmesine rağmen bir kısmı "kendimi değerli hissettim/ne kadar çok sevildiğimin farkına vardım" gibi olumlu bildirimlerinin yanı sıra bu süreçte işten çıkarılma gibi yaklaşımların da olmasıyla saygınlığı sarsılan bireylerin de olduğu görüldü. **Kendini gerçekleştirme** noktasında katılımcıların çoğu bu günleri, yapmak isteyip de günlük koşturmacadan zaman bulamadığı hobi/faaliyetleri (kitap okuma, film izleme, el işleri vb.) yapma fırsatı sunduğunu ve kendilerine bir meşguliyet bulduklarını bildirmişlerdir.

Sonuçlar: COVID tanısı almış izolasyon sürecini evinde geçirmiş hasta bireylerin ciddi sağlık problemi yaşamadığı, belirtilerin izolasyon sürecinin sonuna doğru gerilediği, izolasyon önlemleri konusunda sorumluluk bilinciyle hareket ettiği, hastalığı yenebilmek için beslenmesine önem verdiği görülmüştür. Kendilerine boş zaman aktivitesi ya da kendini geliştirme faaliyeti edinen bireylerin izolasyon günlerini daha olumlu geçirdikleri söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, izolasyon, temel ihtiyaçlar

BASIC NEEDS OF INDIVIDUALS DIAGNOSED WITH COVID-19 IN THE ISOLATION PROCESS: PHENOMENOLOGICAL RESEARCH

Abstract

Objective: To identify and comprehend the basic needs of patients diagnosed with COVID-19 during the isolation procedure.

Materials - Methods: The phenomenological approach design was used to conduct the study with patients who were diagnosed with COVID-19 and completed the 14-day isolation period in the ili district of Zmir province. The interviews were conducted using the criterion sampling method until the data reached saturation and the study was finished with 30 participants. Data were gathered through telephone interview, using an individual descriptive form and a 6-question semi-structured interview form created using Maslow's hierarchy of needs theory.

Results: Five themes emerged from the research, including physiological needs, safety needs, belongingness/love needs, esteem needs, and self-actualization needs. In terms of physiological needs, it was discovered that most patients' dietary and sleep routines were interrupted. In terms of security, most sick people reported that they protect other family members by doing things like segregating rooms, wearing masks, and eating separately to avoid contamination with other people in the house, and knowing that family members are secure gives sick people a sense of security. It has been determined that when people experience a need for belonging/love, their connections with their family/friends improve; they are contacted every day by phone, they have a strategy such as meeting their needs and providing food, and these strategies make people feel good. Although the majority of participants reported no change in their respect, some had positive statements such as "I felt valuable/I recognized how much I was loved," and there were also individuals whose dignity was rocked by tactics such as dismissal in this process. In terms of self-actualization, the majority of participants said that these days allow them to do hobbies/activities (reading books, watching movies, handicrafts, etc.) that they would otherwise be unable to do due to the daily hustle and bustle, and they find themselves busy.

Conclusions: It has been observed that sick individuals who have been diagnosed with COVID and have spent the isolation process at home do not have serious health problems, that their symptoms regress towards the end of the isolation process, that they act responsibly regarding isolation measures, and that they place importance on nutrition in order to overcome the disease. Individuals who engage in leisure or self-development activities spend their solitude days more pleasantly.

Keywords: COVID-19, isolation, basic needs

HEM/S-8

SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA BAĞIŞIKLAMA DURUMU: LİTERATÜR İNCELEME

Azize KARAHAN¹

¹ Hemşirelik Bölümü, Acıbadem Üniversitesi, İstanbul
İlgili yazar / Corresponding author: azize.karahan@acibadem.edu.tr

ORCID: Azize Karahan: 0000-0002-7649-1454

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı sağlık çalışanlarında bağışıklama durumunu hakkında literatür değerlendirmesi yapmaktır.

Gereç- Yöntem: Derleme türde olan çalışma için CINAHL, Medline, Google akademik, Web of Science veri tabanlarından literatür taraması yapılmıştır. Sağlık çalışanlarının bağışıklaması hakkında, “Sağlık çalışanları”, “Bağışıklama”, “Aşılama” anahtar kelimeleri kullanılarak 2015-2022 yılları arasında yapılmış çalışmalar değerlendirme kapsamına alınmıştır.

Bulgular: Ülkemizde sağlık çalışanlarına kesin önerilen aşular arasında Hepatit B, Kızamık Kızamıkçık Kabakulak (KKK), Suçiçeği, Boğmaca, Tetanoz, Difteri, Meningokok, İnfluenza, BCG, Hepatit A, Covid-19 aşuları yer almaktadır. Dünyada ise İnfluenza, Hepatit B, KKK, Suçiçeği, Tetanoz, Difteri, Pnömonokok, Covid-19 aşuları önerilmektedir. Türkiye’de yapılan bir çalışmada sağlık çalışanlarının %50.4’ünün hepatit B, %30.8’inin tetanoz aşularını düzenli olarak yaptırdıkları belirtilirken %21.5 oranında sağlık çalışanının aşıya gerek duymadıkları için yaptırmadıkları görülmüştür. Yapılan farklı çalışmalarda özellikle Hepatit B aşılama oranlarının diğer aşulara göre yüksek olduğu görülmektedir. Amerika’da ve Avrupa’da ise aşılama oranlarının yüksek olduğu, hastanelerde çalışanların zorunluluk kapsamında aşularını yaptırdıkları raporlandırılmıştır. İtalya’da yapılan bir çalışmada Ulusal Bağışıklama Programları kapsamında yüksek oranlarda Hepatit B ve İnfluenza aşularının önerilerde olduğu bildirilmiştir. Sağlık çalışanlarının dönemsel olarak influenza aşılmasına yönelik tutum ve inançlarını araştıran bir çalışmada %61,1 sağlık çalışanlarının mutlaka aşı yapılması gerektiği görüşü yer almıştır. Aşılama ile ilgili son yıllarda aşı tereddütü gündeme gelmektedir. Yapılan bir çalışmada hemşirelerin sağlık yetkilileri ve sağlık kurumlarına olan güvensizlikleri nedeniyle aşı tereddütü yaşadıkları raporlandırılmıştır.

Sonuçlar: Sağlık çalışanları yaptıkları iş nedeniyle birçok riske maruz kalmaktadırlar. Dünyada ve Ülkemizde sağlık çalışanlarının bağışıklama oranlarını arttırmak bulaşıcı hastalıkların kontrol edilmesinde önem taşımaktadır. Son yıllarda artan aşı karşıtlığı, aşı tereddütü konularında önlemler almak ve sağlık çalışanlarının aşılama oranlarını arttırmada çeşitli projeler ve eğitim programları yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Çalışanları, Bağışıklama, Aşılama

STATUS OF IMMUNIZATION IN HEALTHCARE WORKERS: LITERATURE REVIEWSTUDY

Abstract

Aim: The aim of this study is to evaluate the literature about the immunization status of healthcare workers.

Materials-Methods: Literature search was conducted from CINAHL, Medline, Google academic and Web of Science databases for the study, which is a compilation. Studies conducted between 2015 and 2022, using the keywords "Healthcare workers", "Immunization", "Immunization", on immunization of healthcare workers were included in the evaluation.

Results: Hepatitis B, Measles Rubella Mumps (KKK), Chickenpox, Pertussis, Tetanus, Diphtheria, Meningococcus, Influenza, BCG, Hepatitis A, Covid-19 vaccines are among the vaccines that are strictly recommended for healthcare professionals in our country. In the world, Influenza, Hepatitis B, MMR, Chickenpox, Tetanus, Diphtheria, Pneumococcal, Covid-19 vaccines are recommended. In a study conducted in Turkey, it was stated that 50.4% of healthcare workers regularly vaccinated against hepatitis B and 30.8% tetanus vaccinations, while 21.5% of health workers did not have vaccination because they did not need vaccination. In different studies, it is seen that hepatitis B vaccination rates are higher than other vaccines. It has been reported that vaccination rates are high in the USA and Europe, and that employees in hospitals have their vaccinations done as part of necessity. In a study conducted in Italy, it was reported that high rates of Hepatitis B and Influenza vaccines are recommended within the scope of National Immunization Programs. In a study investigating the attitudes and beliefs of health workers towards periodic influenza vaccination, 61.1% of health workers thought that vaccination should be done. In recent years, hesitations about vaccination have come to the fore. In a study, it was reported that nurses had hesitations about vaccination due to their distrust of health authorities and health institutions.

Conclusions: Healthcare workers are exposed to many risks due to their work. Increasing the immunization rates of healthcare workers in the world and in our country is important in controlling infectious diseases. In recent years, it is necessary to take measures on increasing anti-vaccination, vaccine hesitancy, and to carry out various projects and training programs in order to increase the vaccination rates of healthcare workers.

Keywords: Healthcare workers, Immunization, Vaccination

HEM/S-9

KANSERLİ ÇOCUKLARIN BİRİNCİL BAKIMVERİCİLERİNİN DENEYİMLERİNİN YORUMLAMALI FENOMENOLOJİK ANALİZ KULLANILARAK YORUMLANMASI

Elifnur GÜNEŞ¹¹ Hemşirelik Bölümü, Manchester Metropolitan Üniversitesi, Birleşik Krallık

İlgili yazar / Corresponding author: guneselifn@gmail.com

ORCID: E.G; 0000-0003-3202-5619

ÖZET

Amaç: Kanser teşhisi konan bir çocuk olduğunda birincil bakım veren ebeveynlerdir. Tüm birincil bakıcılar genellikle fiziksel, psikolojik ve sosyal olarak etkilenir. Çalışmanın amacı, kanserli bir çocuğun birincil bakım veren bireylerin yaşanmış deneyimlerinin daha derinden anlaşılmasını sağlamaktır. Hastalığın aile üzerindeki etkisine ilişkin bir anlayış geliştirmek, ailelerin hastalığın talepleriyle başa çıkmalarını daha iyi desteklemek için çok önemlidir.

Yöntem: Nitel metodolojiyi yöntemlerinden olan Yorumlayıcı Fenomenolojik Analiz (IPA), kanser tanısı almış bir çocuğa sahip birincil bakım verenlerin deneyimlerini daha iyi anlamak için kullanılmıştır. Katılımcılar (n=5) bire bir yarı yapılandırılmış görüşmelere katılmıştır. Tüm görüşmeler kaydedilmiş, yazıya dökülmüş, analiz edilmiş ve yorumlanmıştır.

Bulgular: Analizler verilerde bulunan bes üst temayı ortaya çıkardı: (1) Kanser tedavisine ilişkin bilgi, (2) Desteğin önemi, (3) Kanser tanısını karşı verilen duygusal tepki, (4) Kanser zorlukları, (5) Kansere bağlı değişiklikler.

Sonuç: Bu çalışmanın amacı, kanserli bir çocuğa birincil bakım verenlerin deneyimlerinin anlaşılmasına katkı sağlamaktadır. Sağlık hizmeti sunucuları, kanser teşhisi ve tedavisinin birincil bakım verenler üzerindeki etkisini değerlendirmeli, destek sunmalı ve deneyimlerini paylaşmaları için onları teşvik etmelidir.

Anahtar Kelimeler: Çocukluk kanseri, Deneyimler, Nitel

THE EXPERIENCES OF A PRIMARY CAREGIVERS OF CHILDREN WITH CANCER USING INTERPRETATIVE PHENOMENOLOGICAL ANALYSIS

ABSTRACT

Aim: Parents are the primary caregivers when there is a child diagnosed with cancer. All primary caregivers are often physically, psychologically, and socially affected. The aim of the study is to achieve a deeper understanding of the lived experience of individuals who are the primary caregiver of a children with cancer. Developing an understanding of the impact of the illness on the family is crucial to better support families' deal with the demands of the illness.

Methodology: Using the qualitative methodology Interpretative Phenomenological Analysis (IPA), primary caregiver's experiences of having a child with a diagnosis of cancer were explicated. Participants (n = 5) took part in one-on-one semi-structured interviews. All interviews were recorded, transcribed, analyzed, and interpreted.

Results: Analyses revealed three superordinate themes present in the data: (1) Knowledge regarding cancer treatment , (2) The importance of support, (3) Emotional response to knowing the cancer diagnosis, (4) The challenges of the cancer, (5) Cancer-related changes.

Conclusion: This study contributes to understanding what primary caregivers experience of a child with cancer. Health care providers should evaluate the impact of their cancer diagnosis and treatment on primary caregivers, and should offer support and encourage them to share their experiences.

Keywords: Childhood cancer, Experiences, Qualitative

HEM/S-10

İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ İNTÖRNLÜK DERSİ ÖĞRENCİLERİNİN BAKIM DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ

Hülya KANKAYA¹, Serap ÖZER²¹ İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Hemşirelik Fakültesi, Ege Üniversitesi, İzmir² İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Hemşirelik Fakültesi, Ege Üniversitesi, İzmir
İlgili yazar / Corresponding author: hulya.sarsilmaz@ege.edu.tr

ORCID: H.K: 0000-0003-3154-9103, S.Ö:0000-0002-8903-1596

Özet

Amaç: Hemşirelik eğitimlerinde edinilen bilgi ve deneyimler ile bakım ve uygulamalara ilişkin roller daha iyi benimsenerek profesyonel meslek yaşantısında bakım kalitesi artırılmaktadır. Bu çalışmanın amacı, İç hastalıkları hemşireliği intörnülük dersini alan öğrencilerin bakım davranışlarını ve ilgili faktörleri incelemektir.

Gereç- Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipte planlanan araştırma; Mayıs-Haziran 2018 tarihleri arasında bir üniversitenin hemşirelik fakültesinde eğitim gören ve iç hastalıkları hemşireliği intörnülük dersini alan öğrencilerden araştırmaya katılmayı kabul eden 101 öğrenci ile yürütüldü. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan “Öğrenci Tanıtım Formu” ve “Bakım Davranışları Ölçeği-24” kullanılarak toplandı. Gerekli izinler alındıktan sonra toplanan verilerin değerlendirilmesinde ortalama, sıklık, t testi ve one way anova testi kullanıldı.

Bulgular: Öğrencilerin %70.3’ünün kadın, %83.2’sinin anadolu lisesi mezunu, %45.5’inin yurttan yaşadığı belirlendi. Öğrencilerin %97.0’ı bakımı hemşirenin birincil görevi olarak belirtti. Bakım Davranışları Ölçeği-24 puan ortalamaları incelendiğinde; öğrencilerin “güvence” alt boyutundan; 5.41(0.64), “bilgi, beceri” alt boyutundan; 5.46(0.61), “saygılı olma” alt boyutundan; 5.48(0.57), “bağlılık” alt boyutundan ise; 5.45(0.62) puan aldığı görüldü. Bakım Davranışları Ölçeği-24 toplam puan ortalaması 5.45(0.53) olarak bulundu. İncelenen bağımsız değişkenlerden mesleği isteyerek seçme dışında hiçbirinin ölçek toplam puan ve alt boyut puan ortalamalarını etkilemediği görüldü ($p>0.05$). Mesleği isteyerek seçtiğini ifade eden öğrencilerin ölçek puan ortalamasının anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlendi ($p<0.05$).

Sonuçlar: Elde edilen bulgular doğrultusunda; çalışma grubumuzu oluşturan öğrencilerin bakım davranışı algılarının ortalamanın üzerinde ve iyi olduğu, mesleği isteyerek seçen öğrencilerin daha iyi bakım davranışı gösterdikleri belirlendi. Bu sonuçlar doğrultusunda; iç hastalıkları hemşireliği intörnülük dersi alan öğrencilerin özellikle kronik hastaların bulunduğu kliniklerdeki bakım davranışlarının iyi düzeyde olduğu, uygulama alanlarının da bu davranışları geliştirmede etkili olduğu düşünülebilir.

Anahtar Kelimeler: İç hastalıkları hemşireliği, Hemşirelik öğrencileri, Bakım davranışları

EXAMINATION OF CARING BEHAVIORS OF NURSING STUDENTS IN INTERNAL MEDICINE WARDS

Abstract

Objectives: The quality of care in professional professional life is increased by better adopting the knowledge and experience gained in nursing education and the roles related to care and practices. The aim of this study is to examine the caring behaviors of the students in internal medicine wards and the factors affecting it.

Materials - Methods: Descriptive and cross-sectional study was conducted between May-June 2018 with 101 final-year nursing students practicing in internal medicine wards and who agreed to participate in the research. Data were collected using the "Student Description Form" and "Caring Behaviors Scale-24" prepared by the researchers. Mean, frequency, t-test and one-way anova test were used to evaluate the data collected after obtaining the necessary permissions.

Results: It was found that 70.3% of the students were women and 45.5% lived in student hostel. 97.0% of the students stated that care as the primary responsibility of the nurse. It was found that scores "assurance" sub-dimension; 5.41(0.64), "knowledge, skill" sub-dimension; 5.46(0.61), "respectful" sub-dimension; 5.48(0.57), "connectedness" sub-dimension; 5.48(0.57). The mean score of the "Caring Behaviors Scale-24" was found to be 5.45(0.53). It was found that none of the independent variables affected the scale total score and sub-dimension mean scores except for choosing the nursing department voluntarily ($p>0.05$). It was determined that the mean score of the students who stated that they chose the nursing department voluntarily was significantly higher ($p<0.05$).

Conclusions: It was determined that the students' caring behavior perceptions were above the average and good, and the students who chose the nursing department willingly showed better care behavior. For these results; it can be thought that the caring behaviors of the students who practicing in internal medicine wards are at a good level, especially in the clinics where chronic patients are present, and the interventions are also effective in developing these behaviors.

Key Words: Internal medicine nursing, Nursing Students, Caring behaviors

SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN RUH SAĞLIĞI OKURYAZARLIĞI DÜZEYLERİ VE PSİKOLOJİK YARDIM ARAMA TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ: TANIMLAYICI KESİTSEL ARAŞTIRMA

Songül DURAN¹, Şevval ERGÜN²

¹İzmir Demokrasi Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

²İzmir Demokrasi Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

İlgili yazar: songul.duran@gmail.com

ORCID : S.D; 0000-0002-2565-7784

Bu araştırma TÜBİTAK-2209 A projesi kapsamında desteklenmektedir.

Özet

Amaç: Bu çalışmadaki amacımız Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin ruh sağlığı okuryazarlığı ile psikolojik yardım arama tutumları arasındaki ilişkiyi ve ruh sağlığı okuryazarlığını etkileyen sosyo-demografik özellikleri belirlemektir.

Gereç- Yöntem: Araştırma, Nisan-Mayıs 2022 tarihleri arasında İzmir’de yer alan bir devlet üniversitesinde tanımlayıcı ve kesitsel tipte gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılmaya gönüllü olan ve belirlenen tarihler arasında ulaşılan 138 öğrenci katılmıştır. Veriler sosyo-demografik özellikleri belirleyen anket formu, Ruh Sağlığı Okuryazarlığı Ölçeği (RSOÖ) ve Psikolojik Yardım Aramaya İlişkin Tutum Ölçeği- Kısa formu PYAİTÖ-KF ile toplanmıştır. Veriler, SPSS 25 programında “sayı, ortalama, yüzde, bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA)” testleri kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin RSOÖ toplam puanı 106.34 ± 14.09 ve PYAİTÖ-KF puan ortalaması 15.57 ± 4.62 olarak belirlenmiştir. 2. Sınıfta okuyan öğrencilerde “Risk faktörlerine ve nedenlerine yönelik bilgi” 1. sınıflara oranla istatistiksel olarak daha yüksek düzeyde saptanmıştır. Kadınlarda hastalıkları tanıyabilme ve profesyonel yardıma ulaşmaya yönelik bilgi düzeyi erkeklere kıyasla daha yüksek puanda saptanırken erkeklerde ruh sağlığı ile ilgili hastalıklara yönelik uygun yardım aramayı kolaylaştıran tutumlar ve ruh sağlığı ile ilgili hastalıklara yönelik tutumlar kadınlara kıyasla daha yüksek düzeyde saptanmıştır. RSOÖ ile PYAİTÖ-KF arasında pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Sonuçlar: Öğrencilerin RSO puanı orta düzeyde saptanmış ve RSOÖ ile psikolojik yardım arama arasında pozitif bir ilişki saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci; ruh sağlığı; psikolojik mücadele

DETERMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN MENTAL HEALTH LITERACY LEVELS AND PSYCHOLOGICAL HELP SEEKING ATTITUDES OF HEALTH SERVICES VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS: A CROSSECTIONAL STUDY

Abstract

Objectives: Our aim in this study is to determine the relationship between mental health literacy and psychological help seeking attitudes of Health Services Vocational School students and to determine the socio-demographic characteristics that affect mental health literacy.

Materials - Methods: The research was carried out in a descriptive and cross-sectional type at a state university in Izmir between April and May 2022. 138 students who volunteered to participate in the research and were reached between the specified dates participated. Data were collected with a questionnaire that determines socio-demographic characteristics, Mental Health Literacy Scale (MHLS), and Attitudes towards Seeking Psychological Help-Short form. Data were evaluated by using "number, mean, percentage, independent sample t-test and one-way analysis of variance (ANOVA)" tests in SPSS 25 program.

Results: The students' total MHLS score was determined as 106.34 ± 14.09 and the mean Attitudes towards Seeking Psychological Help-Short form score was 15.57 ± 4.62 . "Knowledge about risk factors and their causes" was found to be statistically higher in 2nd grade students compared to 1st grade students. While the level of knowledge about recognizing diseases and reaching professional help in women was found to be higher than men, the attitudes that facilitate seeking appropriate help for mental health-related diseases and attitudes towards mental health-related diseases were found to be higher in men compared to women. A statistically significant positive correlation was found between MHLS and Attitudes towards Seeking Psychological Help-Short form.

Conclusions: The MHL score of the students was found to be moderate, and a positive relationship was found between MHL and seeking psychological help

Key Words: Students; mental health literacy; psychological welfare

HEM/S-12

PANDEMİ SÜRECİNDE BELİRTİ İKİLEMİ; Tükenmişlik ve Hasta Bina Sendromu

*Gülbin Konakçı¹, Elem Kocaçal², Müge Coşğun³

¹ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

² Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

³ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

İlgili yazar / Corresponding author: gulbin.konakci@idu.edu.tr

ORCID ID: G.K;0000-0002-0567-574X, E.K;0000-0001-8771-5786, M.C;0000-0003-1673-882X

Özet

Çin'in Wuhan şehrinde ortaya çıkan ve hızlı bir şekilde yayılım göstererek dünyayı etkisi altına alan yeni koronavirüs salgını (COVID-19 veya 2019-nCoV) toplumların ve bireylerin yaşantısını önemli ölçüde etkilemiş ve değiştirmiştir. Gerek sağlığı korumak gerekse sağlıkla ilgili ortaya çıkan problemlerin çözümüne yönelik olarak Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından "evde kal" sloganıyla küresel bir karantina politikası uygulamıştır. Bu politika her ne kadar hastalık için bir yarar olarak görülse de sağlık çalışanları normalin dışında daha uzun süre hastanelerde, kapalı ortamlarda çalışmışlardır. Bu sürecin uzaması ile birlikte çalışanlarda fiziksel ve ruhsal hastalık yakınmaları ortaya çıkmıştır. Ancak hem hastalık hem de tükenmişlik belirtilerini sadece hastalıkla mücadelenin etkileri olarak değil, kapalı mekânda uzun süre çalışmaları nedeniyle Hasta Bina Sendromu" (HBS) risk faktörlerine daha fazla maruziyetin de katkıda bulunduğu bir sonuç olarak ele almak daha uygun olacaktır. Gelecekteki pandemi süreçlerine hazırlıklı olabilmek için çalışanların sağlığının korunduğu sağlıklı binaların inşası önemli bir konu olarak görülmelidir.

Bu faktör ve riskler göz önüne alındığında, hastanelerde iç ortamın sağlık kalitesini arttıracak düzenlemelerin sağlık politikalarına ivedilikle eklenmesi gerekmektedir. Çalışan personelin sağlığı ve verilen sağlık hizmetinin kalitesine, HBS'nun etkisinin kanıta dayalı çalışmalarla bu düzenlemelere güncel bilgiler sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Hasta Bina Sendromu, COVID-19, sağlık çalışanları, hastane, tükenmişlik

SYMPTOM DILEMMA DURING THE PANDEMIC; Burnout and Sick Building Syndrome

Abstract

The new coronavirus outbreak (COVID-19 or 2019-nCoV), which emerged in Wuhan, China and spread rapidly and affected the world, has significantly affected, and changed the lives of societies and individuals. To protect health and to solve the problems that arise related to health, the World Health Organization (WHO) has implemented a global quarantine policy with the slogan of "stay at home". Although this policy is seen as a benefit for the disease, health workers have worked in hospitals and indoor environments for longer periods than usual. With the prolongation of this process, physical and mental illness complaints have emerged in the employees. However, it would be more appropriate to treat both the symptoms of illness and burnout not only as effects of the fight against the disease, but also because of which greater exposure to the risk factors of "Sick Building Syndrome" (SBS) also contributes due to their prolonged work indoors. To be prepared for future pandemic processes, the construction of healthy buildings where the health of employees is protected should be seen as an important issue.

Considering these factors and risks, regulations that will improve the health quality of the internal environment in hospitals should be added to health policies urgently. Up-to-date information should be provided to the health of the personnel and the quality of the health service provided, and to these regulations through evidence-based studies of the impact of SBS

Keywords: Sick building syndrome, Covid-19, healthcare workers, hospital, burnout

ANNELERİN COVID-19'DAN KORUNMAK İÇİN ÇOCUKLARINA UYGULADIKLARI BİTKİSEL/BESİNSEL YÖNTEMLER VE COVID-19 KORKUSU

Kübra Pınar GÜRKAN¹, Ezgi KARADAĞ²

¹ Halk Sağlığı Hemşireliği ABD, Hemşirelik Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Üniversitesi, İzmir

² Onkoloji Hemşireliği ABD, Hemşirelik Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Üniversitesi, İzmir

İlgili yazar / Corresponding author: kubra_qurkan@yahoo.com

ORCID: K.K; 0000-0002-0279-8189

Özet

Amaç: Bu araştırma 6-18 yaş çocuğu olan annelerin Covid-19'dan korunmak için çocuklarına uyguladıkları bitkisel/besinsel yöntemler ve Covid-19 korkusunu belirlemek amaçlanmıştır.

Gereç- Yöntem: Mayıs-Ağustos 2021 tarihleri arasında Türkiye genelinde tanımlayıcı ve kesitsel tipte yürütülen çalışmaya 201 anne dâhil edilmiştir.

Bulgular: Annelerin %86.6'sının çocuklarını Covid-19'dan korumak için bitkisel/besinsel yöntem uyguladıkları, %87.1'inin Covid-19'a karşı çocuklarının bağışıklığını arttırmak istedikleri saptanmıştır. Annelerin besinsel uygulamalardan en çok çocuklarının meyve (%86.1) ve yoğurt/kefir (%76.6) tüketmelerini sağladıklarını; bitkisel yöntemlerden ise en sık ıhlamur (%54.2) ve zencefil (%37.8) içirdiklerini belirtmişlerdir. Annelerin Covid-19 korku ölçeği puan ortalamaları 19.45 ± 4.86 (min:7, max:32) bulunmuştur.

Sonuçlar: Annelerin 6-18 yaş çocukları için sıklıkla bitkisel ve besinsel yöntemler uyguladıkları ve Covid-19 korku düzeylerinin orta düzeyde olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin, anamnezde annelerin kullandıkları tamamlayıcı yöntemleri öğrenmeleri ve kanıt temelli yaklaşımları ışığında eğitimlerini vermeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19 Korkusu, Tamamlayıcı Uygulamalar, Bitkisel Uygulamalar, Besinsel Uygulamalar

HERBAL/NUTRITIONAL METHODS APPLIED TO THEIR CHILDREN BY MOTHERS ATTEMPT TO PROTECT THEM FROM COVID-19 AND FEAR OF COVID-19

Abstract

Aim: The aim of this research is to determine the herbal/nutritional methods that mothers with 6-18-year-old children apply to their children to protect them from covid-19 and the fear of covid-19.

Materials and Method: 201 mothers were included in this descriptive and cross-sectional study conducted throughout Turkey between May and August 2021.

Results: It was determined that 86.6% of the mothers resorted to herbal/nutritional methods to protect their children from Covid-19, and 87.1% wanted to strengthen their children's immunity against Covid-19. Among the nutritional practices, mothers stated that they mostly made their children consume fruit (86.1%) as well as yogurt/kefir (76.6%) and that they most frequently made them drink linden (54.2%) and ginger (37.8%) among herbal methods. The mean Covid-19 fear scale score of the mothers was found to be 19.45 ± 4.86 (min:7, max:32).

Conclusion: It was determined that the mothers frequently applied herbal and nutritional methods for their children aged 6-18 and their Covid-19 fear levels were found to be at a moderate level. It is recommended that nurses learn the complementary methods resorted by mothers in the anamnesis and give their education in the light of evidence-based approaches.

Key Words: Fear of Covid-19, Complementary Therapies, Herbal Methods, Nutritional Methods

HEM/S-14**ACİL SERVİSE BAŞVURAN ADLİ OLGULARDA KANIT GÜVENLİĞİ****Yasemin USLU¹, Vildan KOCATEPE²**¹ Hemşirelik Fakültesi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul² Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir*

İlgili yazar / Corresponding author: vildan.dasdelen@gmail.com

ORCID: Y.U.: 0000-0001-5727-3753 V.K.: 0000-0001-6928-6818

Özet

Bireyin sağlığının bozulmasında başka birinin rolü olduğu düşünülüp, böyle bir durum iddia edildiğinde veya şüphelenildiğinde “adli olay” ve zarar gören kişi de “adli olgu” olarak değerlendirilir. Uluslararası Adli Hemşireler Birliği'nin tanımına göre; adli hemşirelik, sağlık ve adli sistemlerin kesiştiği genel hemşirelik uygulamalarıdır. Adli olguların sıklıkla karşılaşıldığı alanlardan biri de acil servislerdir. Acil servislerde adli olguyla ilk karşılaşan, iletişime geçen sağlık profesyoneli hemşireler olması nedeniyle adli olguların tespiti, delillerin tanınması ve toplanması sırasında anahtar roledir.

Acil servise başvuran şiddet ve istismara maruz kalmış kişi, cinsel ya da fiziksel istismara uğramış çocuk, zehirlenmeler, travma, iş kazası nedeniyle fiziksel ve psikolojik yıkıma uğramış birey gibi birçok adli durum olabilir. Adli olgularla sıklıkla karşılaşan acil servis hemşireleri, uzman hemşirelik becerileri ve bakım hizmeti ile ceza adalet sisteminin gerekleri ve adli bilimler arasındaki boşluğu dolduracak yetkinlikte olması gerekmektedir. Adli olguların bakım sürecini yöneten hemşirelerin delil/kanıt toplanması ve kanıt güvenliğinin sürdürülmesine yönelik yeterli bilgisinin olması gerekmektedir. Acil serviste birincil ve ikincil değerlendirme sırasında elde edilen kanıtlar durumun aydınlatılmasında ve faillerin tespitinde veya şüpheli konumundaki kişilerin suçsuzluğunun saptanmasında oldukça önemlidir. Bu kapsamda acil hemşirelerinin delil niteliği taşıyan bulguların tespiti, uygun kaydı, uygun şekilde örneklerin alınması, korunması ve delil zincirine uygun şekilde ilgili makamlara iletmede rolü oldukça önemlidir.

Acil hemşirelerinin adli olgularda beceri, davranış, koruma, önleme, bildirme stratejilerinin geliştirilmesini ve çözüm önerilerinin sunulmasını temel alan araştırmaların artması gerekmektedir. Hukuki sürecin etkin şekilde sürdürülmesi için adli olguların değerlendirilmesinde kanıt güvenliğini sürdürecekt yetkinlikte hemşirelerin görevlendirilmesi ve hizmet içi eğitim programlarına adli hemşirelik başlığının eklenmesi ve sertifikasyon programlarının planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adli Hemşirelik, Acil Hemşireliği, Acil Servis, Adli Kanıt

PRESERVATION OF FORENSIC TRACES BY NURSING IN EMERGENCY SERVICES

Abstract

When it is thought that someone else has a role in the deterioration of the health of the individual and such a situation is claimed or suspected, it is considered as a "forensic case" and the injured person is considered a "forensic case". According to the definition of the International Association of Forensic Nurses; Forensic nursing is a general nursing practice where health and forensic systems intersect. One of the areas where forensic cases are frequently encountered is emergency services. As the health professional nurses are the first to encounter and communicate with forensic cases in the emergency services, they play a key role during the detection of forensic cases, the recognition and collection of evidence.

There may be many forensic cases such as the person who applied to the emergency service, who has been exposed to violence and abuse, the child who has been sexually or physically abused, the individual who has suffered physical and psychological destruction due to poisoning, trauma, work accident. Emergency room nurses, who frequently encounter forensic cases, need to be competent to fill the gap between the requirements of the criminal justice system and forensic sciences by specialist nursing skills and care service. Nurses who manage the care process of forensic cases should have sufficient knowledge about collecting evidence and maintaining evidence security. Evidence obtained during the primary and secondary evaluation in the emergency department is very important in clarifying the situation and in identifying the perpetrators or the innocence of suspects. In this context, the role of emergency nurses in identifying evidence-bearing findings, proper recording, taking samples appropriately, preserving and transmitting them to the relevant authorities in accordance with the chain of evidence is very important.

It is necessary to increase the research based on the development of skills, behavior, protection, prevention, reporting strategies and the presentation of solution proposals of emergency nurses in forensic cases. In order to maintain the legal process effectively, it is recommended to assign nurses with the competence to maintain the security of evidence in the evaluation of forensic cases, to add the title of forensic nursing to in-service training programs and to plan certification programs.

Key Words: Forensic Nursing, Emergency Nursing, Emergency Service, Forensic Evidence

SB/S-1

REFORMER PİLATESİN BİREYLERİN DİNAMİK DENGE BECERİLERİNE VE VÜCUT KOMPOZİSYONLARINA ETKİSİ

Fatma ÇELİK KAYAPINAR¹, Meryem ÖZKAN²¹Spor Bilimleri Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir²Spor Bilimleri Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir*İlgili yazar / Corresponding author: meryemgencer97@gmail.com

ORCID: F.Ç.K; 0000 0002 2159 1706, M.Ö; 0000 0001 8594 5959

Özet

Amaç: Dokuz haftalık reformer pilates egzersizinin, bireylerin dinamik denge becerilerine ve vücut kompozisyonlarına olan etkisinin araştırılmasıdır.

Gereç-Yöntem: Araştırma, ön-ara-son testli yarı deneysel model olup, çalışma grupları; reformer pilates başlangıç (N:15) ve ileri seviye (N:15) olmak üzere, 30 bireyden oluşturulmuştur. Çalışmada dokuz hafta, haftada iki gün ve 50 dakika reformer pilates egzersizleri uygulanmıştır. Uygulama öncesi ön test, dördüncü haftada ara test, dokuzuncu hafta son test uygulanmıştır. Antropometrik özelliklerden; kilo, yağ-kas oranı, göğüs, karın, bel, kalça, uyluk çevresi ölçümleri alınırken, dinamik denge ölçümünde yıldız denge testi uygulanmıştır. Veriler SPSS 22 paket programında analiz edilip, bağımlı t-testi yapılmıştır.

Bulgular: Reformer pilatesin katılımcıların dinamik denge becerilerine ve kas kütleleri hariç vücut kompozisyonlarına olumlu etki ettiği gözlemlenmiştir.

Sonuç: Reformer pilates uygulamasının bireylerin dinamik denge becerilerini, kas kütleleri hariç vücut kompozisyonlarına olumlu etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Reformer pilates, dinamik denge, beden kütle indeksi (BKİ), yağ-kas oranı

THE EFFECT OF REFORMER PILATES ON DYNAMIC BALANCE SKILLS AND BODY COMPOSITIONS OF INDIVIDUALS

Abstract

Objectives: The aim of this study is to investigate the effect of nine-week reformer pilates exercise on individuals' dynamic balance skills and body composition.

Matharials-Methods: The research is a pre-intermediate-post-test quasi-experimental model and the study groups; reformer pilates is composed of 30 individuals, including beginner (N: 15) and advanced (N: 15). In the study, reformer pilates exercises were applied for nine weeks, two days a week and 50 minutes. Pre-test, mid-test in the fourth week, and post-test in the ninth week were applied before the application. From anthropometric features; weight, fat-muscle ratio, chest, abdomen, waist, hip and thigh circumference measurements were taken, and the star balance test was applied in the dynamic balance measurement. The data were analyzed in SPSS 22 package program and dependent t-test was performed.

Results: According to the data; It was observed that reformer pilates had a positive effect on participants' dynamic balance skills and body composition, excluding muscle mass.

Conclusions: It has been concluded that reformer pilates application has a positive effect on the dynamic balance skills of individuals and their body composition, excluding muscle mass.

Key Words: Reformer pilates, dynamic balance, body mass index (BMI), fat-muscle ratio

SB/S-2

TABATA EGZERSİZLERİNİN FUTBOL KALECİLERİNDE ÇEVİKLİK, DİKEY SIÇRAMA ve REAKSİYON ZAMANINA ETKİSİ

Alper Yüksel AKÇADAĞ, Reşat KARTAL¹, Alper KARTAL²

¹ Kilis 7 Aralık Üniversitesi

² Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

*İlgili yazar / Corresponding author: alper.kartal29@gmail.com

ORCID: R.K; 0000-0001-7302-1919, A.K; 0000-0001-5209-513

Özet

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı tabata egzersizlerinin futbol kalecilerinde çeviklik, anaerobik güç ve reaksiyon zamanına olan etkisinin incelenmesidir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya Bölgesel Amatör Lig (BAL) takımlarında oynayan (n=10) deney ve (n=10) kontrol grubu olmak üzere toplam (n=20) kaleci gönüllü olarak katılım göstermiştir. Tabata egzersizleri 8 hafta boyunca haftada 2 gün 45 dakika olacak şekilde tasarlanmıştır. Çalışmaya Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulundan onay alındıktan sonra başlanılmıştır. Çalışmaya katılım gösteren futbol kalecilerinin Tabata egzersizleri ve rutin futbol kaleci antrenmanları kulüp tesis sahalarında gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya katılan deney grubu rutin futbol kaleci antrenmanlarının yanı sıra tabata egzersiz protokolünü uygulamışlardır. Kontrol grubu ise rutin futbol kaleci antrenmanlarına devam etmişlerdir. Her iki grubun ölçümleri sekiz hafta arayla ön ve son test olarak yapılmıştır. Katılımcılara vücut ağırlık ve boy ölçümleri, T çeviklik, dikey sıçrama ve nelson reaksiyon testleri uygulanmıştır. Veri analizleri SPSS 25.0 paket programı ile gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Yapılan çalışmada gruplar arasındaki ön ve son test arasındaki farklılıklar Independent T Testi, gruplar içi analiz ise Paired T testi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda deney ve kontrol grubunun son test sonuçlarında yaş ve vücut yağ yüzdesi, çeviklik ve reaksiyon değişkenlerinde istatistiksel anlamlı farklılıklar bulunmuştur ($p<0.05$).

Sonuç ve Öneriler: Gelişen modern futbol içerisinde, futbol antrenörlerinin ve ilgili çalışmacıların futbol alternatif olarak sezon içerisinde ve sezon öncesinde tabata egzersizlerini antrenman programlarına dahil edebilirler. Bulgular neticesinde bu çalışmanın antrenörlere yardımcı olacak nitelikte olduğu düşünülmektedir.

Anahtar sözcükler: futbol, tabata, kaleci

EFFECT OF TABATA EXERCISE ON SOCCER GOALKEEPER'S AGILITY, VERTICAL JUMP AND REACTION TIME

Abstract

Aim: The aim of this study was to investigate whether the 8-week tabata exercises to be applied to football goalkeepers have an effect on agility, vertical jump and reaction time. **Method:** Material and The study consisted of goalkeepers in the Regional Amateur League teams in Aydın and İzmir. A total of (n=20) volunteer goalkeepers participated in the experimental group (n=10) and control group (n=10). Body weight and height measurements, body fat percentage, T test, vertical jump, Nelson reaction tests were applied to both groups at eight-week intervals. While the control group continued their routine soccer training, the Tabata exercise group applied Tabata exercises in addition to their routine soccer training for 45 minutes two days a week,. The analysis of the obtained data was made with the SPSS 25.0 package program. Statistically, the Independent Sample T Test (Independent Sample t-test) was used in the measurements between the pre-test and post-test of the experimental and control groups, and the Paired Sample T-test (Dependent Sample t-test) was used in the analysis between the pre-test and post-test.

Findings: There is a statistically significant difference in vertical jump, agility, left hand reaction strength and right hand reaction strength tests in the experimental group, and in the control group according to the results of the dependent sample t test, which was performed according to the Body Weight measurement, Body Fat Ratio measurement and Vertical Jump test results. ($p < 0.05$).

Result: In the developing modern football, football coaches and related workers can include tabata exercises in their training programs during and before the season as an alternative to football. As a result of the findings, it is thought that this study will help the trainers.

Keywords: soccer, tabata ,goalkeeper

SB/S-3**FUTBOL TARAFTARLARININ SPOR AHLAKINDAN UZAKLAŞMA DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ****Nurgül ÖZDEMİR¹, Neşe KOCAKULAK², Özlem ÖZDEMİR³, Arif BAYAR⁴**

¹İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Egzersiz ve Spor Bilimleri Bölümü, İzmir, Türkiye,

²İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Egzersiz ve Spor Bilimleri Bölümü, İzmir, Türkiye,

³İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İzmir, Türkiye,

⁴İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Spor Bilimleri Anabilim Dalı

İlgili yazar / Corresponding author: nurgul.ozdemir@idu.edu.tr

ORCID: N.Ö: 0000-0002-6124-6982; N.K: 0000-0001-5798-263X, Ö.Ç: 0000-0002-9205-5652, A.B: 0000-00031877-5464

Özet

Amaç: İnsanın hem zihinsel hem ruhsal hem de fiziksel sağlığını korumak için yaptığı bir uğraş alanı olan spor aynı zamanda felsefi, psikolojik, sosyolojik, ekonomik, politik, hukuki boyutları da içinde barındıran dinamik bir bütündür. Spor bir mücadeledir ve bu mücadele hem sporcunun kendini aşma çabasını hem de rakibini alt etme çabasını ifade eder ki bu mücadelenin de adil oyun kuralları çerçevesinde olması beklenir. Spor ahlakı bu adil oyun ve centilmence mücadelenin göstergesidir. Günümüze spora katılımı söz konusu bu ahlaki değerlerden uzaklaşan davranışlar sıklıkla görülmektedir. Bu düşünceden yola çıkılarak bu çalışmada taraftarların spor ahlakından uzaklaşma düzeyleri incelenmeye çalışılmıştır.

Yöntem: Araştırma taraftarların spor ahlakından uzaklaşma düzeylerini betimlemesi bakımından betimsel tarama modelinde yürütülmüş nicel bir çalışmadır. Araştırma verilerinin toplanmasında Uslu vd. (2019) tarafımdan geliştirilen Spor Ahlakından Uzaklaşma Ölçeği kullanılmıştır. Ayrıca kişisel verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formundan yararlanılmıştır. Araştırma verileri 85 kadın, 124 erkek olmak üzere toplam 209 taraftardan toplanmıştır. Verilerin analizi SPSS 23.00 İstatistik Paket Programı ile yapılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, t-testi, tek yönlü varyans analizi istatistikleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonucunda katılımcıların spor ahlakından uzaklaşma düzeylerinin yüksek olduğu gözlenmiştir. Aynı zamanda spor ahlakından uzaklaşma düzeyinin cinsiyete ve kazanmaya ilişkin bakış açısına göre farklı olduğu ancak eğitim durumu, spor yapma durumuna göre değişmediği görülmüştür.

Tartışma ve Sonuç: Araştırmada elde edilen bulgulara göre erkeklerin kadınlara göre spor ahlakından daha fazla uzaklaşmış olmasının toplumsal cinsiyet rolleri ile ilişkili olduğu düşünülmektedir. Kazanmak için sahada her şeyi yapmak mübahtır bakış açısına sahip taraftarın spor ahlakından uzaklaşma düzeyinin yüksek olmasının ise sporun adil oyun ruhundan uzak bir taraftar kitlesinin varlığını ifade ettiği söylenebilir. Ayrıca eğitim durumunun spor ahlakından uzaklaşma düzeyini tanımlamıyor olması eğitim sürecinin bireyin adil oyun ruhunu kazanmasında yeterince etki yaratamadığının ifadesi olarak kabul edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Spor, ahlak, futbol taraftarı

EXAMINATION OF THE LEVELS STAY AWAY FROM SPORTS ETHICS OF FOOTBALL FANS

Abstract

Purpose: Sport, which is a field of endeavor to protect both mental, spiritual and physical health of people, is also a dynamic whole that includes philosophical, psychological, sociological, economic, political and legal dimensions. Sports is a struggle and this struggle expresses both the effort of the athlete to overcome himself and the effort to defeat his opponent, which is expected to be within the framework of fair game rules. Sports ethics is the indicator of this fair game and gentlemanly struggle. In today's participation in sports, behaviors that deviate from these moral values are frequently observed. Based on this idea, in this study, it was tried to examine of the levels stay away from sports ethics of fans.

Method: The research is a quantitative study carried out in the descriptive survey model in terms of describing the level of alienation of the fans from sports ethics. Uslu et al. (2019) The Scale of Alienation from Sports Ethics developed by me was used. In addition, the personal information form developed by the researchers was used to collect personal data. Research data were collected from a total of 209 football fans, 85 women and 124 men. Data analysis was done with SPSS 23.00 Statistical Package Program. Descriptive statistics, t-test, one-way analysis of variance statistical techniques were used in the analysis of the data.

Results: As a result of the research, it was observed that the participants' level of alienation from sports ethics was high. At the same time, it was observed that the level of alienation from sports ethics differs according to gender and perspective on winning, but it does not change according to education status and sports status.

Discussion: According to the findings of the study, it is thought that the fact that men are more distant from sports morality than women is related to gender roles. It can be said that the high level of alienation of the fans from sports ethics, who have the perspective that it is permissible to do everything on the field to win, indicates the existence of a fan base that is far from the spirit of fair play in sports. Moreover, the fact that the education level does not define the level of alienation from sports ethics indicates that the education process does not have a sufficient effect on the individual's gaining the spirit of fair play. can be taken as an expression.

Keywords: Sports, morals, football fans

SB/S-4**SPOR YARALANMALARINDA RİSK FAKTÖRLERİ****Gülseren YÜREKLİ¹, Fatma ÇELİK KAYAPINAR¹**¹ Egzersiz ve Spor Bilimleri Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

*İlgili yazar / Corresponding author: yurekligulseren@gmail.com

ORCID: G.Y.; 0000-0002-5195-4766, F.Ç.K.; 0000-0002-2159-1706

Özet

Fiziksel aktivite ve spora katılım, sağladığı yararlar nedeniyle sağlığı doğrudan ve dolaylı olarak etkilemektedir. Profesyonel ve rekreatif amaçla spora katılım ise spor yaralanması riskini de beraberinde getirmektedir. Spor yaralanmaları profesyonel ve rekreatif amaçla spora katılan bireyler arasında oldukça yaygındır. Spor yaralanmaları kişinin sportif performansını düşürebilir ve yaralanmanın ciddiyet derecesine göre artan zamanlarda spordan uzaklaşmasına neden olabilir. Ayrıca, yaralanmaların tanı ve tedavisi için harcanan sağlık giderleri ve bireylerin spordan uzaklaşma süresi hem kişiler hem de sportif organizasyonlar için ciddi ekonomik yük oluşturabilir. Spor yaralanmalarını oluşmadan önlemek, yaralanma meydana geldikten sonra tedavi etmekle kıyaslandığında sosyal ve ekonomik açıdan daha avantajlıdır. Bu nedenle, spor yaralanmalarını etkileyen risk faktörlerinin incelenmesi ve önleyici programların oluşturulması oldukça önemlidir. Bu derlemenin amacı, spor yaralanmalarını etkileyen risk faktörlerinin incelenmesi ve bu konuda son yıllarda yapılan araştırmaların sonuçlarının sunulmasıdır.

Sonuçlar: Spor yaralanmalarını etkileyen risk faktörleri, intrinsik ve ekstrinsik olmak üzere iki ana başlık altında incelenmektedir. İntrinsik risk faktörleri sporcunun kendisi ile ilgili risk faktörlerini, ekstrinsik risk faktörleri ise çevresel ve sosyal risk faktörlerini ifade etmektedir. Aynı zamanda, risk faktörleri değiştirilebilir ve değiştirilemeyen risk faktörleri olarak incelenmektedir. Değiştirilemeyen risk faktörlerine müdahale edilemediği düşünüldüğünde spor yaralanmalarının önlenmesi amacıyla yapılan müdahalelerde değiştirilebilir risk faktörleri önem kazanmaktadır. Risk faktörlerini azaltmaya ve ortadan kaldırmaya yönelik koruyucu programların spor yaralanmalarını önleyerek toplumsal katkı sağlayacağını düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Spor yaralanmaları, Risk Faktörleri

RISK FACTORS IN SPORT INJURIES

Summary

Physical activity and participation in sports directly and indirectly affect health due to the benefits it provides. Participation in sports for professional and recreational purposes brings the risk of sports injury. Sports injuries are very common among individuals who participate in sports for professional and recreational purposes. Sports injuries can reduce the person's sports performance and may cause him to withdraw from sports at times increasing depending on the severity of the injury. In addition, the health expenses spent for the diagnosis and treatment of injuries and the period of withdrawal from sports can create a serious economic burden for both individuals and sports organizations. Preventing sports injuries before they occur is more advantageous in terms of social and economic aspects compared to treating the injury after it occurs. For this reason, it is very important to examine the risk factors affecting sports injuries and to establish preventive programs. The aim of this review is to examine the risk factors that affect sports injuries and to present the results of recent studies on this subject.

Conclusions: Risk factors affecting sports injuries are examined under two main headings as intrinsic and extrinsic. Intrinsic risk factors refer to risk factors related to the athlete himself, while extrinsic risk factors refer to environmental and social risk factors. At the same time, risk factors are examined as modifiable and non-modifiable risk factors. Considering that non-modifiable risk factors cannot be intervened, modifiable risk factors gain importance in interventions for the prevention of sports injuries. We think that preventive programs aimed at reducing and eliminating risk factors will contribute to the society by preventing sports injuries.

Keywords: Sports injuries, Risk Factors

SB/S-5

DETRAINİNG'İN KARDİYORESPIRATUAR SİSTEM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Neşe AKPINAR KOCAKULAK¹, Nurgül ÖZDEMİR¹, Hüseyin Ramazan ARSLAN¹

¹ Spor Bilimleri Bölümü, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

*İlgili yazar / Corresponding author: nese.kocakulak@idu.edu.tr

ORCID: N.A.K; 0000-0001-5798-263, N.Ö.; 0000-0002-6124-6982

Özet

Amaç: Detraining, egzersizi kısmen veya tamamen bırakma süreci olarak ifade edilmektedir. Bir başka tanıma göre detraining, antrenmanlar ile elde edilen fizyolojik ve performans özelliklerinin kazanımları korumak için gerekli olan egzersiz sıklığı, yoğunluğu veya süresindeki bir azalma veya kesilmesi olarak ifade edilmektedir. Yapılan antrenmanlarda sporcuların uyumu her zaman aynı seviyede olmamaktadır. Antrenmanla oluşan fizyolojik adaptasyonların geri dönüşlülük miktarı; kişinin antrenman durumuna, genetik özelliklerine, antrenmanın şiddet, yoğunluk ve sıklık bileşenlerinin ne kadar azaltıldığına ve antrenmana ne kadar süre ara verildiğine bağlıdır. Bu çalışmayla, egzersizi kısmen veya tamamen bırakma sürecinin dolaşım sistemi üzerine etkisinin araştırılması amaçlanmıştır.

Gereç ve yöntem: Bu araştırma kapsamında Google akademi ve PubMed' de 2000-2021 tarihleri arasında ilgili yayınlar gözden geçirilerek detraining'in kardiyorespiratuar sistem üzerindeki etkileri tartışılmıştır.

Bulgular: Yoğun antrenmanlar ile kazanılan özellikler, antrenmanlara verilen kısa bir ara ile hızla gerilemeye başlamaktadır. Kondisyonel özellikler ne kadar uzun süreç içerisinde kazanılırsa kayıpları da o kadar geç olduğu belirtilmektedir.

Sonuçlar: Detraining döneminde hız ve çeviklikteki performans kayıpları azdır, ancak esneklik performansı hızlı bir şekilde azalır. Sakatlıkları önlemek için sporcuların yıl boyunca esneklik antrenmanı yapmaları önerilmektedir. Detraining döneminde, kardiyorespiratuar dayanıklılık kayıpları, kas kuvvet, güç ve dayanıklılık kayıplarından çok daha fazla olduğu vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Detraining, Kardiyorespiratuar Sistem, Egzersiz

EFFECTS OF DETRAINING ON THE CARDIORESPIRATORY SYSTEM

Abstract

Objectives: Detraining is expressed as the process of giving up exercise partially or completely. According to another definition, detraining is expressed as a decrease or interruption in the frequency, intensity or duration of exercise necessary to maintain the gains in physiological and performance characteristics obtained by training. The harmony of the athletes in the trainings is not always at the same level. The amount of reversibility of physiological adaptations that occur with training; It depends on the person's training status, genetic characteristics, how much the intensity, intensity and frequency components of the training are reduced, and how long the training is interrupted. The aim of this study is to investigate the effect of partial or complete withdrawal of exercise on the circulatory system.

Materials - Methods: Within the scope of this research, related publications in Google academy and PubMed between 2000-2021 were reviewed and the effects of detraining on the cardiorespiratory system were discussed.

Results: The features gained through intense training begin to regress rapidly with a short break in training. It is stated that the longer the conditional characteristics are gained, the later the losses are.

Conclusions: Performance losses in speed and agility are small during the detraining period, but flexibility performance declines rapidly. It is recommended that athletes do flexibility training throughout the year to prevent injuries. It is emphasized that cardiorespiratory endurance losses are much higher than muscle strength, power and endurance losses during the detraining period.

Keywords: Detraining, Cardiorespiratory System, Exercise

SB/S-6

TEKVANDO SPORCULARININ EGZERSİZ BAĞLILIK DÜZEYLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

İsmet BEGEÇ¹, Güçlü ÖZEN²

¹ Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir
İlgili yazar / Corresponding author : guclu1234@yahoo.com

ORCID: 0000-0003-0360-5358

Özet

Spor yoluyla elde edilen sürekli ve tutarlı deneyimler sporcu bağlılığı olarak belirtilmiş ve inanç, çaba, enerji ve haz gibi kavramları içerdiği vurgulanmıştır. Bağlılık; zindelik, içselleştirme ve adanmışlık ile ortaya çıkan pozitif bir durum olarak vurgulanmakta, zindelik, yüksek düzeyde performans gösterebilme, zorluklar karşısında bile elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışmayı temsil etmektedir. Bu çalışmanın amacı 2021-2022 sezonunda İzmir il merkezinde Tekvando branş müsabakalarında mücadele eden lisanslı Elit Tekvando sporcularının egzersiz bağlılık düzeylerini incelenmesidir. Araştırmanın çalışma evreni örnekleme ile aynı olup, 2021-2022 sezonunda İzmir ilinde lisans sahibi olup çalışmaya gönüllü katılan 189 (109 erkek, 80 kadın) sporcudan oluşmaktadır. Veri toplamak için araştırmacı tarafından oluşturulan ve demografik özellikleri belirlemeye yarayan soru formu ve Guillen ve Martinez-Alvarado (2014) tarafından geliştirilen ve Sırgancı ve ark. (2019) tarafından psikometrik özellikler incelenerek Türk kültürüne uyarlanması yapılan Spora Bağlılık Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek on beş madde ve üç alt boyuttan oluşmakta ve güvenilirlik katsayısı .95 olarak verilmektedir. Verilerin analizinde SPSS-26 istatistik paket programı kullanılmıştır. Cinsiyet ve milli sporcu olma durumu bağımsız değişkenler için bağımsız t testi, eğitim ve spor yılı bağımsız değişkenleri için tek yönlü varyans analizi(Anova) testleri yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, cinsiyet, spor yapma yılı, milli sporcu durumu, eğitim durumu bağımsız değişkenleri açısından egzersiz bağlılığı ölçeği alt boyut düzeylerinde istatistiki olarak anlamlı fark tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Abstract

Continuous and consistent experiences obtained through sports are stated as athlete commitment and it is emphasized that it includes concepts such as belief, effort, energy and pleasure. Loyalty; Vitality is emphasized as a positive state that emerges with internalization and dedication, and vitality represents the ability to perform at a high level, trying to do one's best even in the face of difficulties. The aim of this study is to examine the exercise commitment levels of licensed Elite Taekwondo athletes competing in Taekwondo branch competitions in Izmir city center in the 2021-2022 season. The study population of the research is the same as the sample and consists of 189 (109 male, 80 female) athletes who have a license in Izmir and participated in the study voluntarily in the 2021-2022 season. In order to collect data, a questionnaire that was created by the researcher and used to determine demographic characteristics and developed by Guillen and Martinez-Alvarado (2014) and Sırgancı et al. (2019) examining the psychometric properties and adapting it to Turkish culture, the Sports Attachment Scale was used. The scale consists of fifteen items and three sub-dimensions, and the reliability coefficient is given as .95. SPSS-26 statistical package program was used in the analysis of the data. Independent t-test for the independent variables of gender and national athlete status, and one-way analysis of variance (Anova) tests were performed for the independent variables of education and sports year. As a result of the analysis, no statistically significant difference was found in the sub-dimension levels of the exercise commitment scale in terms of the independent variables of gender, year of doing sports, national athlete status, and educational status ($p>0.05$).

TIP/S-1**SEGMENTAL KEMİK KAYBININ EŞLİK ETTİĞİ AKUT BALİSTİK ÖN KOL KIRIKLARININ İKİ AŞAMALI REKONSTRÜKSİYON TEKNİĞİ İLE TEDAVİSİ****Hakan CİCİ¹, Hakan ZEYBEK², Hassan Salad İBRAHİM³**¹Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir²Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir³Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, Mogadişu Somali-Türkiye Recep Tayyip Erdoğan Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Somali

İlgili yazar / Corresponding author. ortocici@outlook.com

ORCID: H.C.;0000-0002-9511-4865 , H.Z.; 0000-0003-1525-9966 ,H.S.İ; 0000-0002-1377-8175

Özet

Amaç: Bu çalışmada sivillerde segmental kemik kaybının eşlik ettiği akut balistik ön kol kırıklarının tedavisinde iki aşamalı rekonstrüksiyon tekniği uyguladığımız hastalarımızın uzun dönem sonuçlarını paylaşmak amacıyla yapılmıştır. Bilgimize göre literatürde segmental kemik kaybı bulunan balistik ön kol kırıkları ile ilgili bir çalışma bulunmamaktadır.

Gereç- Yöntem: Bu tanımlayıcı retrospektif çalışmada Haziran 2018-Eylül 2019 tarihleri arasında Mogadişu-Türkiye Eğitim Araştırma Hastanesinde segmental kemik kaybı bulunan balistik ön kol kırıkları sebebiyle iki aşamalı rekonstrüksiyon prosedürü uyguladığımız 6 hastanın radyolojik ve fonksiyonel sonuçları değerlendirildi. Demografik veriler, eşlik eden yaralanmalar, kemik kaybı uzunluğu kaydedildi. Radyolojik değerlendirme ile kaynama, kaynama zamanı ve Tang sınıflaması ile fonksiyonel iyileşme değerlendirildi.

Bulgular: Ortalama yaşları 26 olan 6 hastanın 4ünde yüksek 2sinde düşük enerjili yaralanma mevcuttu. Ciddi muskulotendinöz açık yarası bulunan 3 hastada sırayla radial arter, ulnar sinir ve posterior interosseöz sinir defisiti mevcuttu. Ortalama kemik defekti 3.5 cm olarak değerlendirildi. İkinci aşamada 3 hastada NV fibula, 2 hastada iliak ve 1 hastada ulna otogreftleme yapıldı. Ortalama 7 ayda 5 hastada tam kaynama elde edildi. 1 hastada proksimal greft-kemik bileşkesinde nonunion tespit edildi. Ortalama 27 aylık takipte Tang sınıflamasına göre 3 hastada mükemmel, 2 hastada iyi ve 1 hastada kötü fonksiyonel sonuç izlendi.

Sonuçlar: Balistik ön kol kırıkları oldukça nadir görülen yaralanmalardır. Bu yaralanmaların sıklıkla savaş bölgelerinde görülmesi, yeterli kayıt ve takibin yapılamaması sebebiyle bu alanda sınırlı çalışma mevcuttur. Özellikle eşlik eden ciddi yumuşak doku defektleri, nörovasküler defisitler ve segmental kemik kayıpları bu kırıkların tedavisini zorlaştırmaktadır. Bu yaralanmaların doğası gereği nadir görülmesi sebebiyle, mevcut cerrahi prosedürü alternatif yöntemlerle karşılaştırma imkanımız bulunmasa da mevcut bulgular ışığında iki aşamalı rekonstrüksiyon tekniğinin başarılı olduğunu düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Balistik, Ön kol kırıkları, İki Aşamalı Rekonstrüksiyon

TWO STAGE RECONSTRUCTION IN SEGMENTAL BONE LOSS ASSOCIATED WITH ACUTE BALLISTIC FOREARM FRACTURES

Abstract

Objectives: The aim of this study was to evaluate long-term results of two stage reconstruction procedure in patients with segmental bone loss associated with acute ballistic forearm fractures. To our knowledge; no previous study reported about segmental bone loss associated acute ballistic forearm fractures in the literature.

Materials - Methods: In this descriptive retrospective study, radiological and functional results were evaluated of six civilian patients in which the two stage reconstruction technique was used for segmental bone loss associated with acute ballistic forearm fractures, between June 2018 and July 2019 in Mogadishu-Turkish Education and Training Hospital. Demographics, associated injuries and bone loss sizes recorded. Radiological examination was made to evaluate union and the time to union. Also, Tang classification was used to evaluate functional recovery.

Results: The median age was 26 years. High velocity injury mechanism was observed in 4 and low velocity injury mechanism was there in 2 cases. In 3 patients with massive soft tissue injury; radial artery, ulnar nerve and posterior interosseous nerve injuries were determined, respectively. The average bone loss size was 3.5 cm. NV fibula in 3 cases, iliac in 2 cases and ulna in 1 case were used for autografting. The average time to union was 7 months. Union was seen in 5 patients. There was proximal bone to graft junction non-union in one case. According to the Tang system, excellent clinical function in 3 cases, good in 2 and poor in one one case were determined.

Conclusions: Ballistic forearm fractures are uncommon and usually occur as combat related injuries. Also, there is a paucity in the literature about these type of injuries due to insufficient records in battlefields. The comminuted nature of ballistic forearm fractures and associated soft tissue defects present a challenging problem to deal with, in treatment. We believe that two stage reconstruction procedure may be a reliable option for reconstruction of segmental bone defects in ballistic forearm injuries.

Key Words: Ballistic, Forearm Fractures, Two Stage Reconstruction

TIP/S-2

PEDİATRİK FEMUR BOYUN KIRIKLARININ KAPALI REDÜKSİYON VE KANÜLE VİDA İLE FİKSASYONU

Hakan CİCİ, Sabahaddin KILIÇ

¹Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

²Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, Siirt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Siirt

İlgili yazar / Corresponding author: ortocici@outlook.com

ORCID: H.C. : 0000-0002-9511-4865 S.K. :0000-0001-7730-6030

Özet

Amaç: Pediatrik femur boyun kırıkları nadir görülen yaralanmalardır. Uzun dönemde gelişebilecek ciddi komplikasyonların önlenmesi amacıyla erken dönemde uygun redüksiyon ve fiksasyon önerilmektedir. Bu çalışma, femur boyun kırığı nedeniyle kapalı redüksiyon ve kanüle vida ile fiksasyon uygulanan 12 çocuğun klinik ve radyolojik sonuçlarını analiz etmek amacıyla planlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Kasım 2015-Aralık 2019 tarihleri arasında ortalama yaşları 9.7 olan 12 çocuk hastaya (4 erkek, 8 kız) femur boyun kırığı sebebiyle kapalı redüksiyon ve kanüle vida ile fiksasyon uygulandı. Olguların yaş, cinsiyet, yaralanma mekanizması, kırık tipi, kırık deplasmanı, postoperatif redüksiyon, takipteki radyolojik görüntülemeleri ve Ratliff skorları kayıt altına alındı.

Bulgular: Ortalama takip süresi 22.3 aydı. Altı Delbett tip 2, beş Delbett tip 3 ve bir Delbett tip 4 femur boyun kırığı olan hasta yaralanma sonrası ortalama 12.5 saatte (1-75 saat arası) opere edildi. Takiplerde Ratliff skorlarına göre 10 hastada (%83.3) tatmin edici sonuçlar gözlemlendi. 2 hastada koksa vara gelişti. Takip süresinde hiçbir hastada avasküler nekroz görülmedi.

Sonuçlar: Pediatrik femur boyun kırıklarında erken kapalı redüksiyon ve kanüle vida ile fiksasyon uzun dönem komplikasyonların önlenmesinde etkili olabilir.

Anahtar Kelimeler: Femur boyun kırığı, Pediatrik, Kapalı redüksiyon

CLOSED REDUCTION AND CANNULATED SCREW FIXATION FOR PEDIATRIC FEMORAL NECK FRACTURES

Abstract

Objective: Pediatric femoral neck fractures are uncommon injuries. Accurate early reduction and fixation is recommended to avoid serious long-term complications. The aim of this study was to analyze the clinical and radiological outcomes of 12 children with femoral neck fractures who were treated with closed reduction and cannulated screw fixation.

Method: Between November 2015 and December 2019, 12 children (4 males, 8 females) with an average age of 9.7 were operated by closed reduction and cannulated screw fixation for femoral neck fractures. We evaluated the medical records of all patients, including age, gender, injury mechanism, fracture type, initial displacement, postoperative reduction, follow-up roentgenograms and Ratliff's scores.

Results: The mean follow-up was 22.3 months (range 12–47 months). Six Delbett type 2, five Delbett type 3 and one Delbett type 4 fractures were operated with an average time to surgery of 12.5 (range: 1-75 hours). Satisfactory outcomes according to Ratliff's criteria were obtained in 10 (%83.3) children. Coxa vara occurred in 2 cases. Any avascular necrosis was not seen during the follow-up period.

Conclusion: Early closed reduction and cannulated screw fixation may be effective to avoid long-term complications in pediatric femoral neck fractures.

Key Words: Femoral neck fractures, Pediatric, Closed reduction

TIP/S-3

DIYABET İLE İLİŞKİLİ EREKTİL DİSFONKSİYON: HİSTOPATOFİZYOLOJİ VE GÜNCEL FARMAKOLOJİK TEDAVİ

Neslihan DÜZENLİ¹, Başak BÜYÜK², Murat OLUKMAN³¹ Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Tıp Fakültesi, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir² Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı, Tıp Fakültesi, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir³ Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Tıp Fakültesi, Ege Üniversitesi, İzmir

İlgili yazar / Corresponding author : neslihan.duzenli@idu.edu.tr

ORCID: N.D; 0000-0001-6764-4423; B.B; 0000-0003-1817-2241; M.O;0000-000299868-4716

Özet

Penil ereksiyon, ağırlıklı olarak otonom sinir sisteminin kontrolü altındaki vasküler bir hemodinamik olaydır. Cinsel bir uyarana yanıt olarak fonksiyonel bir sinirsel iletiminin olması, kavernozaal düz kasın gevşemesi, arteriyel kan akımının artması ve venöz kan akımının kısıtlanması sağlıklı bir erektil fonksiyon için koordineli olarak gerçekleşmesi gereken olaylardır. Erektile disfonksiyon (ED), yeterli bir cinsel ilişki için yeterli bir penil ereksiyona ulaşılamaması ve/veya sürdürülememesi olarak tanımlanmaktadır. ED, multifaktöriyel ve geniş bir etiyolojik spektruma sahiptir. Diabetes mellitus (DM), ED'nin en sık nedenlerinden biri olup diyabetli erkeklerde prevalansı %50-75'tir ve diyabetik olmayanlara göre 3.5 kat daha fazla görülmektedir. Biz, burada penisteki erektil yapıların özelliklerini, penil ereksiyonun fizyolojisi ve DM ile ilişkili ED'nin patofizyolojisini, ED tedavisinde güncel olarak kullanım onayı olan farmakolojik tedavi seçeneklerini ve bunların diyabetik hastalarda etkinliklerini gözden geçirdik.

Anahtar Kelimeler: Diyabetes mellitus, Erektile disfonksiyon, Farmakolojik tedavi, Penil ereksiyon

DIABETES-RELATED ERECTILE DYSFUNCTION: HISTOPATHOPHYSIOLOGY AND CURRENT PHARMACOLOGICAL THERAPY

Abstract

Penile erection is a vascular hemodynamic event predominantly under the control of the autonomic nervous system. A functional neurotransmission in response to a sexual stimulus, relaxation of cavernosal smooth muscle, increased arterial blood flow, and restriction of venous blood flow are events that must occur in coordination for a healthy erectile function. Erectile dysfunction (ED) is the inability to achieve and/or maintain an adequate penile erection for adequate sexual intercourse. ED has a wide and multifactorial etiological spectrum. Diabetes mellitus (DM) is one of the most common causes of ED. The prevalence of ED is 50-75% in men with diabetes, and it is 3.5 times more common than in non-diabetic men. Here, we reviewed the erectile structures in the penis, the physiology of erection and the pathophysiology of DM-related ED, the pharmacological treatment options currently approved for use in the treatment of ED, and their effectiveness in diabetic patients.

Key Words: Diabetes Mellitus, Erectile dysfunction, Pharmacological Treatment, Penile Erection

TIP/S-4

HEMŞİRELERİN GÖĞÜS CERRAHİSİ GİRİŞİMLERİ HAKKINDA EĞİTİM ÖNCESİ VE SONRASI BİLGİ BİRİKİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sercan AYDIN¹

¹Göğüs Cerrahisi Kliniği, İzmir Demokrasi Üniversitesi Buca Seyfi Demirsoy Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

İlgili yazar / Corresponding author: drsrcn@gmail.com

ORCID: S.A; 0000-0002-7952-5891

Özet

Amaç: Çalışmamız geçmişte göğüs cerrahisi (GC) kliniği içermeyen bir sağlık kuruluşundaki uygulamaların standardize olmamasından köken almıştır. Hemşirelerin GC hastasının takibine dair eğitim öncesi (EÖ) bilgi düzeyini ölçmeyi, eğitimden faydalanma düzeyine etkili faktörleri araştırmayı amaçlamaktadır.

Gereç- Yöntem: Çalışmaya hastane etik kurulunun 31.08.2022 tarihli 2022/08-105 numaralı kararıyla başlanmıştır. Popülasyon 2022'nin Eylül ayında verilen seri eğitimler ile oluşturulmuştur. Hemşirelerin yaşı, deneyimi, eğitim düzeyi, eğitim motivasyon gerekçesi, mesleklerine olan sevgileri sorgulanmıştır. Katılımcılara GC girişimlerinde temel bilgileri sorgulayan 12 soru yöneltilmiştir. Ardından GC uygulamaları hakkında eğitim verilmiştir. Sınav sorularına eğitim içerisinde atıf yapılmamıştır. Eğitim sonrası (ES) test tekrarlanmıştır. EÖ ve ES başarı seviyeleri, farkları ve demografik özellikler kayıt altına alınmış SPSS paket programı ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya 53' ü (%89.8) kadın 59 katılımcı dahil oldu. Yaş ortalaması 35.6±8.6(23-51) olarak saptandı. Tümü hemşirelerden oluşan popülasyonda olguların 51' i (%86.4) dört yıl, üçü iki yıl üniversite eğitimi alırken beş olgu yüksek lisans mezunu olduğunu bildirdi. Median görev süresi 156 (4-396) ay idi. Araştırmaya en yoğun katılım 18 olgu (%30.5) ile acil servisten oldu. Ortalama sınav puanı EÖ 51.3±18.6(16.7-91.7), ES ise 77.4±13.8(33.3-100) olarak saptandı. Ortalama başarı değişikliği 26.1±17(-16.7-66.7) bulundu. EÖ sınav başarısı ya da başarı artırma durumu yaş, cinsiyet, öğrenim yılı, geçmişte ya da şu anda çalışılan klinik, alınan eğitim, çalışma süresi, mesleğe olan sevgiyle ilişkili bulunmamıştır. İstatistiksel anlamlılık saptanmasa da eğitim başarısındaki en yoğun artış ortalama 29.1±15.9(0-66.7) puan ile öğrenme isteği ile katılanlarda gözlenmiştir (p=0.23). EÖ puanı en düşük olan acil servis ortalama 31.02±16.86(0-66.7) puanlık bir artış ile eğitimden en çok faydalanan ekip olmuştur.

Sonuçlar: GC kliniği kendine has girişimler ve takip bilgileri barındırmaktadır. Standart okul eğitimi hastaların yönetiminde yetersiz kalabilmekte, acil durumlar mesleki stres kaynağı olmaktadır. Özellikle acil servis gibi alanlarda tekrarlayan eğitimlerle bilgilerin güncel tutulması komplikasyon oranları ve hizmet kalitesi açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cerrahi, Eğitim, Göğüs, Girişim, Hemşire

EVALUATION OF THE NURSES' KNOWLEDGE BEFORE AND AFTER EDUCATION ABOUT THORACIC SURGERY OPERATIONS

Abstract

Objectives: Our study originated from the non-standardization of practices in a healthcare institution which didn't include thoracic surgery department (TS) in the past. It aims to investigate the nurses' pre-education (PE) knowledge about the follow-up of TS patients and the factors affecting the level of benefitting from education.

Materials - Methods: The study started with the decision of the hospital ethics committee dated 31.08.2022 and numbered 2022/08-105. The population was consisted by serial presentations in September of 2022. The age, experience, education, motivation for education, and love of the profession of the nurses were queried. Participants were asked 12 questions on basic information about TS operations. Afterwards, a presentation was made on TS operations and the test was repeated. Questions of the exam were not cited in the lesson. PE and post education (POE) results, change and demographic characteristics were recorded and analyzed with the SPSS package program.

Results: Fifty-three (89.8%) of 59 individuals were women. The mean age was 35.6 ± 8.6 (23-51). In the population, all of which were nurses, 51 of the cases (86.4%) reported that they had four, three had two-year university education, while five cases had master's degree. The median tenure of office was 156 (4-396) months. Most of the participants were from the emergency department with 18 (30.5%) cases. The mean score was found 51.3 ± 18.6 (16.7-91.7) before and 77.4 ± 13.8 (33.3-100) after education. The mean score change was 26.1 ± 17 (-16.7-66.7). PE, POE scores or change were not found to be associated with age, gender, education, clinic worked in the past or present, tenure of office and love for the profession. Although no statistical significance was found, the most increase in score was observed in those who participated with the desire to learn, with an average score of 29.1 ± 15.9 (0-66.7) ($p=0.23$). Although the emergency department had the lowest PE score, it was the team that benefited the most from the education with mean increase of 31.02 ± 16.86 (0-66.7) points.

Conclusions: TS has particular interventions and follow-up information. School education may be insufficient in the management of patients, and emergencies become a source of occupational stress. Keeping the information up-to-date with repetitive trainings, especially in areas such as emergency services, is important in terms of complication rates and service quality.

Key Words: Chest, Education, Nurse, Operation, Surgery

TIP/S-6

2-13 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARDA KALÇA EKLEMİNİN MORFOMETRİK OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Vildan ÖNAL¹, Ayfer METİN TELLİOĞLU², Yasemin DURUM POLAT³

¹ Anatomi Anabilim Dalı, Tıp Fakültesi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

² Anatomi Anabilim Dalı, Tıp Fakültesi, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın, Türkiye

³ Radyoloji Anabilim Dalı, Tıp Fakültesi, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın, Türkiye

İlgili yazar / Corresponding author: onalvildan@gmail.com

ORCID: V.Ö;0000-0002-8292-0913, A.M.T; 0000-0002-3720-1936, Y.D.P; 0000-0002-4452-6632

Özet

Amaç: Çalışmamızda 2-13 yaş grubu sağlıklı çocukların kalça eklemlerinin radyografik görüntüler üzerinden morfometrik olarak değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç - Yöntem: Ortalama yaşı 6.4 olan 300 sağlıklı çocuğun (133 kız, 167 erkek) 600 normal kalçasında Acetabular indeks, ACM açısı, MZ mesafesi, Sharp açısı, CE açısı, Femur başı örtünme oranı, kranial ve medial eklem boşluğu pelvis AP grafileri üzerinden dijital ortamda ölçüldü. Çalışmamızda anlamlılık düzeyi $p<0,05$; $p<0,01$ olarak alındı.

Bulgular: Acetabular indeks, ACM açısı, MZ mesafesi, Sharp açısı, kranial ve medial eklem boşluklarının yaşla birlikte azaldığı, Acetabular derinlik değerinin ve CE açısının yaşla birlikte arttığı, CE açısının ergenlik döneminde ve erkeklerde, kranial eklem boşluğunun kızlarda taraflar arasında (sağ-sol) farklılık gösterdiği, Acetabular indeks, ACM açısı ve Sharp açısında kızların erkeklerden büyük değerlere, MZ mesafesi, femur başı örtünme oranı, CE açısı ve medial eklem boşluğunda erkeklerin kızlardan büyük değerlere sahip olduğu, Acetabular derinlik değerinin ve kranial eklem boşluğunun cinsiyetler arasında anlamlı bir farklılık göstermediği sonuçlarına varılmıştır.

Sonuç: Normal değerlerin elde edilmesi, GKD ve Legg-Calve-Perthes hastalığı dahil birçok klinik durumun tanı ve tedavisinde yol gösterici olacaktır. Sağlıklı çocuklar ile Cerebral Palsy tanısı almış çocukların kalçalarını karşılaştırmak için de kullanılabileceği düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Acetabular indeks, ACM açısı, CE açısı, kalça eklemi, radyolojik değerlendirme

MORPHOMETRIC ASSESMENT OF THE HIP JOINT IN CHILDREN AGED 2-13 YEARS

Abstract

Objectives: Our study aimed to evaluate the hip joints of healthy children aged 2-13 years morphometrically through radiographic images.

Material - Methods: Demographic characteristics of 300 healthy children in our study include an average age of 6.4 years old based on the 2-to-13-year-old bracket and gender classified to 133 girls and 167 boys. A total of 600 normal hips from these children were digitally measured based on Acetabular Index, ACM angle, MZ distance, Sharp angle, CE angle, Femoral Head Coverage Ratio, Cranial and Medial Joint Space. Statistical analysis of the data revealed a P value less than 0.05 and 0.01 which is considered significant.

Results: It was found out that Acetabular Index, ACM angle, MZ distance, Sharp angle, Cranial and Medial Joint Spaces decreased with age; Acetabular Depth value and CE angle increased with age; the CE angle differed between the sides (right-left) during adolescence and in boys; and the Cranial Joint Space differed between the sides in girls. In addition, girls had higher values than boys in terms of Acetabular Index, ACM angle, Sharp angle, MZ distance, and Femoral Head Coverage Ratio; CE angle and Medial Joint Space were higher in girls; and Acetabular Depth Value and Cranial Joint Space did not differ significantly between genders.

Conclusion: Obtaining the normal values will guide in the diagnosis and treatment of many clinical conditions including DDH and Legg-Calve-Perthes disease. It can also be used to compare the hips between healthy children and those diagnosed with Cerebral Palsy.

Keywords: acetabular index, ACM angle, CE angle, child hip radiography, hip joint

TIP/S-7

SAĞLIK PERSONELLERİNİN İNFERTİLİTEYE YÖNELİK TUTUMLARI İLE TAMAMLAYICI VE ALTERNATİF TIP UYGULAMALARINA YÖNELİK BİLGİ VE GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

Özge DURSUN¹, Sevde AKSU²

¹ Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi, Balıkesir

² Balıkesir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Balıkesir

İlgili yazar / Corresponding author: dursun.ozge.10@gmail.com

ORCID: 0000-0003-2020-3684

Özet

Amaç: Bu çalışma sağlık personellerinin infertiliteye yönelik tutumları ile tamamlayıcı ve alternatif tıp uygulamalarına yönelik bilgi ve görüşlerinin belirlenmesi amacı ile yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipte yapılan çalışmanın örneklemini 01.11.2021-31.01.2022 tarihleri arasında Balıkesir Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesinde çalışan 56 ebe ve hemşire, 84 doktor, 40 diğer sağlık personeli oluşturmuştur. Veriler; Anket Formu ve İnfertiliteye Yönelik Tutum Ölçeği (İYTÖ) kullanılarak elde edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılan sağlık çalışanlarının yaş ortalaması 30,83 olup, % 78,3'nün kadın, %70'inin üniversite mezunu, % 56,7'sinin evli, %46,7'sinin doktor, %31,1'inin ebe ve hemşire ve olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların %46,7'si çocuk sahibi olup %5'inin tedavi yöntemi kullanarak gebe kaldığı saptanmıştır. Sağlık personellerinin %51,7'sinin tamamlayıcı ve alternatif tıp yöntemleri hakkında bilgi sahibi olduğu, bu yöntemlerden en çok zihin beden uygulamaları (%36,1) ve biyolojik temelli uygulamaları (%25,9) bildiği belirlenmiştir. Çalışmamızda İnfertiliteye Yönelik Tutum Ölçeği puanının ortalaması 28,72±3,76 olarak tespit edilmiştir.

Sonuç: İnfertilite tedavisinde tamamlayıcı ve alternatif tıp uygulamalarının etkin bir rol oynadığı ve bu yöntemler ile ilgili eğitimlerin düzenlenmesi farkındalığın artırılması açısından oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Alternatif Tıp, İnfertilite, Tamamlayıcı Tıp

DETERMINING THE ATTITUDES OF HEALTH STAFF AGAINST INFERTILITY AND THEIR KNOWLEDGE AND OPINIONS ON COMPLEMENTARY AND ALTERNATIVE MEDICINE PRACTICES

Abstract

Aim: This study was conducted to determine the attitudes of health personnel towards infertility and their knowledge and views on complementary and alternative medicine practices.

Materials and Methods: The sample of the cross-sectional study consisted of 56 midwives and nurses, 84 doctors, and 40 other health personnel working at Balıkesir University Health Practice and Research Hospital between 01.11.2021 and 31.01.2022. Data; It was obtained by using the Questionnaire Form and the Attitudes Towards Infertility Scale (İYTÖ).

Results: The average age of the health workers participating in the study was 30.83, 78.3% were female, 70% were university graduates, 56.7% were married, 46.7% were doctors, 31.1% were midwife and nurse and were determined to be. It was determined that 46.7% of the participants had children and 5% of them became pregnant using the treatment method. It was determined that 51.7% of the health personnel had knowledge about complementary and alternative medicine methods, and among these methods, mind-body practices (36.1%) and biological-based practices (25.9%) were known the most. In our study, the mean score of the Attitudes Towards Infertility Scale was found to be 28.72 ± 3.76 .

Conclusion: Complementary and alternative medicine practices play an active role in the treatment of infertility and it is very important to raise awareness about these methods.

Keywords: Alternative Medicine, Infertility, Complementary Medicine

TIP/S-8

PEDİATRİK SUPRAKONDİLER HUMERUS KIRIKLARINDA TRANSOLEKRANON FOSSA PİNLEME İLE ÇAPRAZ PİNLEMENİN BİYOMEKANİK OLARAK KARŞILAŞTIRILMASI

Onur GÜRSAN¹, Buğra HÜSEMOĞLU²¹ Ortopedi ve Travmatoloji ABD, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir² Biyomekanik AD, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir

İlgili yazar / Corresponding author: onur_84_gursan@hotmail.com

ORCID: O.G: 0000-0002-6356-3834; B.H: 0000-0003-1979-160X

Özet

Amaç: Çapraz tel konfigürasyonu artan bir iatrojenik ulnar sinir hasarı riskini beraberinde getirir. Transolekranon fossa (TOF) yöntemi ile K teli uygulamasının, ulnar sinir hasarı riski olmaksızın bir stabil fiksasyon elde edilebileceği düşünülmektedir. Mevcut çalışma, çocuklarda humerusun deplase suprakondiler kırığı için transolekranon lateral telleme ve geleneksel çapraz tellemenin biyomekanik analizini amaçlamaktadır.

Gereç- Yöntem: Biyomekanik testler için çalışmada 12 adet anatomik humerus kemiği (5010 Humerus; Synbone, Malans, Switzerland) kullanılmıştır. Hazırlanan 3D baskılı klavuzlar kullanılarak kırık hatları testere yardımıyla oluşturulduktan sonra yine klavuzlar yardımıyla çapraz k teli (Ø 1.8 mm) (Grup 2) konfigürasyonu ile transolekranon fossa geçişli sadece lateralden tespit (Grup 1), bending ve torsiyon dayanıklılığı açısından biyomekanik olarak karşılaştırılmıştır. Bending testleri 60 N a kadar 60 mm/dk kuvvet uygulanmıştır. Torsiyon testleri ise maksimum 4,5 Nm tork ile sınırlandırılmıştır. Failure testinde ise kırılana kadar test uygulanmıştır. P değeri <0.05 anlamlı kabul edildi.

Bulgular TOF grubunda stiffness düşük izlendi. Bending için direnç değeri ise Grup 1 için 1,75 Nm/mm, Grup 2 için 2,68 Nm/mm (p=0,008) olarak bulundu. 4,5 Nm lik sınırlandırılmış torsiyon testinde ise Grup 1 direnç değeri 0,20 Nm/°, Grup 2 için 0,31 Nm/° bulunmuştur (p= 0,008). Torsiyon başarısızlık testi ise numuneler kırılana kadar yük uygulanmış, Grup 1 için 0,13 Nm/° , Grup 2 için 0,17 Nm/° olarak kaydedilmiştir (p= 0,002).

Sonuçlar: Potansiyel iatrojenik ulnar sinir yaralanması riskini azaltmak için önerilen olekranon fossa geçişli sadece lateralde k telleri ile tespit, torsiyonel açıdan çapraz k telleri ile tespiti göre instabildir. çapraz k teli ile tespit mini open prosedürler ulnar sinirin iatrojenik yaralanmasını azaltabileceği düşünülmelidir.

Anahtar Kelimeler: Suprakondiler Humerus Kırığı, Olekranon Fossa, İatrojenik ulnar sinir yaralanması

COMPARISON OF TRANSOLECRANON FOSSA PINNING AND CROSSED PINNING IN PEDIATRIC SUPRACONDYLAR HUMERUS FRACTURE: A BIOMECHANICAL STUDY

Abstract

Objectives: The crossed pin configuration carries with it an increased risk of iatrogenic ulnar nerve injury. Transolecranon fossa (four cortical) pinning may result in stable fixation without risk of ulnar nerve injury. The current study aims at a biomechanical analysis of trans-olecranon lateral pinning and conventional crossed pinning for displaced supracondylar fracture of the humerus in children.

Materials - Methods: 12 anatomical humerus models (5010 Humerus; Synbone, Malans, Switzerland) were used in the study. After the the cross fracture lines were created with the help of a saw using the prepared 3D printed guides, k wire (\varnothing 1.8 mm) (Group 2) configuration and the transolecranon fossa transitioning only from the lateral fixation (Group 1) were biomechanically compared in terms of bending and torsional strength. During the bending tests 60 mm/min force was applied up to 60 N. Torsional tests are limited to a maximum torque of 4.5 Nm. In the failure test, the test was applied until the model eventually broke. P value <0.05 was considered significant.

Results: Stiffness in TOF group is lower. The resistance value for bending in group 1 is 1,75Nm/mm and 2,68/mm in group 2 ($p=0,008$).In the 4.5 Nm limited torsional test, the resistance value was found to be 0.20 Nm/ $^{\circ}$ for Group 1 and 0.31 Nm/ $^{\circ}$ for Group 2 ($p= 0.008$). Torsion failure test, on the other hand, load was applied until the samples were broken, it was recorded as 0.13 Nm/ $^{\circ}$ for Group 1 and 0.17 Nm/ $^{\circ}$ for Group 2 ($p= 0.002$).

Conclusions: Fixation with only lateral k-wires passing through the olecranon fossa configuration, although recommended in order to reduce the risk of potential iatrogenic ulnar nerve injury, was found to be torsionally unstable compared to fixation with crossed- k-wire configuration. Other methods such as mini open technique should be considered when applying crossed- k -wire technique.

Key Words: Supracondylar Humerus Fracture, Olecranon Fossa, Iatrogenic Ulnar Nerve Injury

YB/S-1

AVRUPA BİRLİĞİ TARAFINDAN DESTEKLENEN GERONTEKNOLOJİK PROJELER

Mehmet Ali ŞENER¹, Zeynep SOFUOĞLU²

¹ Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yaşlı Sağlığı Tezli YL. Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, Türkiye,

² İzmir Demokrasi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye,
İlgili yazar / Corresponding author: mehmetalisenener627@gmail.com

ORCID: M.A.Ş; 0000-0002-2491-905X, Z.S; 0000-0003-4136-9739

Özet

Son yıllarda yaşlı nüfusunda tüm dünyada önemli bir artış yaşanmıştır. Türkiye de dâhil olmak üzere gelişen ülkeler ve gelişmiş ülkeler arasında yaşanan nüfus açısından bazı sorunlar ortaya çıkmaya başlamış ve benzer sorunlara toplu çözümler bulabilmek için çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Konunun giderek artan önemi devlet, bilim ve iş çevrelerinde ilgiyi arttırmaktadır. Gelişen teknoloji yaşlılar için güvenlik, koruma, hareket kabiliyeti, bağımsız yaşama ve sosyal hayata katılım konularında önemli katkılar sağlayabilir. Bu konularda “geronteknoloji” başlığı altında sağlık, bakım, eğlence ve yardımcı sistemler konusunda projeler üretilmektedir. Bu projelere çeşitli kurum ve kuruluşlarca destek verilmekte, yapılan pilot uygulamalar ile birlikte de bu projelerin yararlılığı ve eksik tarafları ölçülmektedir. Avrupa Birliği geronteknoloji alanında birçok projeye maddi destek sağlamakta ve artan yaşlı popülasyonun hayatına etkisini izlemektedir. HosmartAI, Spring, Care4Old, ProCareLife, CarePath ve E-Vita projeleri 2 milyon Avrodan daha fazla destek alan yakın zamanlı(2020 Ocak ayı ve sonrası) projelerden başlıca olanlarıdır. Bu projelerdeki amaç sadece sağlık değil yaşlı bireylerin hayat kalitelerini arttırarak uzayan insan ömrüne farklı bir bakış getirip aktif yaşlanma kültürünü de aşılaktır. Tüm projeler pilot uygulamaları farklı ülkelerde ve farklı kültürlerde değişik ortamlarda deneyim sağlayıp elde edilen verileri analiz ederek sonuçlar çıkarmaktadır. Tüm bu projeler göstermektedir ki uzayan insan ömrüne gelişen teknoloji yardımıyla çeşitli dokunuşlar yapılarak daha kaliteli, aktif ve sağlıklı bir yaşam sağlamak mümkündür. Ayrıca gelişen teknolojiye ayak uydurmakta güçlük çeken “Dijital Göçmen” olarak isimlendirilen 65 yaş üstü bireylere bu tür destekler verildiğinde her açıdan kendilerini daha iyi hissettikleri ve sosyal olarak daha aktif oldukları görülmektedir. Geronteknolojik projeler tüm dünya da artarken ülkemizde de bu tür projelere mutlaka destekler verilmeli ve yaşanan toplumumuza destek sürekli hale gelmelidir.

Amaç: Bu çalışma teknolojinin yaşlı yaşamı kalitesine ve yaşlı sağlığına etkilerini yönelik projeleri ve projelerin önemini tespit etmek amacıyla yapılmıştır.

Kapsam: Araştırmaya Avrupa Birliği Horizon 2020 programı kapsamında 2020 yılı Ocak ayından sonra başlayan 2 Milyon Euro ve üzeri projeler ele alınmıştır.

Gereç-Yöntem: Nitel araştırma deseni kullanılarak yapılan bu çalışmada doküman analizi yöntemi kullanılarak araştırma verileri toplanmıştır. Seçilen projelere Avrupa Birliği projelerinin yer aldığı online site olan CORDIS(<https://cordis.europa.eu>)’ten ulaşılmıştır.

Sonuçlar: Birçok ülkede hızla yaşanan nüfusa, sağlık ve bakım hizmetlerinin verimli bir şekilde sunulması gerekmektedir. Yaşlıların kişisel bakımı, evlerinde yalnız olmaları ve sağlıklarını etkileyen öngörülemeyen durumların ortaya çıkması sebebiyle sürekli takip edilmesi ve tedavi edilmesi gerekir. Ayrıca yaşlılarda ev içi fiziksel aktiviteleri, vital bulguları, ev içi ve dışı çevresel düzenlemelerini geliştirmek için çalışmalar yapılmıştır. Tüm bu sebepler

doğrultusunda resmi kurumlarda artan yaşlı nüfusu için çeşitli projeler üretmiş ve destek olarak projelerin üretilmesinde öncü olmuşlardır. Gelişen teknoloji ile birlikte de tüm bu ihtiyaçlara yönelik projeler daha kolay üretilmiş ve geronteknoloji kavramı altında toplanarak uygulamaya sokulmuştur. Çalışma da incelenen Avrupa Birliği desteği alan 6 proje yaşlı bireylerin hayat kalitelerini olumlu etkileyerek güvenli, sağlıklı ve bakımlı yaşlanmayı sağlayarak yaşlı bireylere daha iyi imkânlar sunmaktadır. Ayrıca yapılan projeler daha sonrasında yapılabilecek projelere ışık tutarak geleceğin yaşlıları için nelerin yapılabileceğini göstermekte ve belki de yapılan bu çalışmalar sayesinde yaşlı bireylerin yaşam süresi uzamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Geronteknoloji, Yaşlı, Teknoloji, Proje, Avrupa Komisyonu

GERONTECHNOLOGICAL PROJECTS SUPPORTED BY THE EUROPEAN UNION

Abstract

In recent years, there has been a significant increase in the elderly population all over the world. Some problems have started to emerge in terms of the aging population among developing and developed countries, including Turkey, and various studies have been carried out to find collective solutions to similar problems. The increasing importance of the subject raises interest in government, science and business circles. Developing technology can provide important contributions to the elderly in terms of safety, protection, mobility, independent living and participation in social life. Projects on health, care, entertainment and auxiliary systems are produced under the title of "gerontechnology" on these subjects. These projects are supported by various institutions and organizations, and the usefulness and deficiencies of these projects are measured together with the pilot applications. The European Union provides financial support to many projects in the field of gerontechnology and monitors the impact on the life of the increasing elderly population. HosmartAI, Spring, Care4Old, ProCareLife, CarePath and E-Vita projects are among the most recent (January 2020 and beyond) projects that received more than 2 million Euros. The purpose of these projects is not only to increase the quality of life of the elderly, but also to instill a culture of active aging by bringing a different perspective to the extended human lifespan. All projects draw conclusions by analyzing the data obtained by providing experience in different environments in different countries and different cultures. All these projects show that it is possible to provide a higher quality, active and healthy life by making various touches to the extended human life with the help of developing technology. In addition, when such support is given to individuals over the age of 65, who are called "Digital Immigrants" who have difficulty in keeping up with the developing technology, it is seen that they feel better in every aspect and are more socially active. While gerontechnological projects are increasing all over the world, such projects should definitely be supported in our country and support for our aging society should become continuous.

Objectives: This study was carried out in order to determine the importance of the projects and the effects of technology on the quality of life of the elderly and the health of the elderly.

Content: Within the scope of the European Union Horizon 2020 program, projects of 2 Million Euros and above, which started after January 2020, were discussed.

Materials - Methods: In this study, which was carried out using a qualitative research design, research data were collected using the document analysis method.

Results: In line with the data obtained from the smart watches used for 30 days, the heart rate was measured between 60-70 while at rest, 74-85 during walking and 100-120 when doing

sports. The saturation value was measured between 97-100. Stress value is at medium level. The data, which did not show any fall or abnormality in heart rate, were also recorded in the health information, in the applications of smart watches on smart phones.

Conclusions: In many countries, it is necessary to provide health and care services efficiently to the rapidly aging population. Due to the personal care of the elderly, being alone at home and the emergence of unpredictable situations that affect their health, they need to be followed and treated constantly. In addition, studies have been carried out to improve indoor physical activities, vital signs, indoor and outdoor environmental regulations in the elderly. In line with all these reasons, they have produced various projects for the increasing elderly population in official institutions and have been a pioneer in the production of projects as support. With the developing technology, projects for all these needs have been produced more easily and gathered under the concept of gerontechnology and put into practice. The 6 projects that received the support of the European Union, which were examined in the study, positively affect the quality of life of elderly individuals and provide better opportunities for elderly individuals by providing safe, healthy and well-groomed aging. In addition, the projects carried out show what can be done for the elderly of the future by shedding light on the projects that can be done later, and perhaps the life span of the elderly individuals is prolonged thanks to these studies.

Key Words: Gerontechnology, Elderly, Technology, Project, European Commission

YB/S-2

YAŞLI BİREYLERDE AĞRI YÖNETİMİNDE KULLANILAN NONFARMAKOLOJİK YÖNTEMLER

Merve ÇOBANOĞLU¹, Zeynep SOFUOĞLU²

¹ Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yaşlı Sağlığı Tezli YL. Bölümü, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, Türkiye

² İzmir Demokrasi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye,
İlgili yazar / Corresponding author: cobanoglumerve@gmail.com

ORCID: Z.S: 0000-0003-4136-9739

Özet

Yaşlanma, evrendeki tüm canlılarda molekül, hücre, doku, organ ve sistemler düzeyinde zamanın ilerlemesiyle ortaya çıkan, geri dönüşü olmayan fiziksel, işlevsel, bilişsel ve biopsikososyal işlevlerde azalmaya neden olan evrensel ve doğal bir süreçtir. (Cangöz B, Gökçe Kutsal Y, Kızıl-Özel ET, Baran Z.,2012) Yaşlıların büyük çoğunluğunda en az bir tane kronik hastalık mevcuttur (Aslan, G., Kılıc, D. ,2022). Kronik hastalıklarda görülen en önemli sorunlardan birisi ağrıdır. Ağrı; Uluslararası Ağrı Araştırmaları Birliği tarafından “vücudun belli bir bölgesinden kaynaklanan, doku harabiyetine bağlı olan veya olmayan bireyin geçmişteki deneyimleriyle ilgili istenmedik bir duyuşsal, emosyonel ve hoş olmayan davranış şekli” olarak tanımlanmıştır (Aslan, G., Kılıc, D. ,2022). Yaşlı bireylerde ağrı biyolojik, fizyolojik ve mental olarak olumsuz olarak etkileyerek kişinin yaşam konforunu düşürür (Çilingir, D., & Bulut, E.,2017). Ağrı tedavisinde farmakolojik ve nonfarmakolojik olarak iki tedavi türü mevcuttur. Non-farmakolojik uygulamalar analjeziklerin kullanım sıklığını azaltarak ağrı şikâyetleri olan kişilerde ağrıyı en aza indirerek yaşam kalitesini yükseltmek amacıyla kullanılan ilaç dışı yöntemlerdir (Metin ZG, Ozdemir L.,2016). Ağrıyı azaltmak ya da gidermek için nonfarmakolojik yöntemler eski çağlardan bu yana kullanılmaktadır. Bu yöntemlerin çok fazla ekonomik yük getirmemesi ve analjezik ilaçların etkinliğini artırarak ilaçlara olan ihtiyacı azaltması ve dolayısıyla ilaç yan etkilerini engellemesi avantajları bulunmaktadır. Bu yazıda yaşlı bireylerin ağrı yönetiminde kullanılan nonfarmakolojik yöntemlerin etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Nitel araştırma deseni kullanılarak yapılan bu çalışmada doküman analizi yöntemi kullanılarak araştırma verileri toplanmıştır. Bu çalışmanın sonucunda nonfarmakolojik tedavi yöntemleri ilaçların yan etkisini ortadan kaldırdığı için ve yıllardan beri süregelen geleneksel tedavi yöntemlerine güven duyduklarından yaşlı bireylerin psikolojik olarak kendilerini daha iyi hissettiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, ağrı, nonfarmakolojik

NONPHARMACOLOGICAL METHODS USED IN PAIN MANAGEMENT IN ELDERLY INDIVIDUALS

Abstract

Aging is a universal and natural process that occurs in all living things in the universe at the level of molecules, cells, tissues, organs and systems with the passage of time and causes an irreversible decrease in physical, functional, cognitive and biopsychosocial functions. (Cangöz B, Gökçe Kutsal Y, Kızıl-Özel ET, Baran Z.,2012) The majority of the elderly have at least one chronic disease. (Aslan, G., Kılıç, D. ,2022) One of the most important problems seen in chronic diseases is pain. Pain; It has been defined by the International Association for the Study of Pain as “an undesirable sensory, emotional and unpleasant behavior pattern related to the past experiences of the individual, originating from a certain part of the body, due to tissue damage or not”. (Aslan, G., Kılıç, D. ,2022) In elderly individuals, pain affects biologically, physiologically and mentally negatively, reducing the person's comfort of life. (Çilingir, D., & Bulut, E.,2017) There are two types of treatment, pharmacological and non-pharmacological, in the treatment of pain. Non-pharmacological applications are non-pharmacological methods used to increase the quality of life by minimizing pain in people with pain complaints by reducing the frequency of use of analgesics. (Metin ZG, Ozdemir L.,2016). Non-pharmacological approaches have been used to reduce or relieve pain since ancient times, and they offer several advantages, such as being cheap, reducing the need for drugs by increasing the effectiveness of analgesic drugs, and thus the lack of potential side effects. In this article, it is aimed to examine the effect of non-pharmacological methods used in the pain management of elderly individuals. In this study, which was carried out using a qualitative research design, research data were collected using the document analysis method. As a result of this study, it has been observed that elderly individuals feel better psychologically because non-pharmacological treatment methods eliminate the side effects of drugs and because they rely on traditional treatment methods that have been going on for years.

Keywords: Elderly, pain, nonfarmakoloji

YB/S-3

HASTANEYE YATAN YAŞLILARIN DÜŞME VE DÜŞME DAVRANIŞLARININ SAĞLIK OKURYAZARLIĞI İLE İLİŞKİSİNİN BELİRLENMESİ

Hale TURHAN DAMAR¹, Burcu CİRİTOĞLU², Gül ASLAN³, Merdiye ÖZTÜRK⁴¹ Yaşlı Bakım Programı, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir² Yaşlı Bakım Programı, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir³ İzmir Buca Seyfi Demirsoy Eğitim Araştırma Hastanesi, İzmir⁴ İzmir Buca Seyfi Demirsoy Eğitim Araştırma Hastanesi, İzmir

İlgili yazar / Corresponding author: hale.turhan1986@gmail.com

ORCID: H.T.D; 0000-0002-1218-5319

Özet

Amaç: Yaşlıların sağlık okur yazarlığı düşük olması sağlık profesyonellerinin verdiği önerileri yerine getirememesine ve öz bakımlarını yönetememesine neden olmaktadır. Yaşlılarda düşmeye yönelik önlemleri uygulamada sağlık okuryazarlığının etkisini inceleyen çalışmalar sınırlıdır. Bu çalışmanın amacı hastanede yatan yaşlılarda düşmelerinin ve düşme davranışlarının sağlık okuryazarlığı ile ilişkisinin belirlenmesidir.

Gereç- Yöntem: Bu çalışmada tanımlayıcı ve ilişkisel desen kullanılmıştır. Çalışma verileri bir hastanenin dahiliye ve cerrahi kliniğinde yatan 65 yaş üstü hastalardan Aralık 2021-Haziran 2022 tarihleri arasında toplanmıştır. Veriler, Sosyodemografik ve Klinik Özellikler Formu, Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği (HLS) ve Yaşlılar için Düşme Davranışları Ölçeği (FaB) kullanılarak toplanmıştır. Yaşlı hastaların düşme davranışları ile ilişkili faktörlerin katkısını belirlemek için multiple linear regresyon analizi yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan 204 yaşlı hastanın yaş ortalaması 75.38±8.95 (min=65, max=96) ve %57,8'i kadındı. Yaşlıların düşme davranışları ve sağlık okur yazarlığı puan ortalamaları sırasıyla 3.06±0.44, 41.35±19.35 olarak belirlendi. Yaşlıların düşme davranışları bilişsel uyum alt boyutunun yordayıcıları; HLS anlama alt boyutu ($\beta=-0.326$, $p=0.018$), HLS uygulama alt boyutu ($\beta=0.226$, $p<0.001$) bekar olmak ($\beta=-0.317$, $p<0.001$), güvenli hareket alt boyutunun yordayıcısı; düşme korkusu ($\beta=0.183$, $p=0.009$), acelecilik alt boyutunun yordayıcıları; mobilizasyon durumu ($\beta=0.271$, $p<0.001$) düşme korkusu ($\beta=0.207$, $p=0.002$) olduğu belirlendi. Ayrıca düşme davranışları pratiklik alt boyutunun yordayıcıları; düşme korkusu ($\beta=0.251$, $p=0.001$), aktivite planında değişiklik alt boyutunun yordayıcıları; HLS anlama alt boyutu ($\beta=0.338$, $p=0.047$), kronik hastalığı varlığı ($\beta=-0.234$, $p=0.001$) mobilizasyon durumu ($\beta=0.168$, $p=0.37$), düşme korkusu ($\beta=0.158$, $p=0.32$), Seviye değişiklikleri alt boyutunun yordayıcısının mobilizasyon durumu ($\beta=-0.225$, $p=0.004$) olduğu belirlendi.

Sonuçlar: Çalışmamızda düşük HLS erişim, anlama ve uygulama alt boyut puan ortalamalarının, mobilizasyon durumunun, düşme korkusunun, bekar olmanın kronik hastalığı varlığının düşme önleme davranışlarının yordayıcıları olduğu belirlendi. Yaşlıların sağlık okur yazarlığını arttırmaya ve bilişsel durumlarında gerilemeyi azaltma ve geliştirmeye yönelik uygulamaların düşme önleme davranışlarını arttırabilir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık okuryazarlığı, Düşmeyi önleme davranışları, Yaşlı

Bu Çalışma 2209-A - Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri kapsamında destek almıştır.

EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN HOSPITALIZED OLDER PATIENTS' FALL PREVENT BEHAVIORS AND HEALTH LITERACY

Abstract

Objectives: The low health literacy of the older people causes them to fail to fulfill the recommendations given by health professionals and manage their self-care. Studies on the effect of health literacy on the implementation of fall prevention measures in the older people are limited. The aim of this study is to determine the relationship between fall behaviors in hospitalized older people and health literacy.

Materials - Methods: A descriptive, cross-sectional design was used. Data were collected from older patients aged ≥ 65 who were hospitalized in the internal medicine and surgery clinic of a hospital between December 2021 and June 2022 using a Sociodemographic and Clinical Characteristics Form, the Health Literacy Scale (HLS), and the Fall Behavioral Scale for Older People (FaB). Multiple linear regression analysis was performed to determine the contribution of factors related to the fall behaviors of older patients.

Results: The mean age of 204 older patients participating in the study was 75.38 ± 8.95 (min=65, max=96), and 57.8% were female. The mean fall behaviors and health literacy scores of the older people were determined as 3.06 ± 0.44 and 41.35 ± 19.35 , respectively. It was determined that the predictors of the cognitive adaptation sub-dimension of the falls behavioral scale for older people were understanding ($\beta = -0.326$, $p = 0.018$) and applying sub-dimensions of the HLS ($\beta = 0.226$, $p < 0.001$) and being single ($\beta = -0.317$, $p < 0.001$), the predictor of the protective mobility sub-dimension was fear of falling ($\beta = 0.183$, $p = 0.009$), the predictors of the pace sub-dimension were status of mobilization ($\beta = 0.271$, $p < 0.001$) and fear of falling ($\beta = 0.207$, $p = 0.002$). In addition, the predictor of the practical strategies sub-dimension of fall behaviors was fear of falling ($\beta = 0.251$, $p = 0.001$), the predictors of the displacing activities sub-dimension were the understanding sub-dimension of the HLS ($\beta = 0.338$, $p = 0.047$), presence of chronic disease ($\beta = -0.234$, $p = 0.001$), mobilization status ($\beta = 0.168$, $p = 0.37$), and fear of falling ($\beta = 0.158$, $p = 0.32$), and the predictor of the changes in level was the mobilization status ($\beta = -0.225$, $p = 0.004$).

Conclusions: In our study, it was determined that low mean scores on the accessing, understanding, and applying sub-dimensions of the HLS were predictors of mobilization status, fear of falling, being single, presence of a chronic illness, and fall prevention behaviors. Practices aimed at increasing the health literacy of the older people and reducing the regression in their cognitive status and improving it may increase fall prevention behaviors.

Key Words: Health literacy, Fall prevent behaviors, older people

YB/S-4**YAŞLI BAKIM ÖĞRENCİLERİNE VERİLEN BASINÇ YARASI
ÖNLEME EĞİTİMİNDE PECHAKUCHA YÖNTEMİ VE GELENEKSEL
SUNUM YÖNTEMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: RANDOMİZE
KONTROLLÜ ÇALIŞMA****Hale TURHAN DAMAR¹, Sueda GÜR²**¹ Yaşlı Bakım Programı, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir² Yaşlı Bakım Programı, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir

İlgili yazar / Corresponding author: hale.turhan1986@gmail.com

ORCID: H.T.D; 0000-0002-1218-5319

Özet

Amaç: Yaşlı bakım öğrencilerinde basınç yarası önleme konusunda P-K yöntemi ve geleneksel PowerPoint yöntemi ile verilen eğitimin basınç yarası önleme bilgi düzeylerine etkisini karşılaştırmaktır

Gereç- Yöntem: Çalışmada Randomize kontrollü tek kör araştırma deseni kullanılmıştır. Yaşlı bakım öğrencileri, P-K sunum tekniği sunumu alanlar (deney grubu) ve geleneksel eğitimde PowerPoint sunumunu alanlar (kontrol grubu) olarak randomize edildi. Veriler, İzmir Demokrasi Üniversitesi Yaşlı Bakım Programı 1. sınıf öğrencilerinde Mart-Ağustos 2022 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini 54 (deney grubu=28, kontrol grubu=26) yaşlı bakım öğrencisi oluşturmuştur. Veri toplamak için "Sosyodemografik Anket Formu" ve "Basınç Yarası Önlemede Bilgi Değerlendirme Ölçeği (BYBDÖ)" kullanılmıştır. Veriler eğitimden önce, eğitimden hemen sonra ve 4 hafta sonra değerlendirilmiştir.

Bulgular: Eğitim sonrası girişim ve kontrol grupları arasında BYBDÖ ortalama puanlarının karşılaştırılmasında; BYBDÖ total ortalama puanları girişim (47.23±11.62) ve kontrol (36.64±12.41) grupları arasında istatistiksel olarak fark olduğu saptandı (p<0.05). Eğitim sonrası BYBDÖ Risk değerlendirme alt boyut puan ortalamaları girişim (50.00±36.00) ve kontrol (25.38±13.53) grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu belirlendi (p<0.05). BYBDÖ Basınç/yırtılmanın süresini azaltmak için önleyici girişimler alt boyutu puan ortalamaları girişim (35.71±14.76) ve kontrol (26.15±17.65) grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu belirlendi (p<0.05). Eğitimden dört hafta sonrası (Posttest 2) girişim ve kontrol grupları arasında BYBDÖ ortalama puanlarının karşılaştırılmasında; BYBDÖ total ortalama puanları girişim (X±SD: 43.11±13.72) ve kontrol (X±SD: 36.46±12.76) grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardı. (p < 0.05). Posttest 2 ölçümlerde BYBDÖ Etiyoloji ve Gelişme alt boyut puan ortalamaları girişim (X±SD: 64.16±17.34) ve kontrol (X±SD: 48.46±20.95) grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptandı (p<0.05). BYBDÖ Risk değerlendirme alt boyutu puan ortalamaları girişim (62.50±35.02) ve kontrol (32.69±34.47) grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark belirlendi (p<0.05).

Sonuçlar: Yaşlı bakımı öğrencisinin basınç yarısı önlemede bilgi düzeyinin düşük olduğu bulundu. P-K sunumunun eğitim ve 4 hafta sonrasında basınç yarısı önlemede bilgilenmeyi arttırdığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Basınç ülseri önleme, Bilgi, Pecha Kucha, Yaşlı bakımı öğrencileri

Bu Çalışma 2209-A - Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri kapsamında destek almıştır.

COMPARISON OF PECHAKUCHA AND TRADITIONAL POWERPOINT EDUCATION ABOUT PREVENTION OF PRESSURE ULCER ON KNOWLEDGE OF ELDELRY CARE STUDENTS: A RANDOMIZED CONTROLLED STUDY

Abstract

Objectives: The aim of this study was to evaluate effects of the Pecha Kucha (P-K) presentation offered elderly care department students about pressure ulcer prevention on their knowledge.

Materials - Methods: This study used a single-blinded randomized control trial. Elderly care department students were randomized to the P-K presentation technique (intervention group) and traditional classroom instruction using PowerPoint presentations only (control group). The data were collected from the students of an elderly care department in Western Turkey, between March-August 2022. The sample of the study consisted of 54 (intervention group=28, control group=26) elderly care department students. The data were collected using the "Sociodemographic Questionnaire Form" and "The Pressure Ulcer Prevention Knowledge Assessment Instrument"(PUPKAI). Data were collected at pre-test, post-test, and 4 weeks after intervention.

Results: When the PUPKAI-T mean scores of the intervention and control groups were compared after the education, it was found that there was a statistically significant difference between the PUPKAI total mean scores of the intervention group (47.23 ± 11.62) and the PUPKAI total mean scores of the control group (36.64 ± 12.41) ($p < 0.05$). It was determined that there was a statistically significant difference between the intervention group (50.00 ± 36.00) and the control group (25.38 ± 13.53) after the education In terms of PUPKAI Risk assessment sub-dimension mean scores ($p < 0.05$). It was determined that there was a statistically significant difference between the intervention (35.71 ± 14.76) and control (26.15 ± 17.65) groups in terms of PUPKAI Preventive measures to reduce the duration of pressure/shear sub-dimension mean score ($p < 0.05$). A statistically significant difference was found between the PUPKAI total mean scores of the intervention group ($X \pm SD: 43.11 \pm 13.72$) and control group ($X \pm SD: 36.46 \pm 12.76$) in the measurement (Posttest 2) $p < 0.05$. In Posttest 2, a statistically significant difference was found between the PUPKAI etiology and development subdimension mean scores of the intervention ($X \pm SD: 64.16 \pm 17.34$) and control ($X \pm SD: 48.46 \pm 20.95$) groups ($p < 0.05$). A statistically significant difference was determined between the intervention (62.50 ± 35.02) and control (32.69 ± 34.47) groups in terms of PUPKAI Risk assessment sub-dimension mean scores ($p < 0.05$).

Conclusions: The knowledge level of the elderly care department students was found to be below the satisfactory level. It was determined that the P-K presentation technique increased the knowledge level of the students regarding pressure ulcer prevention.

Key Words: Pressure ulcer prevention, Knowledge, Pecha Kucha, Elderly care students